

Jaarstukken 2010

Inhoud

Inleiding	5	Balans	155
Jaarverslag	15	Grondslagen consolidatie, waardering en resultaatbepaling	157
Programmaverantwoording	17	Balans	159
Programma 1. Meer Veiligheid	19	Toelichting Activa	161
Programma 2. Versterken beheer	25	Toelichting Passiva	173
Programma 3. Uitbouw stedelijke voorzieningen	33	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	185
Programma 4. Vergroten Sociale Samenhang	43	Accountantsverklaring	187
Programma 5. Meer duurzame leefomgeving	55	Bijlage	191
Programma 6. Uitbouw gemeentelijke dienstverlening	61	Bijlage 1. Classificatie begrotingsafwijkingen	193
Programma 7. Bestuurlijke ontwikkeling, communicatie	67	Bijlage 2. Verklaring m.b.t. topinkomens	197
Programma 8. Bedrijfsvoering en Financiën	73	Bijlage 3. SISA verantwoordingsinformatie	199
Verantwoording Paragrafen	79		
Paragraaf A. Lokale heffingen	81		
Paragraaf B. Weerstandvermogen	85		
Paragraaf C. Onderhoud Kapitaalgoederen	89		
Paragraaf D. Financiering	97		
Paragraaf E. Bedrijfsvoering	103		
Paragraaf F. Verbonden Partijen	109		
Paragraaf G. Grondbeleid	121		
Jaarrekening	131		
Programmarekening	133		
Overzicht baten en lasten	135		
Algemene dekkingsmiddelen en bedrag voor onvoorziene uitgaven	139		
Toelichting op de programmarekening	141		

Inleiding

Aan de Raad,

Heerhugowaard, 26 april 2011

Voor u liggen de jaarstukken 2010. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en uit de jaarrekening.

Dit boekwerk is het sluitstuk van onze budgetcyclus 2010 en is de verantwoording van het college aan de raad over het in 2010 gevoerde beleid en beheer. Hiermee wordt u in staat gesteld om invulling te geven aan de controlerende functie. Het is tevens de laatste verantwoording over de raadsperiode 2006 - 2010. In maart 2010 hebben verkiezingen plaats-gevonden voor de gemeenteraad. Dit heeft geresulteerd in een nieuw collegeprogramma. Met ingang van 2011 zal over de voortgang van dat collegeprogramma worden gerapporteerd.

Rekeningresultaat 2010

De jaarrekening sluit met een negatief resultaat na bestemming van € 3.690.000 Het resultaat voor bestemming is € 7.537.000 negatief. Op grond van de verwerking van raadsbesluiten (conform het beleidskader over de omgang met reserves: de Reservekeeper) is in de rekening als mutatie reserves totaal € 3.847.000 opgenomen.

In het raadsvoorstel tot actualisering van de budgetten 2010 van 16 december 2010 staat een prognose van een positief rekeningresultaat van afgerond € 285.000. Ten opzichte van de tweede bestuursrapportage wijkt het rekeningresultaat dus negatief met ruim € 3.975.000 af. Gelet op het relatief forse verschil ten opzichte van de prognose in de tweede bestuursrapportage 2010 is hierna een verklaring op hoofdlijnen opgenomen. Relevant is de herinnering dat die tweede bestuursrapportage is opgemaakt naar de situatie en de inzichten per medio augustus 2010.

Prognose rekeningresultaat tweede bestuursrapportage	€	285.000
Extra subsidie Cool (RB2010-129)	-/- €	415.000
Erfpacht drie windturbines (RB2010-126)	€	55.000
Prognose rekeningresultaat 2010 na raadsbesluiten 2010	-/- €	75.000
Rekeningresultaat 2010	-/- €	3.690.000
Verskil gerealiseerd en verwacht resultaat	-/- €	3.615.000

Nadelige verschillen

- **Openbaar groen:** -/- € 300.000
Door de inzet van personele capaciteit in de gladheidsbestrijding en een verschuiving van uren tussen straatreiniging en openbaar groen heeft, om het onderhoud van het openbaar groen op het gewenste niveau te houden, extra inhuur van personeel plaatsgevonden.
- **Wegen, straten en pleinen (derden):** -/- € 105.000
Door meer bedrijfsaansluitingen en naar verhouding onvoordelige huisaansluitingen is een nadeel ontstaan.
- **Grondexploitaties:** -/- € 7.129.000
In 2010 hebben zich diverse ontwikkelingen op het gebied van grondexploitaties voorgedaan. Er is een voorziening getroffen voor de Draai, de meerjaren prognose grondexploitaties is opgesteld en er is voor een drietal complexen tussentijdse winstneming voorgesteld. Een uitgebreide toelichting hierop is aan u gegeven in de commissie Stadsontwikkeling van 5 april 2011.
- **WMO-individuele voorzieningen:** -/- € 57.000
Door een toename van het aantal cliënten én een toename van het aantal uren per cliënt is het budget voor WMO individuele voorzie-

ningen ontoereikend gebleken. In de Voorjaarsnota 2011 wordt hierop verder ingegaan.

In de commissie MO van 28 maart jl. zijn de oplossingsrichtingen besproken.

Daarnaast is er sprake geweest van grote woningaanpassingen. Lagere indicatiekosten en lagere huurprijzen voor voorzieningen hebben dit effect nog enigszins gedrukt.

- **Milieubeleid:** -/- € 103.000
Betreft het effect van de in de tweede bestuursrapportage onjuist verwerkte waarborgsom van Windpark Luna B.V.
- **Wet BUIG:** -/- € 1.075.000
In 2010 heeft een extra dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren moeten plaatsvinden. Deze voorziening is gevormd om het risico van oninbaarheid af te dekken. Daarnaast heeft het ministerie van SZW de budgetten BUIG neerwaarts bijgesteld als gevolg van de bezuinigingen. In de Voorjaarsnota 2011 wordt op dit laatste aspect nader ingegaan.

Voordelige verschillen

- **Uren sector Stadsbeheer:** € 140.000
In de tweede bestuursrapportage 2010 werd een nadelig resultaat op de uren gemeld van € 178.000. Bij de nacalculatie van de jaarstukken 2010 is het voordelig effect € 39.000.
Een aantal arbeidsintensieve dossiers bij de afdeling WOC heeft in een overschrijding van het aantal beschikbare uren voorzien.
- **Uren sector Stadsontwikkeling:** € 75.000
Lagere loonkosten en minder uren hebben een voordelig effect op de exploitatie. Een verschuiving van het aantal uren van de grondexploitaties en investeringen naar de producten een nadelig effect.
- **Uren sector Publiek:** € 111.000
Betreft vooral het niet volledig aanwenden van het beschikbare loonkostenbudget bij de afdeling Sociale Zaken als gevolg van vacatures.
- **Vandalisme gebouwen:** € 95.000
Door het afsluiten van een verzekering voor vandalismeschades is 50% van het beschikbare budget niet besteed. Hiervan is € 50.000 structureel.
- **Sociaal cultureel werk:** € 393.000
Vanwege de definitieve vaststelling van de ESF-subsidie door het Ministerie van OCW is de voorziening dagarrangementen en combinatiefuncties vrijgevallen.
- **Maatschappelijk werk:** € 151.000
Een aantal projecten uit het WMO uitvoeringsprogramma 2010 is niet uitgevoerd.
- **Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen (BBZ):** € 168.000
Op basis van de afrekeningen over het eerste en tweede kwartaal 2010 werd ten tijde van de tweede bestuursrapportage verwacht dat er een tekort zou ontstaan in de uitvoering van deze regeling. Dat is meegevallen.
- **Participatiebudget:** € 189.000

Een omschakeling naar andersoortige re-integratietrajecten en lagere begeleidingskosten en lasten inburgering hebben voor een voordelig resultaat over 2010 gezorgd.

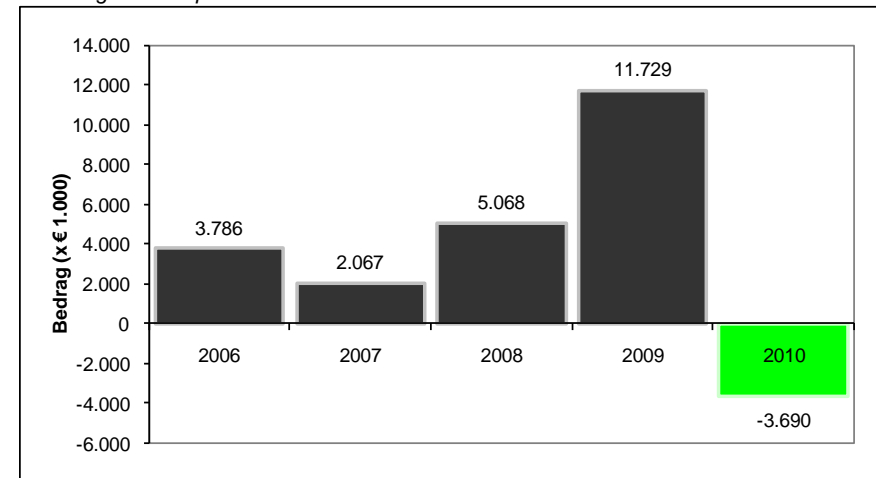
- **Burgemeester en wethouders:** € 346.000
 In 2010 is de voorziening 'Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (APPA)' geactualiseerd op basis van actuariële berekening. Op basis hiervan is vastgesteld dat de minimale omvang van de voorziening met € 346.000 kan worden verlaagd.
- **Algemene baten en lasten:** € 1.974.000
 De uitbetaling van het restantsaldo BWS door de gemeente Alkmaar is de belangrijkste oorzaak van dit incidentele voordeel. Het restant is het gevolg van afboeking van reeds lange opgenomen verplichtingen die niet meer opgeëist zullen worden en om die reden vrij kunnen vallen.
- **Stelposten:** € 263.000
 Als gevolg van vertragingen in de investeringen zijn de hiervoor ingerekende kapitaallasten niet besteed.
- **Financieringsfunctie:** € 116.000
 Door een mate van onzekerheid in rente- en volumeontwikkelingen is in het vierde kwartaal 2010 een voordelig effect op de financieringsfunctie ontstaan.
- **Algemene uitkering (AU):** € 625.000
- In 2010 is de AU over het uitkeringsjaar 2008 definitief vastgesteld met een per saldo € 340.000 voordelig effect als gevolg van door een lagere vaststelling van de WOZ-waarden (een aftrekpost in de AU) en een hoger aantal huishoudens met laag inkomen.
 De AU 2010 valt daarnaast € 285.000 hoger uit. De belangrijkste oorzaken zijn een na de tweede bestuursrapportage toegekende integratie uitkering 'knelpunten inburgering' en een voordelig effect als gevolg van het bijstellen van diverse verdeelmaatstaven.

In de jaarrekening 2010 is onder 'Toelichting op programmarekening' een verklaring van de verschillen per programma opgenomen.

Het negatieve rekeningresultaat van € 3.690.000 is onder te verdelen in incidentele afwijkingen met een per saldo negatief resultaat van € 3.690.000 en in structurele afwijkingen met een positief resultaat van € nihil. In deze jaarstukken wordt ten opzichte van de tweede bestuursrapportage een positief resultaat gemeld op de vandalismeschades. In de tweede bestuursrapportage werd een nadelig resultaat gemeld in dezelfde omvang op de onderwijshuisvesting voortgezet onderwijs. Per saldo zijn de structurele afwijkingen in deze jaarstukken daarmee nihil.

Onderstaande figuur geeft de lijn van het verloop van het rekeningresultaat van de laatste jaren weer:

Rekeningresultaat periode 2006 -2010

Bestemming resultaat 2010

In 2010 zijn geen besluiten genomen over de gedeeltelijke bestemming van het resultaat van de jaarrekening 2010.

In de Voorjaarsnota 2011 wordt voorgesteld om het negatieve rekeningresultaat 2010 ten laste van de 'Algemene reserve' (weerstandsvermogen) te brengen.

In de Voorjaarsnota wordt ook ingegaan op de actualisering van de reservepositie van de gemeente. Via dit document krijgt u periodiek inzicht in de stand van het vermogen in relatie tot de omvang van de risico's van de gemeente.

Op 18 december 2007 heeft de raad besloten dat als zogenaamde ratio de waardering met categorie B (ruim voldoende) wordt gehanteerd. Daarbij hoort een bandbreedte van 1,4 - 2,0. De ratio drukt de beschikbare weerstandscapaciteit (weerstandsvermogen) uit in een cijfer ten opzichte van de benodigde weerstandscapaciteit (het resultaat van de risicosimulatie).

Grondexploitatie

In paragraaf G 'Grondexploitaties' is de onderstaande prognose opgenomen van de resultaten die naar verwachting in de desbetreffende complexen worden gerealiseerd. Die voorspelling is, gelet op de lange exploitatieperiode, onderhevig aan afzet- en renterisico. Het uiteindelijk resultaat wordt definitief bepaald via de vaststelling van de zogenaamde slotinventarisatie. Een uitgebreide toelichting op de grondexploitaties is opgenomen in de 'Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG)' dat tegelijkertijd met deze jaarstukken aan u is verstrekt.

In de commissie Stadsontwikkeling van 5 april jl. is een presentatie gegeven over de correcties en acties die verricht moesten worden naar aanleiding van het opstellen van de MPG. Samengevat ging het om:

- Het afboeken van niet verhaalbare voorbereidingskosten op een aantal complexen;
- Actualisering waardering van gebouwen en gronden buiten grondexploitaties;
- Afsluiting van afgeronde en zogenaamde slapende complexen;
- Tussentijdse winst- en verliesneming op de resterende complexen in de exploitatie.

Bedragen x € 1.000

Complex	Resultaat volgens jaarstukken 2009	Prognose resultaat jaarstukken 2010	Risico
HHW-Zuid	6.630	5.838	Gemiddeld
Recreatiegebied HHW-Zuid	300	10	Klein
Nota structuurkosten HHW-Zuid	607	472	Geen
Stadshart	98	147	Klein
Zandhorst III	378	823	Klein
Beveland	1.397	1.584	Klein
De Vork	7.515	1.652	Groot
De Draai	0	-8.600 ¹⁾	Groot
De Horst	-225	-225 ²⁾	Geen
Zuidwijk-Huijgenhoek	558	81	Geen
Totaal	17.258	1.782	

¹⁾ In de jaarstukken 2010 is op complex De Draai een verliesvoorziening getroffen ter grootte van dit bedrag. In de raadsvergadering van 15 februari 2011 is de raad over de noodzaak van het treffen van deze voorziening geïnformeerd (RB2011-027).

²⁾ In de jaarstukken 2009 is op complex De Horst een verliesvoorziening getroffen ter grootte van dit bedrag.

Overige informatie

Programmaverantwoording.

In de programmaverantwoording is aangegeven wat er in 2010 is bereikt. Ook staat daar vermeld wat daarvoor is gedaan en wat dit heeft gekost.

In de programmarekening zijn op hoofdlijnen overzichten met toelichtingen vermeld van de belangrijkste afwijkingen van:

- de begroting na wijziging; en
- de aangepaste begroting op basis van de tweede bestuursrapportage 2010.

Ook staat daarin een overzicht van onttrekkingen en dotaties aan reserves.

Per programma wordt een analyse gegeven van de belangrijkste afwijkingen tussen de prognose in de tweede bestuursrapportage 2010 (zowel incidenteel als structureel) en de realiteit in deze rekening.

Tot slot staan er toelichtingen per programma op zowel mutaties in reserves als in voorzieningen.

Verantwoording Paragrafen.

De verantwoording van de paragrafen geeft als dwarsdoorsnede van de programma's informatie over:

- Paragraaf A. 'Lokale heffingen';
- Paragraaf B. 'Weerstandsvermogen';
- Paragraaf C. 'Onderhoud kapitaalgoederen';
- Paragraaf D. 'Financiering';
- Paragraaf E. 'Bedrijfsvoering';
- Paragraaf F. 'Verbonden partijen'; en
- Paragraaf G. 'Grondbeleid'.

Balans

In de balans (het jaarrekeningdeel) en de toelichting daarop is de ontwikkeling van activa, vorderingen, reserves, voorzieningen en schulden weergegeven.

Hier vindt u bijvoorbeeld antwoord op de vraag: 'Zijn onze reserves gegroeid of niet?' en 'Lenen we meer of minder dan in het vorig jaar?' en 'Wat staan voor bezittingen tegenover de leningen?'. Ook vindt u daar de stand van zaken voor de lopende grondexploitaties.

Relevante items in dit rekeningjaar

Hierna wordt op hoofdlijnen ingegaan op een aantal hoofditems die volgens ons college relevant genoeg zijn om apart te vermelden. Een uitgebreidere toelichting vindt u bij de desbetreffende raadsprogramma's. Daaruit blijkt dat een significant gedeelte van de in de raadsperiode 2006 - 2010 geformuleerde doelstellingen zijn gerealiseerd dan wel in uitvoering zijn genomen.

Onderstaande informatie is samen met relevante items uit de Voorjaarsnota 2011 input voor een bijlage bij het Stadsnieuws die medio juni 2011 verschijnt.

Programma 1. 'Meer veiligheid'

- In 33% (2009: 31%) van alle uitrukken is de Heerhugowaardse brandweer op tijd gearriveerd. Dat zou 80% moeten zijn. In 2010 is een gerichte knelpuntanalyse uitgevoerd, omdat ondanks de gerichte bijsturing (extra middelen beschikbaar gesteld in de Voorjaarsnota 2008 en 2009) de door de gemeenteraad gewenste opkomsttijden met de huidige organisatie en structuur niet verder kunnen worden verbeterd. De uitkomsten hiervan worden omgezet tot concrete verbeterpunten. Dit krijgt uitwerking in een beleidsplan voor de middellange en lange termijn.

Programma 2 'Versterken beheer'

- In 2010 is het 'Groenstructuur en groenbeleidsplan' vastgesteld.
- In 2010 heeft de gemeente de derde plaats behaald bij de 'Entente Florale' in de competitie voor de groenste gemeente van Nederland.
- In 2010 zijn de nieuwe zijbeladers voor de afvalinzameling in gebruik genomen.

- In 2010 is bijna de landelijke doelstelling bereikt om 60% van het totaal aan huishoudelijk afval gescheiden voor hergebruik in te zamelen. Met 58,85% zit Heerhugowaard dicht in de buurt.
- In 2010 heeft de raad ingestemd met de afdekking van de pieklasten in relatie tot de (toekomstige) beheer en onderhoudslasten van de voorzieningen uit de NBK1, NBK2, groot onderhoud wijken, Stad van de Zon en Cool. Met dit besluit zijn maatregelen getroffen om deze lasten langjarig (t/m 2024) af te dekken.
- In 2010 is de tijdelijke fietsenstalling bij Middenwaard in gebruik genomen.

Programma 3. 'Uitbouw stedelijke voorzieningen'

- In 2010 zijn de effecten van de economische crisis merkbaar geworden: dit heeft geresulteerd in een complicatie in de ontwikkeling van De Draai door achterblijvende marktvraag en een heroriëntatie in De Broekhorn op de wijze van ontwikkelen en de rol en positie van betrokken partijen daarbij.
De vertragingen in de woningbouw en verminderde investeringen van het bedrijfsleven hebben o.a. tot minder bouwaanvragen geleid.
- In 2010 is in De Vork de tunnel aan de Kamerlingh Onnesweg opgeleverd.
- In 2010 is een nieuw gedeelte van Middenwaard opgeleverd en de afbouw van het horecaplein is in volle gang.
- In 2010 zijn de volgende kaderstellende beleidsnota's door de raad vastgesteld:
  - Nota 'Naar buiten (recreatie in Heerhugowaard)';
  - 'Erfgoed (archeologienota)';
  - Beleidsvisie 'Externe veiligheid Heerhugowaard';
  - Verloop reserve 'Beheer en sociale structuur'; en
  - 'Masterplan voorzieningen'.

Programma 4. 'Vergroten sociale samenhang'

- In mei 2010 is het Centrum voor Jeugd en Gezin geopend. Met de realisatie hiervan is een fysiek inlooppunt gerealiseerd waar ouders en jongeren terecht kunnen met hun vragen over gezondheid, opgroeien en opvoeden.
- In augustus 2010 is de 'Hugohopper' gaan rijden. Hiermee is voorzien in een behoefte aan aanvullend vervoer in Heerhugowaard.
- In 2010 is vervolg gegeven aan de invoering van combinatiefunctionarissen op het gebied van sport en cultuur. Doelstelling van de combinatiefunctionarissen is het actiever maken van jongeren op verenigingen en culturele activiteiten naast school. In 2010 zijn 3 combinatiefuncties gerealiseerd.
- In 2010 is de 'Armoedemonitor' (evaluatie armoedebelief) opgesteld. De aanbevelingen uit het rapport zullen, indien mogelijk, worden overgenomen. In de commissie MO van 28 maart 2011 zijn de voorstellen gepresenteerd.
- In 2010 zijn de volgende kaderstellende beleidsnota's door de raad vastgesteld:
  - Verordening 'Cliënten Adviesraad 2010';
  - Verordening 'Inburgering 2010';
  - 'Afstemmingsverordening 2010';
  - Verordening 'Wet Investeren in Jongeren'; en
  - 'Algemene subsidieverordening (ASV)'.In 2010 is gestart met het opstellen van de deelverordeningen behorende bij de ASV. Daarbij wordt telkens de vraag gesteld of de juiste activiteiten worden gesubsidieerd die moeten bijdragen aan de realisatie van gemeentelijke doelstellingen.
- Het aantal bijstandsgerechtigden eind 2010 bedraagt 434. Ten opzichte van 2009 is er sprake van een toename van het aantal cliënten met circa 40 personen. De economische recessie heeft voor deze toename gezorgd.

Programma 5. 'Meer duurzame leefomgeving'

- In 2010 zijn de windmolens in Heerhugowaard-Zuid opgeleverd. In combinatie met de zonnepanelen en het Huygendijkbos is de doelstelling van emissieneutrale woonwijk bereikt.
- In december 2010 heeft de raad besloten tot het instellen van een bestemmingsreserve 'Duurzaamheid', waarmee een financiële stap is gezet naar een 'CO₂-neutraal' Heerhugowaard.
- Een tweede TEMPO regeling is succesvol geweest.

Programma 6. 'Uitbouw gemeentelijke dienstverlening'

- Van de 104 gemeenten die deelnemen aan de 'Staat van de Gemeente' staat de Gemeente Heerhugowaard op de twaalfde plaats
- De dienstverlening is in 2010 door de burger opnieuw gewaardeerd met het cijfer 7,8.
- In 2010 heeft het Gemeentelijk Contact Centrum nieuwe software in gebruik genomen. Hierdoor is de bereikbaarheid gestegen naar bijna 90% binnen 25 seconden. De norm hiervoor is 80%. Ook is het hoofdnummer '14072' in 2010 in gebruik genomen.
- Op 1 juli is de nieuwe website gelanceerd. De informatie op de website is geactualiseerd en beter geordend. Verder is de zoekfunctie verbeterd.

Programma 7. 'Bestuurlijke ontwikkeling en communicatie'

- In 2010 is een vervolg gegeven aan het besluit om eenzelfde aanpak voor te staan bij de integriteitsbevordering door het geven van trainingen morele oordeelsvorming aan raad, college, MT en afdelingshoofden.
- In 2010 is de regiegroep regionale samenwerking van start gegaan en is de secretaris van de regiegroep benoemd.
- In 2010 is met input van de raad gewerkt aan de totstandkoming van de kadernota 'Communicatie'. De nota is in de raad van februari 2011 vastgesteld.

Programma 8. 'Bedrijfsvoering en financiën'

- 2010 heeft voor een belangrijk gedeelte in het teken gestaan van de (voorbereiding van de) bezuinigingen. Dit heeft geresulteerd in de volgende notities:
  - 'Actualisatie van het financieel perspectief 2010 - 2014';
  - 'Beleidsnotitie bezuinigingen 2010'.
 In de raadsbegroting 2011 heeft verdere uitwerking van de scenario's op basis van deze documenten plaatsgevonden.
- Per 1 december 2010 is de aansluiting op de 'Landelijke voorziening basisregistraties gemeenten (BAG)' gerealiseerd

In paragraaf E 'Bedrijfsvoering' wordt nader ingegaan op de volgende onderwerpen:

- De invulling van de permanente aandacht voor de personele capaciteit in de organisatie: van 402,54 fte in 2007 naar 418,60 fte in 2010; de formatie is 8,20 fte per 1.000 inwoners (versus 8,5 fte per 1.000 inwoners in de klasse 50.000 - 100.000 inwoners). De kwalitatieve en kwantitatieve richting en het kader voor formatieve aanpassingen 2009-2014 is met het 'Strategisch personeelsplan 2009 – 2014' vastgesteld. In 2010 is besloten om met ingang van 2011 0,5% per jaar te bezuinigen op de loonkosten.
- De ontwikkeling van het ziekteverzuim: van 4,66% in 2008 naar 3,39% in 2010.

Voor meer gedetailleerde informatie over deze onderwerpen wordt u verwezen naar de informatie en de gegevens die hierna in dit boekwerk zijn opgenomen.

Planning

Gepland is dat in de vergadering van de commissie Middelen van 26 mei 2011 de jaarstukken technisch wordt besproken in aanwezigheid van de accountant. U heeft verder de gelegenheid tot het stellen van technische vragen tot 29 mei 2011. Op 23 juni 2011 is er een extra uitgebreide vergadering van de commissie Middelen. Bij die vergadering is het gehele college aanwezig. De bedoeling daarvan is een laatste 'veegactie' om te voorkomen dat in de raadsvergadering van 30 juni 2011 technische onderwerpen aan de orde komen.

Het raadsvoorstel dat hoort bij deze jaarstukken, wordt u op 16 juni 2011 toegezonden. Dat voorstel is ook de rode draad met de Voorjaarsnota 2011 en de Reservekeeper 2011 en gaat ook over de mogelijke effecten van de eerste bestuursrapportage over 2011.

Burgemeester en wethouders van Heerhugowaard

Jaarverslag

Programmaverantwoording

In dit hoofdstuk wordt per raadsprogramma een uiteenzetting gegeven van de wijze waarop en de mate waarin de raads- en collegedoelstellingen worden gerealiseerd.

- Programma 1. *'Meer veiligheid'*
- Programma 2. *'Versterken beheer'*
- Programma 3. *'Uitbouw stedelijke voorzieningen'*
- Programma 4. *'Vergroten sociale samenhang'*
- Programma 5. *'Meer duurzame leefomgeving'*
- Programma 6. *'Uitbouw gemeentelijke dienstverlening'*
- Programma 7. *'Bestuurlijke ontwikkeling, communicatie'*
- Programma 8. *'Bedrijfsvoering en financiën'*

Programma 1. Meer Veiligheid

Thema

'Veiligheid is één van de kerntaken van de gemeente. Het streven is er voor te zorgen dat tenminste 80% van de inwoners zich binnen en buiten veilig voelt. Dit kan bereikt worden door een optimale afstemming tussen repressie en preventie in samenwerking met ketenpartners zoals o.a. de politie.'

Terugblik

Programma 1. 'Meer Veiligheid' heeft zowel betrekking op de sociale als de fysieke veiligheid.

- Sociale veiligheid heeft betrekking op criminaliteit, ernstige vormen van overlast en subjectieve gevoelens van (on)veiligheid (een veilig gevoel).
- Fysieke veiligheid heeft betrekking op brandveiligheid, verkeersveiligheid, externe veiligheid (zicht op risico's voor de omgeving van inrichtingen die omgaan met gevaarlijke stoffen) en beheersing van rampen en crises.

De activiteiten rond preventie en handhaving zijn beschreven in het 'Integraal Veiligheids Plan (IVP)'. Prioriteiten zijn:

- Het organiseren van toezicht in de vorm van 'Mobiele Surveillance' rond Middenwaard;
- Beleid gericht op de omgang met alcohol, softdrugs;
- Sluitingstijden horeca; en
- De kwaliteitsmeter 'Veilig Uitgaan'.

Het een en ander is inmiddels verwoord in de nieuwste 'Algemene Plaatselijke Verordening (APV)'. Zo heeft het college aan de gemeenteraad het voorstel gedaan voor een verbod om op straat alcohol en drugs te gebruiken. Verder is 'Jongeren in Beeld' (JIB) voortgezet, waarmee zicht is op

hinderlijk en overlastgevend gedrag van (groepen) jongeren en interventies op elkaar worden afgestemd. Daarnaast kent Heerhugowaard het project 'Jongeren-coach' die actief jongeren opzoekt, ze toe leidt naar opleiding, werk, dagbesteding of hulpverlening. Op de harde kern van criminele jongeren is een integrale aanpak opgezet met diverse betrokken instellingen. Tevens voert de gemeente de regie op openbare geestelijke gezondheidszorg casuïstiek. (bespreking van problematiek aanpak cliënten)

Brandweezorg

De Tweede Kamer heeft in december 2010 via een motie aangedrongen op verplichte regionalisering van de brandweer binnen de Veiligheidsregio's. Dat houdt in dat brandweer Heerhugowaard op termijn onderdeel zal worden van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord. Hierbij gelden drie principes:

- ondersteunen van het proces waar mogelijk;
- borgen van de lokale verankering; en
- minimaal handhaven van de kwaliteit van brandweer Heerhugowaard tegen gelijkblijvende kosten.

De resultaten van het in 2010 gehouden onderzoeken naar de belangrijkste knelpunten bij de brandweerkorpsen Heerhugowaard, Langedijk en Schermer zullen tot concrete verbeterpunten worden omgezet middels een op te stellen beleidsplan voor de middellange en langere termijn.

In dat beleidsplan zal tevens aandacht worden gegeven aan de positie van de vrijwilliger, de opkomsttijden van de brandweer en rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Vermeldenswaard is verder dat het duikteam van brandweer Heerhugowaard vanaf 2011 zal beschikken over een geheel nieuw water-ongevallenvoertuig. De opbouw van het duikteam ligt daarmee op schema.

Kaderstellende beleidsnota's

- Veiligheidsregio Noord Holland Noord gemeenschappelijke regeling RB november 2003
- Cameratoezicht openbare ruimten RB mei 2006
- Bouwverordening Heerhugowaard 2006 RB december 2006
- Kadernota Handhaving BW december 2007
- Integraal Veiligheidsbeleid 2008 RB maart 2008
- Algemene Plaatselijke Verordening (APV) 2010 RB november 2010

Wat hebben we bereikt?

Wat willen we bereiken?			Wat hebben we bereikt?
Raadsprogramma 2006 - 2010	Collegedoelstelling	Activiteiten	
Handhaven van wetten en regels.	1.1 Ontwikkelen van een integraal veiligheidsplan.	1.1.1 Uitvoering geven aan integraal veiligheidsplan.	Uitvoering verloopt conform planning.
Preventie.	1.2 Het mogelijk maken van preventief fouilleren.		Gerealiseerd in 2007. Preventief fouilleren is op juridische gronden niet mogelijk.
Niet gekoppeld aan raadsprogramma 2006 - 2010.	1.3 Verruiming openingsuren van het politiebureau.		In 2010 heeft de politie een 'touchscreen' geplaatst bij het politiebureau waarmee ook buiten de openingstijden contact kan worden gemaakt met de politie.
	1.5 Optimalisatie Rampenbestrijdingsorganisatie.	1.5.1 Activiteiten gericht op optimalisatie van de Rampenbestrijdingsorganisatie.	Activiteiten conform planning.
	1.6 Doorvoeren verbeterplan brandweer Heerhugowaard.	1.6.1 Activiteiten gericht op het voldoen aan de wettelijk vastgelegde kwaliteitseisen.	Betreft het uitvoeringsdeel van doelstelling 1.7
Toezicht.	1.4 Betere omgevingshandhaving.		Gerealiseerd in 2007.
Sluitende aanpak veiligheidsketen.	1.7 Ontwikkelen van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.	1.7.1 Activiteiten gericht op het voldoen aan de wettelijk vastgelegde kwaliteitseisen.	In de afgelopen jaren heeft de veiligheidsregio een reeks audits uitgevoerd. Door de Veiligheidsregio is van iedere gemeente een rapportage opgesteld. Deze rapportages bieden een beeld van mogelijke verbeterpunten per gemeente. Voor alle drie de gemeenten Schermer, Heerhugowaard en Langedijk wordt een beleidsplan opgesteld waarin de belangrijkste knelpunten worden opgesomd met voorstel tot verbetering op de middellange en langer termijn. Belangrijkste verbeterpunt voor Heerhugowaard is het voldoen aan de landelijke normen rond opkomsttijden.

Indicatoren

Effectindicatoren	Bron	Realisatie 2009	Streefwaarde 2010	Realisatie 2010
Handhaven van wetten en regels				
Oordeel burger over handhaving van de regels	Staat van de gemeente	6,0 (2009)		6,1 (2010)
Preventie				
% van de huizen dat tenminste één werkende rookmelder in huis heeft	Omnibusonderzoek	70% (2007)	90%	
Aantal incidenten jeugdoverlast	Veiligheidsrapportage	18,6 (2007)	max. 15	Meting is in 2011
% inwoners dat de jongerenoverlast in de wijk als groot probleem ervaart	Wijkmonitor	13% (2009)	15 %	Meting is in 2011
Toezicht				
Aantal incidenten burenruzies	Veiligheidsrapportage	21,4 (2007)	max. 20	Meting is in 2011
% inwoners dat de overlast van omwonenden in de wijk als groot probleem ervaart	Wijkmonitor	5% (2009)	5%	Meting is in 2011
Aantal incidenten vernielingen	Veiligheidsrapportage	23,5 (2007)	max. 20	Meting is in 2011
% inwoners dat het vandalisme in de wijk als groot probleem ervaart	Wijkmonitor	12% (2009)	15%	Meting is in 2011
% inwoners dat het probleem snelheidsovertredingen groot noemt	Wijkmonitor	3% (2009)	31%	Meting is in 2011
Sluitende aanpak veiligheidsketen				
% inwoners dat zich wel eens onveilig voelt	Wijkmonitor	21% (2009)	max. 20%	Meting is in 2011
% inwoners dat tevreden is over de veiligheid in Heerhugowaard	GGD			
% van de norm opkomsttijden		31% (2009)	80%	33%

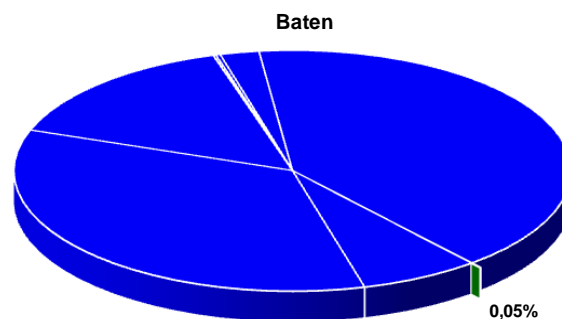
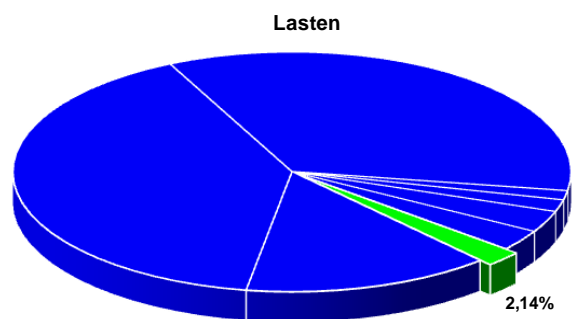
¹⁾ De wijkmonitor en de veiligheidsrapportage worden eens per twee jaar opgesteld. In 2011 zijn daarom weer resultaten beschikbaar. De gegevens uit de GGD- enquête komen één keer per vijf jaar beschikbaar.

Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Programma 1: Meer veiligheid	2009 realisatie	2010 primair vastgestelde begroting	2010 actuele begroting	2010 realisatie
Lasten	2.911	3.046	3.431	3.319
Baten	43	38	72	68
Saldo Programma 1	-2.868	-3.008	-3.359	-3.251

Aandeel programma 1 in het totaal aan baten en lasten.

Programma 2. Versterken beheer

Thema

‘Duurzaam beheer met behoud van het groene karakter van de gemeente, gericht op een schone en veilige buurt waar bewoners zich thuis voelen’ staat centraal voor de raad in deze raadsperiode.

Terugblik

Beleid en Beheer.

In 2010 is het ‘Groenstructuur- en groenbeleidsplan’ vastgesteld. Deze beleidsstukken geven richting aan over de wijze van groenaanleg en het beheer van dit groen. De succesvolle en enthousiaste deelname aan de ‘Entente Florale’, met de ontvangst van de jury op 10 juni 2010 als hoogtepunt, heeft ons een mooie bronzen plak opgeleverd in de competitie voor groenste gemeente van Nederland op 10 november. Naast deze bekroning heeft deze groencompetitie een positieve bijdrage geleverd over hoe inwoners van Heerhugowaard tegen ons groen aankijken.

Er is in 2010 tevens aangevangen met het opstellen van de beleidsplannen voor de producten ‘Spelen’, ‘Openbare verlichting’ en ‘Veilige oversteekplaatsen’. Feitelijke besluitvorming over deze plannen zal in 2011 plaatsvinden.

Uitvoering.

In 2010 heeft het Stadsbedrijf de nieuwe zijbeladers in gebruik genomen. Hierdoor kan in de meeste wijken het huisvuil met één persoon op de vuilniswagen worden ingezameld.

2010 werd wederom afgesloten met een langdurige gladheidsperiode. Tijdens deze gladheidsperiode bleek het pekelspuiten een innovatieve vorm van gladheidsbestrijding die perspectief biedt voor de toekomst. Het Stadsbedrijf zal deze werkwijze dan ook verder doorontwikkelen.

In het kader van de nieuwbouw van de werf is in 2010 de nieuwe loods opgeleverd, inclusief inpandige wasplaats. In 2011 zal worden gewerkt aan de nieuwbouw van het kantoorpand waar ook Esdégé Reigersdaal haar plek zal krijgen.

De landelijke doelstelling om 60% van het totaal aan huishoudelijk afval gescheiden in te zamelen voor hergebruik, is in 2010 nagenoeg bereikt (58,85%). De inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval vindt plaats tegen relatief lage heffingen voor de burger (Bron: Benchmark afval).

Uit de Benchmark riolering is overduidelijk gebleken dat het ondergronds kapitaal op een meer dan verantwoorde wijze wordt beheerd. Het effect hiervan is dat de lage onderhoudskosten leiden tot relatief lage heffingen voor de burger (Bron: Benchmark riolering). Door de invoering van de wet verbrede watertaken zijn de ontwateringskosten van de verhardingen ten laste van het rioolrecht gebracht, waardoor het tarief eenmalig een stijging vertoont. Dit heeft geleid tot een besparing op het product wegen.

Wijkgericht werken.

In nauwe samenwerking met wijkpanels heeft er een evaluatie van het convenant plaatsgevonden. Belangrijke leer- en verbeterpunten worden meegenomen in de nieuwe voorgestane werkwijze; de *'Integraal Gebiedsgerichte aanpak'*. Deze nieuwe aanpak maakt het mogelijk om samen met externe partijen beter in te zoomen op de behoefte van bewoner(s) binnen het gebied.

Het samen met elkaar (bewoners en instellingen) werken aan de realisatie en instandhouding van een duurzame en leefbare openbare ruimte blijft hierbij essentieel.

Reserve 'Beheer en Sociale Structuur'.

Op 11 november 2010 heeft de raad ingestemd met het verloop van de reserve *'Beheer en sociale structuur'* in relatie tot de (toekomstige) beheer- en onderhoudslasten van *'NBK1'*, *'NBK2'*, *'Groot onderhoud wijken'*, *'Cool'* en *'Onderhoud Stad van de Zon'*. Met dit besluit zijn de maatregelen aan de kosten- en de dekkingskant alsmede zijn beheer- en onderhoudslasten langjarig (t/m 2024) afgedekt.

Kaderstellende beleidsnota's

• Speelplan Heerhugowaard voor nu en de toekomst	RB december 1991
• Spelen in Zuidwijk	RB september 1998
• Fietsplan HAL	RB oktober 2002
• Plaatsing herdenkingstekens in de openbare ruimte	RB februari 2003
• Aanpak hondenoverlast	RB november 2004
• Verkeersveiligheidsbeleid - Duurzaam veilig fase 2	RB december 2004
• Geactualiseerd meerjarenplan groot onderhoud openbare verlichting 2005 - 2065	RB oktober 2005
• Categorisering fiets- en voetpaden ten behoeve van verlichting	RB mei 2006
• Actualisering Gladheidbestrijdingsplan 2006 - 2010	RB september 2006
• Verhuur en verkoop van openbaar groen	RB januari 2007
• Beheerplan openbare ruimte (IBOR-plan)	(t.k.a.) januari 2007
• Beheerplan bewust ontwerpen	(t.k.a.) januari 2007
• Gemeentelijk rioleringsplan (GRP) 2006 - 2010	RB maart 2007
• Gebruik bestrijdingsmiddelen bij het onderhoud van verhardingen	RB januari 2008
• Openbare verlichting in relatie tot het Keurmerk Veilig Wonen	RB mei 2008
• Europese Kaderrichtlijn Water	RB juni 2008
• Formulering beleid voor zorgplicht hemel- en grondwater ter verbreding GRP 2006 - 2010	RB november 2008
• Beëindiging gebruik bestrijdingsmiddelen bij het onderhoud van het openbaar groen	RB januari 2009
• Groot onderhoud wijken (uitwerking en dekking)	RB juni 2009
• Dierenwelzijn	RB maart 2009
• Groenbeleidsplan 2010 - 2015	RB maart 2010
• Groot onderhoud en herinrichting wijken 2010	RB april 2010
• Startnotitie integrale gebiedsgerichte aanpak	RB oktober 2010
• Verloop reserve <i>'Beheer en Sociale Structuur'</i> in relatie tot NBK 1 en NBK 2, groot onderhoud wijken en Stad van de Zon.	RB november 2010

Wat hebben we bereikt?

Wat willen we bereiken?			Wat hebben we bereikt?
Raadsprogramma 2006 - 2010	Collegedoelstelling	Activiteiten	
Niet gekoppeld aan raadsprogramma 2006 - 2010.	2.1	Tot takenpakket wethouder Beheer hoort ook aandacht voor dierenwelzijn.	2.1.1 Vaststelling beleidsnotitie ' <i>Dierenwelzijn</i> ' in eerste kwartaal 2009.
Wijkvoorzieningen.	2.2	Verhogen van de parkeernorm.	2.2.1 Bij het uitvoeren van groot onderhoud/ reconstructie van wijken wordt rekening gehouden met het verhogen van de parkeermogelijkheden.
Onderhoud en beheer openbare buitenruimte.	2.3	Parkeerbeheer introduceren.	2.3.1 In 2009 is gestart met onderzoek omtrent de wijze waarop de parkeertarieven kunnen worden geheven. Medio 2010 vindt hieromtrent nadere besluitvorming plaats.
	2.5	' <i>Beleidsplan beheer openbare ruimte (IBOR)</i> ' opstellen.	Gerealiseerd in 2007.
	2.6	Beheer bewust ontwerpen (sPvE).	Gerealiseerd in 2007.
	2.7	Herzien ' <i>Waterplan Heerhugowaard</i> '.	Gerealiseerd in 2006. Geldigheidsduur van het huidige ' <i>Waterplan 2009</i> ' loopt door tot en met 2015. Herziening is afhankelijk van externe ontwikkelingen (' <i>Landelijk- en provinciaal waterplan 2009</i> ').
	2.8	Overdracht stedelijk water.	Gerealiseerd in 2006.
	2.10	Opstellen afvalwaterakkoord met het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.	Gerealiseerd in 2007.

Wat willen we bereiken?			Wat hebben we bereikt?	
Raadsprogramma 2006 - 2010	Collegedoelstelling	Activiteiten		
	2.12	Asfalteren fietspaden.	2.12.1 Uitvoering werkzaamheden fietspaden langs Oostertocht en Middenweg (tussen van Veenweg en Krusemanlaan). In 2010 worden de fietspaden langs de volgende wegen verbreed en geasfalteerd: Zuidtangent en de Middenweg (gedeelte Zuid-Tangent - Rustenburgerweg) en het fietspad K. Onnesweg - van Foreeststraat	Het fietspad Oostertocht is gereed. Het fietspad Middenweg is gereed. Het fietspad Zuidtangent-Middenweg is gereed. Het fietspad K. Onnesweg - van Foreeststraat is gereed.
Participatie wijkbewoners.	2.4	Herinrichting wijken voortvarend ter hand nemen.	2.4.2 Uitvoering groot onderhoud Bomenwijk 4 en Edelstenenwijk eerste fase. In 2010 worden de voorbereidingen en de uitvoering gestart van het groot onderhoud in de Edelstenenwijk tweede fase, vlek C fase 2 tot en met 4.	Werkzaamheden Edelstenenwijk eerste fase zijn in 2009 afgerond. Bomenwijk 4 is dit jaar afgerond. In 2010 zijn de voorbereidingen verricht en de uitvoering gestart van het groot onderhoud in de Edelstenenwijk tweede fase, vlek C fase 2 tot en met 4.
Niet gekoppeld aan raadsprogramma 2006-2010.	2.9	Herzien 'Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)'. 2.11 Ondersteunende maatregelen en voorzieningen ter stimulering van het fietsgebruik.	2.9.1 Actualisering 'Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP)'. 2.11.1 In 2010 worden fietsstallingsplaatsen en bushaltes bij de bushaltes en Middenwaard grotendeels afgerond. Bij de afronding van Middenwaard wordt de laatste fase van de fietsstallingsplaatsen uitgevoerd. Daarnaast wordt een tijdelijke fietsenstalling gerealiseerd aan de kant van het GEMBI-park	Gerealiseerd in 2009. Amendement A Voorjaarsnota 2009. Geldigheid huidig GRP tot en met 2010. In 2010 is gestart met de herziening voor de periode 2011 tot en met 2015.
Amendement C Algemene beschouwingen.	2.13	Toegankelijkheid van paden en wegen voor gehandicapten verbeteren.	2.13.1 Verbetering toegankelijkheid paden en wegen met het beschikbare budget van € 10.000.	Het plaatsen van de fietsstallingen bij de bushaltes is nog in uitvoering. Verwachte oplevering is maart 2011. De tijdelijke fietsenstalling aan de kant van het Gembi park is inmiddels geplaatst en in gebruik genomen. Gerealiseerd in 2008.

Indicatoren

Effectindicatoren	Bron	Realisatie 2009	Streefwaarde 2010	Realisatie 2010
Verkeerszaken				
Ziekenhuis ongevallen	Rapportage 2008	27 ¹⁾		
Dodelijke ongevallen	Rapportage 2008	1 ¹⁾		
Wegen, straten en pleinen				
Percentage tevredenheid m.b.t. aanwezigheid	Wijkmonitor	76	70	Meting is in 2011
Percentage tevredenheid m.b.t. onderhoud	Wijkmonitor		70	Meting is in 2011
Fietspaden				
Percentage tevredenheid (onderhoud)	Wijkmonitor	84	85	Meting is in 2011
Trottoirs				
Percentage tevredenheid (onderhoud)	Wijkmonitor	76	74	Meting is in 2011
Openbare verlichting				
Percentage tevredenheid (aanwezigheid)	Wijkmonitor	86	85	Meting is in 2011
Percentage tevredenheid (onderhoud)	Wijkmonitor	93	92	Meting is in 2011
Waterkering / afwatering / landaanwinning.				
Percentage tevredenheid (onderhoud)	Wijkmonitor	70	70	Meting is in 2011
Onderhoud bermen en wegsloten				
Percentage tevredenheid (onderhoud)	Wijkmonitor	70	70	Meting is in 2011
Wijkgericht werken				
Percentage tevredenheid (participatie)	Wijkmonitor		70	Meting is in 2011
Percentage tevredenheid (betrokkenheid)	Wijkmonitor		50	Meting is in 2011
Percentage tevredenheid (klachten en meldingen)	Wijkmonitor		70	Meting is in 2011

Effectindicatoren	Bron	Realisatie 2009	Streefwaarde 2010	Realisatie 2010
Speelvoorzieningen				
Percentage tevredenheid (aanwezigheid)	Wijkmonitor	49	60	Meting is in 2011
Percentage tevredenheid (onderhoud)	Wijkmonitor	59	60	Meting is in 2011
Openbaar groen				
Percentage tevredenheid (aanwezigheid)	Wijkmonitor	74	70	Meting is in 2011
Percentage tevredenheid (onderhoud)	Wijkmonitor	75	70	Meting is in 2011

¹⁾ Realisatie over 2008. Op basis van de ongevalgegevens 2010 zal in het tweede kwartaal 2011 een nieuwe nota Verkeersveiligheid komen gekoppeld aan het uitvoeringsprogramma van het GVVP.

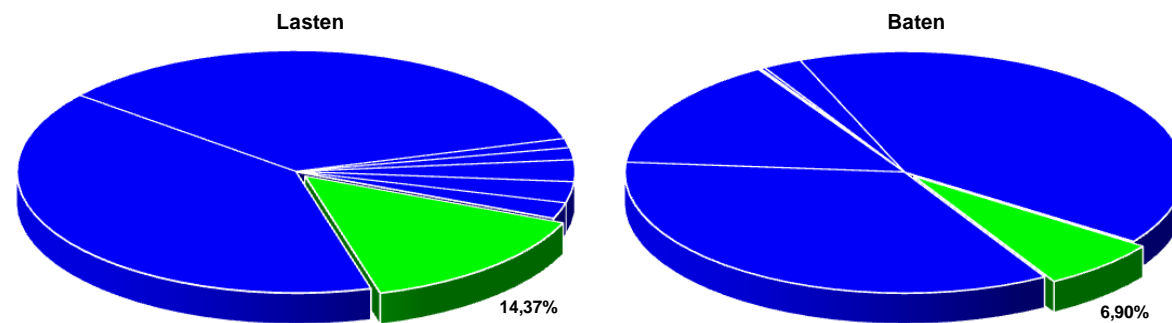
²⁾ Vanaf de Wijkmonitor 2007 worden deze indicatoren niet meer gemeten.

Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Programma 2: Versterken beheer	2009 realisatie	2010 primair vastgestelde begroting	2010 actuele begroting	2010 realisatie
Lasten	20.469	20.908	21.668	22.282
Baten	9.453	9.424	9.806	10.177
Saldo Programma 2	-11.016	-11.484	-11.862	-12.105

Aandeel programma 2 in het totaal aan baten en lasten.

Programma 3. Uitbouw stedelijke voorzieningen

Thema

‘Behoud van de dorpse waarden, maar dan wel met stedelijke voorzieningen.’

Stadsvisie 2002

Van groei voor de regio wordt overgegaan naar voltooiing van de stad. Dat biedt mogelijkheden om invulling te geven aan kansen voor duurzaamheid, maar ook om de communicatie met direct betrokkenen zoals omwonenden en gebruikers te optimaliseren.

Overigens wordt met de groei zeker niet alleen de fysieke ontwikkeling bedoeld. Ook de maatschappelijke kant, de groei in sociale samenhang, het wij-gevoel en de zorg zijn nadrukkelijk onderwerp van de gemeentelijke aandacht. Afgezien van de fysieke groei wordt daarom veel geïnvesteerd in de kwaliteit van de stad.

Terugblik

In 2010 hebben we binnen dit programma te maken gehad met de effecten van de crisis. De ontwikkeling van De Draai is gecompliceerd door de achterblijvende marktvraag. In Heerhugowaard-Zuid is het tempo van de nieuwbouw afgezakt omdat de verkoop van woningen stukt door diverse oorzaken buiten de invloedssfeer van de gemeente. Waar het kan en verantwoord is hebben we in samenspraak met ontwikkelaars gezocht naar stimuleringsmogelijkheden om de bouw weer op te peppen.

In de Broekhorn is de aanvankelijke voortvarendheid en het optimisme getemperd, en vindt een heroriëntatie plaats op de wijze van ontwikkelen en de rol en positie van betrokken partijen.

In De Vork is de tunnel opgeleverd; het bouwrijpmaken start in 2011.

De vertragingen in de woningbouw, maar ook de verminderde investeringen van het bedrijfsleven leiden o.a. tot minder bouwaanvragen en dus minder inkomsten aan bouwleges.

In het stadshart is een nieuw deel van Middenwaard opgeleverd; op dit moment is de afbouw van het horecaplein in volle gang. Daarmee bereikt Heerhugowaard een volgende mijlpaal in de ontwikkeling en biedt het Stadshart straks de mogelijkheid aan onze inwoners om elkaar in een complete ambiance te ontmoeten.

In Heerhugowaard-Zuid zijn de windmolens opgeleverd, wat van grote waarde is voor de emissie - neutrale Stad van de Zon. In 2010 is de Stad van de Zon wederom, ook internationaal, in de prijzen gevallen.

In november 2010 heeft de raad een besluit genomen over de reserve *‘Beheer en sociale structuur’*. De raad heeft hiermee een nadere nuancering aangebracht aan de uitbouw van de voorzieningen in de stad.

Kaderstellende beleidsnota's

• Stadsvisie Heerhugowaard, Stad van Kansen	RB juni 2002		
• Structuurbeeld Heerhugowaard 2015, inclusief bouwstenen:	RB februari 2004		
• Hoofdwegenstructuur Heerhugowaard Herzien	RB februari 2004		
• Woningbehoefte ontwikkeling	RB februari 2004		
• Bestemmingsplan De Draai	RB januari 2005		
• ISV-2 (Investering Stedelijke Vernieuwing)	RB maart 2005		
• Terrassenbeleid	RB juni 2003		
• Parkeerbeleid	RB maart 2005		
• Nota Wonen, Welzijn & Zorg (WWZ), Thuis zijn in De Waard	RB april 2005		
• Bestemmingsplan De Vork	RB mei 2005		
• Aanpak binnenstedelijke locaties	RB september 2005		
• Regionale woonvisie	RB januari 2006		
• Regionale bereikbaarheidsvisie, deel A	RB maart 2006		
• Kadernota Brede School	RB mei 2006		
• Gebiedsvisie Voorzieningen gebied 2	RB juni 2007		
• Beleidsnota Wonen Heerhugowaard 2007 - 2015	RB oktober 2007		
• Kadernota Handhaving	RB december 2007		
• Regioakkoord West-Frisiaweg	RB januari 2008		
• Strategisch Beleidskader van het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan (GVVP)	RB februari 2008		
• Beleidsplan Duurzame Ontwikkeling	RB maart 2008		
• Nota Grondbeleid	RB juni 2008		
• Bestemmingsplan Broekhorn	RB juni 2008		
• Kadernotitie De Vork	RB september 2008		
		• Bestemmingsplan Oosttangent langs Waarderhout	RB maart 2009
		• Nota Grondprijnsbeleid	RB mei 2009
		• Visie Hugo-Oord e.o.	RB juni 2009
		• Nota Naar Buiten (recreatie in Heerhugowaard)	RB september 2010
		• Erf Goed; Archeologie nota	RB juni 2010
		• Beleidsvisie Externe veiligheid Heerhugowaard	RB juni 2010
		• Verloop Reserve beheer en sociale structuur in relatie tot NBK 1, NBK 2, Stad van de Zon en groot onderhoud wijken	RB november 2010
		• Ontwerp Masterplan Voorzieningen	RB december 2010

Wat hebben we bereikt?

Wat willen we bereiken?			Wat hebben we bereikt?
Raadsprogramma 2006 - 2010	Collegedoelstelling	Activiteiten	
Realiseren van minimaal twee 'Brede School'-concepten		Inhoudelijke ontwikkeling 'Brede scholen' Molen- en Rivierenwijk en Schilderswijk: Voortgangsrapportage 'Brede School' Molen- en Rivierenwijk Plan van Aanpak Brede School Schilderswijk	Plan van aanpak brede school Schilderswijk gemaakt; planvorming mede afhankelijk van ontwikkelingen rond Berckheideplein
Niet gekoppeld aan raadsprogramma 2006 - 2010.	3.1 Een tweede tieneractiviteitencentrum in Heerhugowaard-Zuid.		Gerealiseerd in 2007.
	3.2 Avontuurlijke speelterreinen, vooral in oudere wijken.	3.2.1 Via kinderparticipatie in renovatiegebieden inbrengen van avontuurlijk spelen.	In deze notitie wordt antwoord gegeven op de vraag op welke wijze de 3%-norm kan worden ingebed binnen de voorschriften van de diverse bestemmingsplannen.
	3.3 Minimum oppervlaktepercentage van 3% van de openbare ruimte bestemmen voor speelgelegenheid.	3.3.1 Aanbieden van kader via bestemmingsplannen.	In nieuw vastgestelde bestemmingsplannen is planologische ruimte voor spelen
	3.5 Rouwcentrum verbeteren, waar mogelijk in combinatie met kerkhof en een crematorium.	3.5.1 Ontwikkelfase	Een loting heeft inmiddels plaatsgevonden. De gemeente gaat in gesprek met Dela om een crematorium met rouwcentrum te realiseren.
Amendement B dd. 26 juni 2008: Hospice in Hugo-Oord.	3.4 Een hospice, veelal werkend met vrijwilligers, mogelijk maken.	3.4.1 Twee vrijkomende woningen in Hugo-Oord inrichten als palliatieve unit voor alle inwoners van Heerhugowaard.	Inmiddels zijn de twee plaatsen in gebruik.
Verbeteren hoofdverkeersinfrastructuur gemeente	3.6 Bestemmingsplannen: procedures Oosttangent en Westfrisiaweg.	3.6.1 Bestemmingsplan is inmiddels vastgesteld; Voorbereiding en uitvoering is gestart.	Aanleg Oosttangent gedeelte Krusemanlaan/ van Veenweg is voltooid. Gedeelte Oosttangent langs de Waarderhout: Bestemmingsplan ligt nog bij de Raad van State. In het eerste kwartaal 2011 heeft behandeling plaatsgevonden.
		3.6.2 Voortgang inpassingsplan Provincie West- Frisiaweg.	Inpassingsplan wordt door de Provincie NH zelf opgepakt. Eerste formele termijn is afgerond.

Wat willen we bereiken?			Wat hebben we bereikt?
Raadsprogramma 2006 - 2010	Collegedoelstelling	Activiteiten	
	3.6 Bestemmingsplannen: procedures De Draai en De Vork.	3.6.3 Start bouwrijp maken De Draai.	Bouwrijp niet gestart in verband met veranderde marktomstandigheden.
		3.6.4 Voorbereiding project De Vork.	In voorbereiding. Bouwrijp maken start in 2011.
	3.6 Bestemmingsplannen: woningbouw De Noord, visie Broekhorn, Westtangent, N242 en Stationsgebied en plan voor windmolens.	3.6.5 Start woningbouw De Noord.	Woningbouw gedeeltelijk opgeleverd.
		3.6.6 Start bouwrijp maken Broekhorn en mogelijk eerste bouw.	Bouwrijpmaken niet gestart in verband met effecten crisis; verwachting is start in 2011.
		3.6.7 Realisatie afhankelijk van procedure Raad van State.	Windmolens zijn in november 2010 gaan draaien.
		3.6.8 Afronden masterplan Stationsgebied.	Projectplan en -krediet zijn vastgesteld. Stedenbouwkundig bureau is gestart met structuurvisie.
	3.7 Infrastructuur Oosttangent en Westfrisiaweg.	3.7.1 Start van de uitvoering van de Oosttangent zal plaatsvinden in 2010.	Aanleg Oosttangent gedeelte Krusemanlaan/ van Veenweg is voltooid. Gedeelte Oosttangent langs de Waarderhout: bestemmingsplan ligt nog bij de Raad van State. In het eerste kwartaal 2011 is het bestemmingsplan behandeld.
		3.7.2 Voortgang inpassingsplan Provincie West-Frisiaweg.	Provincie bereidt inpassingsplan voor. Eerste formele fase afgerond.
	3.7 Afmaken Stadshart en Heerhugowaard-Zuid.	3.7.3 Realisatie Stadsterras en start horecaplein.	Stadsterras gebouw opgeleverd vierde kwartaal 2010. Bouw Horecaplein in volle gang. Oplevering eerste kwartaal 2011, woonrijp tweede en derde kwartaal.
		3.7.4a HHW-Zuid Plandeel 2 in afronding.	Resultaten over 2010: <ul style="list-style-type: none"> • Oplevering appartementen. • Hemelboog grotendeels opgeleverd. • Start woningbouw havenkwartier en grachten.

Wat willen we bereiken?			Wat hebben we bereikt?
Raadsprogramma 2006 - 2010	Collegedoelstelling	Activiteiten	
<p>'<i>Integraal verkeers- en vervoersplan</i>' opstellen.</p> <p>Bevorderen en in stand houden peuterspeelzaalwerk, kinderdagverblijven en voor- en naschoolse opvang.</p> <p>Toekomstvisie ontwikkelen voor het agrarisch gebied.</p>	<p>3.7 Structuurvisie en verstedelingsafspraken.</p>	<p>3.7.4b HHW-Zuid Plandeel 3 in voorbereiding.</p>	<p>Plandeel 3 Bouwrijpmaken eerste deel gestart tweede kwartaal 2010, vrijwel afgerond. Verbindingsweg Butterhuizen tweede kwartaal 2010 opgeleverd.</p> <p>Plandeel 4: in uitvoering.</p> <p>Vastgesteld juni 2010</p> <p>Afgerond.</p> <p>Gerealiseerd in 2008.</p> <p>In stand gehouden.</p> <p>Nota '<i>Naar Buiten</i>' door Raad vastgesteld september 2010.</p>
		<p>3.7.4c HHW-Zuid Plandeel 4 in aanbouw.</p>	
		<p>3.7.5 '<i>Structuurvisie Noord-Holland</i>'.</p>	
		<p>3.7.6 Verstedelijkingsafspraken VROM.</p>	
		<p>Continu proces.</p>	
		<p>In het kader van de structuurvisie Heerhugowaard vindt in 2010 een onderzoek plaats naar recreatief mede-gebruik. Daarnaast wordt de visie op het Alton/ kassengebied vastgesteld alsmede de visie op lintbebouwing in het zuidelijk deel van de gemeente.</p>	

Indicatoren

Effectindicatoren	Bron	Realisatie 2009	Streefwaarde 2010	Realisatie 2010
Verbeteren hoofdverkeersinfrastructuur gemeente. Ring rond Heerhugowaard over 4 jaar klaar	'Structuurbeeld 2005 – 2015'	Beoogd maatschappelijk effect: <ul style="list-style-type: none"> • Verbeteren van de bereikbaarheid; snelle aan- en afvoer van verkeer (stroomfunctie). 		
Oosttangent		ontwerpfase	realisatiefase	ontwerp-/realisatiefase
West-Frisiaweg		ontwerpfase	ontwerpfase	ontwerpfase
Ontwikkelen van De Draai en De Vork	'Structuurbeeld 2005 – 2015'	Beoogd maatschappelijk effect: <ul style="list-style-type: none"> • Voorziening in de woningbehoefte van de eigen inwoner. • Creëren van extra werkgelegenheid. • Regionale economische profilering (Broekhorn). 		
De Draai - fase 1		ontwerpfase	realisatiefase	ontwerpfase
De Draai - fase 2			ontwerpfase	ontwerpfase
De Draai - fase 3				
De Draai - fase 4				
De Draai - fase 5				
De Vork		ontwerpfase	realisatiefase	realisatiefase
De Noord - fase 1		realisatie	realisatiefase + nazorgfase	realisatiefase
De Noord - fase 2				
Broekhorn		ontwerpfase	realisatiefase	ontwerpfase
Windmolens		ontwerpfase	realisatiefase	nazorgfase

Effectindicatoren	Bron	Realisatie 2009	Streefwaarde 2010	Realisatie 2010
Afmaken Stadshart	'Structuurbeeld 2005 – 2015'	Beoogd maatschappelijk effect: <ul style="list-style-type: none"> Stedelijke voorzieningen in het Stadshart met als doel huidige en nieuwe inwoners aan de gemeente te binden. 		
Stadshart - stadsterras		realisatiefase	realisatiefase	realisatiefase
Stadshart - Albert Heijn		nazorgfase	nazorgfase	nazorgfase
Stadshart - parkeergarage Zuidtangent		nazorgfase	nazorgfase	nazorgfase
Stadshart - horecaplein		realisatiefase	realisatiefase	realisatiefase
Stadshart - Koraallocatie		ontwerpfase	realisatiefase	ontwerpfase
Afmaken Heerhugowaard-Zuid				
Stad van de Zon - plandeel 1		nazorgfase	nazorgfase	nazorgfase
Stad van de Zon - plandeel 2		realisatiefase	realisatiefase	realisatie en nazorgfase
Stad van de Zon - plandeel 3		ontwerpfase	realisatiefase	realisatiefase
Stad van de Zon - plandeel 4		realisatiefase	realisatiefase	realisatiefase
Antonia Korvezeetuin		realisatiefase	realisatiefase	realisatie / nazorgfase
Geen grootschalige bouw realisatie van De Draai	'Structuurbeeld 2005 – 2015'	Beoogd maatschappelijk effect: <ul style="list-style-type: none"> Vereniging van dorps met stadse waarden. Echter: landelijk gebied blijft landelijk en open. 		
Integraal verkeers- en vervoersplan opstellen	'Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan (GVVP)'	Beoogd maatschappelijk effect: <ul style="list-style-type: none"> Het aanbieden van een kwalitatief hoogwaardige leefomgeving. De kwaliteit wordt binnen aanvaardbare normen gewaarborgd of gebracht (aspect leefbaarheid). 		
Leefbaarheid		7,3		7,3
Verkeersveiligheid				
Aantal verkeersdoden in Heerhugowaard		1 (2009)	max. 2	n.n.b. (april 2011)

Effectindicatoren	Bron	Realisatie 2009	Streefwaarde 2010	Realisatie 2010
Aantal ziekenhuisgewonden in Heerhugowaard		27 (2009)	max. 24	n.n.b. (april 2011)
Bereikbaarheid				
Gemotoriseerd verkeer: geen files op aansluitingen met het provinciale wegennetwerk tijdens spitsperiode				
Fiets: % verplaatsingen op fiets binnen Heerhugowaard		45 %		45%
Realiseren minimaal twee 'Brede school'-concepten	Kadernota 'Brede School'	Beoogd maatschappelijk effect: <ul style="list-style-type: none"> • Samenwerking tussen meerdere instellingen en meerdere disciplines als een permanente en onmisbare schakel bij het voorkomen, signaleren en oplossen van problemen van kinderen en hun omgeving. 		
De Draai		ontwerpfase	ontwerpfase	ontwerpfase
Molenwijk en Rivierenwijk		initiatiefase		initiatiefase
Schilderswijk		initiatiefase		Initiatiefase
De Horst		realisatiefase	realisatiefase	nazorgfase
Bevorderen en in stand houden peuterspeelzaalwerk, kinderdagverblijven en voor- en naschoolse kinderopvang				
Visie agrarisch gebied		ontwerpfase	realisatiefase	nazorgfase

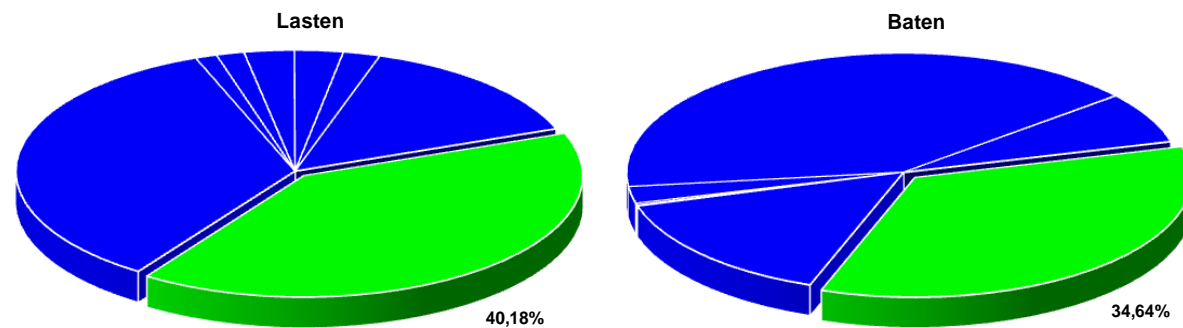

Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Programma 3: Uitbouw stedelijke voorziening	2009 realisatie	2010 primair vastgestelde begroting	2010 actuele begroting	2010 realisatie
Lasten	36.144	47.703	48.410	62.303
Baten	26.670	45.290	44.430	51.089
Saldo Programma 3	-9.474	-2.413	-3.980	-11.214

Aandeel programma 3 in het totaal aan baten en lasten.

Programma 4. Vergroten Sociale Samenhang

Thema

'Sociale samenhang: duurzaam cement in Heerhugowaard'.

Een duurzaam Heerhugowaard is een beleidsspeerpunt. Met duurzame ontwikkeling wordt een ontwikkeling bedoeld waarbij de huidige (wereld) bevolking in haar behoeften voorziet zonder de komende generaties te beperken om in hun behoeften te voorzien. Duurzaamheid laat zich op verschillende manieren vertalen: binnen de woon- en leefomgeving (fysieke en sociale kwaliteiten van buurten), in economisch opzicht (onder andere milieu, werkgelegenheid), veiligheid (repressie en preventie) en sociale samenhang.

Bij sociale samenhang gaat het met name om deelname van mensen aan maatschappelijke activiteiten, sociale contacten onderling, oriëntatie op collectieve waarden en normen alsmede ontwikkeling en instandhouding van wijkvoorzieningen voor de dagelijkse routines. Zorg(voorzieningen) zijn voor jong en oud en hebben ook voor de langere termijn hun waarde. De onderlinge betrokkenheid bepaalt de kracht en kwaliteit. Betrokkenheid begint met meedoen: in een betaalde baan, in het vrijwilligerswerk, in de zorg voor anderen.

Doelstelling is om deze verbondenheid en betrokkenheid in onze samenleving te vergroten.

Terugblik

De invoering van de *'Algemene Subsidieverordening'* per 1 januari 2011 heeft ertoe geleid dat er in 2010 gestart is met het opstellen van de deelverordeningen, waarbij de geldende beleidskaders waarop subsidies moeten worden verleend opnieuw tegen het licht worden gehouden. Daarbij wordt telkens weer de vraag gesteld of de juiste activiteiten worden gesubsidieerd die moeten bijdragen tot het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen. Zo zijn ook deze beleidskaders ten bate van de WMO geactualiseerd, die herleidbaar zijn naar de programma's *'Kansrijk Jong'*, *'Meedoen is Winnen'* en *'Wonen, Welzijn & Zorg'*. De vertaling van het geactualiseerde beleid naar de activiteiten in het kader van de WMO is in het vastgestelde *'Uitvoeringsprogramma WMO 2011'* ingebed.

De *'Wet Participatiebudget'* heeft ervoor gezorgd dat we in 2010 met een werkbegroting zijn begonnen voor re-integratie, inburgering en educatie. Hierdoor zoeken de afdelingen elkaar meer op en is meer samenhang ontstaan in de voorzieningen voor de cliënt op het gebied van re-integratie.

De economische recessie heeft voor een toename van het aantal cliënten met een bijstandsuitkering gezorgd. Verwacht wordt dat deze toename zich nog blijft voortzetten in 2011.

Tevens is het aantal mensen dat een beroep doet op schuldhulpverlening toegenomen. Door op huisbezoek te gaan kunnen besluiten sneller genomen worden en worden mensen eerder geholpen.

Kaderstellende beleidsnota's

• Interactieve beleidsvorming	RB 1999		
• Visie Welzijnsbeleid	RB oktober 1999		
• Heerhugowaard Stad van Kansen	RB januari 2004		
• Nota Wonen, Welzijn & Zorg (WWZ), Thuis zijn in De Waard	RB april 2005		
• Nota Kansen voor Cultuur	RB april 2005		
• Integraal Huisvestingsplan Onderwijs	RB september 2005		
• Kadernota Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	RB maart 2006		
• Nota Onderwijsachterstandenbeleid	RB oktober 2006		
• Kadernota Brede School 2006 - 2012	RB november 2006		
• Kadernotitie Wet Inburgering (WI)	RB maart 2007		
• Bemoeizorg Helpende Hand	RB maart 2007		
• Doeltreffendheid van het subsidiebeleid op het gebied van welzijn	RB april 2007		
• Preventienota Kiezen voor gezond leven	RB mei 2007		
• Verordening Toeslagen en kortingenbeleid in het kader van Wet werk & bijstand (Wwb)	RB juni 2007		
• Nota Preventieve schuldhulpverlening	RB augustus 2007		
• Nota Dicht bij huis kiezen voor een gezond leven	RB oktober 2007		
• Nota Actief burgerschap 'Zo kan het ook'	RB oktober 2007		
• Vrijwilligersbeleid Heerhugowaard 2008 - 2011, gedragen ambitie, gedegen toekomst	RB oktober 2007		
• Vaststelling WMO kader 2008 - 2011, de leidende principes en de WMO-map	RB oktober 2007		
• Kadernota Wet werk & bijstand (WWB) 2008 – 2010	RB juni 2008		
• Beleidskader richtlijnen aanleg kunstgrassportvelden			
• Aanpassing verordening tegemoetkoming kosten kinderopvang 2004		RB juni 2008	
• Aanpassingen kadernota Re-integratie en afstemmingsverordening		RB juni 2008	
• Visie gemeente Heerhugowaard op poliklinische zorg		RB juni 2008	
• Zienswijze verordeningen Wet sociale werkvoorziening (Wsw)		RB juni 2008	
• Kadernotitie kunstgrasvelden		RB juni 2008	
• Programmaplan Kansrijk Jong		RB oktober 2008	
• Millenniumnota 'Een wereld aan kansen'		RB december 2008	
• Verordening op de Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens (GBP)		RB mei 2009	
• Verordening wachtlijstbeheer WSW		RB augustus 2009	
• Vaststelling welzijnskader 2010 - 2013		RB februari 2009	
• Verordening Cliënten Advies Raad 2010		RB april 2010	
• Uitvoering 'Zo kan het ook: Actief Burgerschap' voor het jaar 2010		RB mei 2010	
• Verordening Inburgering 2010		RB oktober 2010	
• Algemene subsidieverordening		RB december 2010	
• Afstemmingsverordening 2010		RB oktober 2010	
• Verordeningen Wet Investeren in Jongeren		RB januari 2011	

Wat hebben we bereikt

Wat willen we bereiken?			Wat hebben we bereikt?
Raadsprogramma 2006 - 2010	Collegedoelstelling	Activiteiten	
Versterken sociale cohesie.	4.1 Sociale samenhang van de gemeente.	4.1.1 Ontwikkelen en in stand houden wijkvoorzieningen voor dagelijkse routine in onder meer de projecten Arboretum, De Horst, Hugo-Oord, Mediaan, De Draai.	Arboretum, De Horst (fase 1) en de Mediaan zijn ontwikkeld en er wordt aan de beheerssituatie gewerkt. Hugo-oord, De Draai en de Horst (tweede fase) zullen nog in ontwikkeling gaan.
		4.1.2 Ontwikkeling van diverse vormen van buurtnetwerken in de wijk en stimulering van burgerinitiatieven.	Via de programma's 'Meedoen is winnen' en 'Wonen Welzijn Zorg' is door middel van verschillende projecten invulling gegeven aan de ontwikkeling van diverse vormen van buurtnetwerken in de wijk en stimulering van burgerinitiatieven.
		4.1.3 Betrekken van wijkpanels bij 'Kunst in de Wijk'.	Het project 'Dichtregels op staanders' is in het derde kwartaal van 2009 in samenwerking met het wijkpanel en Schrijvenswaard uitgevoerd in de Edelstenenwijk. In het vierde kwartaal van 2009 is in samenwerking met het wijkpanel en Cool het project 'Community-art' gestart in de Planetenwijk. Dit project is in het eerste kwartaal van 2010 afgerond.
		4.1.4 Onderzoek mogelijkheden om jongeren aan wijkpanels te koppelen.	Het onderzoek is inmiddels opgestart in de wijk Oostertocht-t Kruis. Afhankelijk van de uitkomst (eerste kwartaal 2011) wordt vervolg gegeven aan dit initiatief.
		4.1.5 Stimuleren van het aanbod van kunst, cultuur, sport en recreatie in wijken conform uitkomsten raadsbijeenkomst dd. 9 oktober 2008.	Dit onderwerp is gerealiseerd met de invoering van het sportloket van Sportservice Noord-Holland in Heerhugowaard en 'Community-art' projecten in wijken. Verdere stimulering van dit aanbod blijft volop in de aandacht door het benutten van mogelijkheden via combinatiefuncties.
		4.1.6 Vormgeven ontmoetingsfunctie binnen door de raad te stellen kaders.	Het raadskader is in februari 2009 vastgesteld. Het college werkt nu aan de uitwerking. De tussenrapportage is in het tweede kwartaal van 2010 opgesteld.

Wat willen we bereiken?			Wat hebben we bereikt?
Raadsprogramma 2006 - 2010	Collegedoelstelling	Activiteiten	
		4.1.7 Uitvoeren lokaal gezondheidsbeleid in het project <i>'Dicht bij huis kiezen voor een gezond leven'</i> .	De uitvoering van het lokale gezondheidsbeleid is vastgelegd in drie uitvoeringsprogramma's voor <i>'depressiepreventie'</i> , <i>'alcoholmatiging bij de jeugd'</i> en <i>'preventie van overgewicht'</i> . De uitvoering verloopt in het kader van deze drie uitvoeringsprogramma's volgens planning.
		4.1.8 Uitvoeren projectplan <i>'Zo kan het ook'</i> .	Dit projectplan is onderdeel van het programma <i>'Meedoen is winnen'</i> . Er is een Plan van Aanpak <i>'Zo kan het ook: Actief Burgerschap'</i> in het tweede kwartaal van 2010 opgesteld en vastgesteld.
		4.1.9 Evaluatie project <i>'Actief burgerschap'</i> .	De raad heeft besloten het project in aangepaste vorm voort te zetten voor 2009 en 2010. Tevens zijn het <i>'Innovatiefonds'</i> en <i>'Zo kan het ook'</i> publicitair onder dezelfde noemer gebracht (RB2009-087 d.d. 27 oktober 2009).
		4.1.10 Opstellen en uitvoeren kunst in De Draai.	De presentatie van de documentaire <i>'Tijd van gaan'</i> (fase 1 plan van aanpak) heeft plaatsgevonden in het tweede kwartaal van 2009. De presentatie van de schetsontwerpen van geselecteerde kunstenaars heeft in 2010 plaatsgevonden, maar heeft geen resultaten opgeleverd. Het plan van aanpak voor de kunst, wordt gelet op de ontwikkelingen in de Draai herschreven. De DVD over de bewoners van De Draai is gereed. Verder is dit een lopend proces.
		4.1.11 Stimuleren kunst in bestaande wijken.	Is in uitvoering. Zie ook 4.1.12.
		4.1.12 Stimuleren aanbod van kunst en cultuur, sport en recreatie in wijken en buurten.	Dit onderwerp is gerealiseerd met de invoering van het sportloket van Sportservice Noord-Holland in Heerhugowaard en community-art projecten in wijken. Verdere stimulering van dit aanbod blijft volop in de aandacht door het benutten van mogelijkheden via combinatiefuncties. Zie 4.1.5.
		4.1.13 Invulling combinatiefuncties.	Er is veel belangstelling voor combinatiefuncties vanuit de sectoren Onderwijs, Sport en Cultuur. Een in 2009 bekend geworden wijziging van de regelgeving biedt mogelijk nieuwe kansen voor partieel gebruik van de regeling. In 2010 zijn 3 combinatiefuncties gerealiseerd.

Wat willen we bereiken?			Wat hebben we bereikt?
Raadsprogramma 2006 - 2010	Collegedoelstelling	Activiteiten	
Amendement A Algemene Beschouwingen 2007.		4.1.14 Versterken sportverenigingen.	Versterking van sportverenigingen wordt gerealiseerd via het sportloket van Sportservice Noord-Holland en via de verenigingswinkel. De verenigingswinkel is in het derde kwartaal van 2009 van start gegaan. Er is een integrale aanpak ontwikkeld waarbij op wijkniveau en wijkoverstijgend projecten plaatsvinden. Conform planning. Afhankelijk van de definitieve vaststelling van het programma. Gerealiseerd in 2009.
		4.1.15 Uitvoering geven aan 'Vrijwilligersbeleid 2008 - 2011'.	
		4.1.16 Vanuit de integrale programmalijn 'Meedoen is winnen' vinden op basis van resultaten uit de wijkscan en 'SWOT-analyse' van de verschillende wijken projecten plaats waarin een sterke koppeling is tussen wijkgericht werken, participatie en sociale samenhang.	
		4.1.17 Tussenrapportage.	
Banengroei in de regio.	4.2 Keten werk en onderwijs.	Voor aanvang van het seizoen 2009 - 2010 aanleggen van twee kunstgrasvelden conform raadsbesluit RB2008-067 d.d. 24 juni 2008.	
		4.2.1 Intensievere samenwerking met CWI/UWV.	Een Ketenjaarplan is begin mei vastgesteld door de colleges van de gemeenten Noord-Kennemerland en de vestigingsmanager van het UWV WERKbedrijf. Dit plan ondersteunt de samenwerking en is een middel om een betere dienstverlening in de keten te bereiken. Door processen op elkaar aan te laten sluiten en door korte communicatielijnen wordt een hogere en snellere uitstroom uit de uitkering (WW, Wajong, WWB en WIJ) bereikt.
		4.2.2 Afspraken met RPA inzake additionele werkgelegenheid.	De gemeente heeft zitting in de kerngroep RPA. De kerngroep maakt afspraken over additionele werkgelegenheid.

Wat willen we bereiken?			Wat hebben we bereikt?
Raadsprogramma 2006 - 2010	Collegedoelstelling	Activiteiten	
Vergroten arbeidsparticipatie.	4.3 Integraal jeugdbeleid met sluitende aanpak.	4.2.3 Onderzoek doen naar en uitvoering van mogelijke inzet van bijstandsgerechtigden in de sector Zorg.	In het najaar is een duaal traject gestart: opleiding en werken in de zorg. Het WNK voert het project uit, samen met de externe partner 'Startwijzer'. Dit project is inmiddels beëindigd omdat het resultaat (cliënt uit de uitkering) minimaal was.
		4.3.1 Uitvoeren beleid 'Kansrijk Jong' en 'Mee(r) werken aan minder alcohol bij de jeugd'.	In 2010 is het uitvoeringsplan 2010 van 'Kansrijk Jong' door het College vastgesteld en is het college akkoord gegaan met meerjarenplan 2011 - 2013. Er is op alle basisscholen een aanbod gedaan voor een lespakket 'Alcohol, een ander verhaal' en op het Voortgezet Onderwijs is een digitaal lespakket aangeboden. Andere activiteiten die in dit kader zijn uitgevoerd zijn een toneelvoorstelling voor VO-scholen en een instructie 'Verantwoord alcohol schenken voor verenigingen'.
		4.3.2 Uitvoeren project 'Centrum voor jeugd en gezin'.	Conform planning. Procesregisseur (GGD) is gestart per 1 januari 2010, andere nieuwe functies (baliemedewerkers en coördinator CJG) zijn eerste kwartaal 2010 aangesteld. Officiële opening van CJG heeft op 19 mei 2010 plaatsgevonden.
Intensiveren maatschappelijke participatie.	4.4 Implementatie 'Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)' met de koppeling wonen, welzijn, zorg en het cliëntvolgsysteem.	4.3a.2 Uitvoeren van het uitvoeringsplan Tijdbeleid 2009 - 2010. Evaluatie Koploperschap Tijdbeleid 2009 -2 010.	Uitvoering heeft geleid tot flexibele openingstijden van kinderopvang, gemeente huis en er is toelichting over flexibele werktijden aan ondernemers zodat de samenleving ook meer afgestemd is op de werkende mens. Evaluatie wordt in eerste kwartaal 2011 opgesteld.
		4.4.1 Opstellen en uitvoeren van 'WMO-uitvoeringsprogramma 2009'.	Het 'uitvoeringsplan WMO' heeft een ontwikkeling doorgemaakt naar een overzichtelijker plan voor 2011.
		4.4.2 Interne en externe eindevaluatie ten aanzien van zorgketten.	Is afgerond.

Wat willen we bereiken?			Wat hebben we bereikt?
Raadsprogramma 2006 - 2010	Collegedoelstelling	Activiteiten	
		4.4.3 Uitbreiding zorgloket met organisaties en activiteiten.	Op 2 juni 2009 heeft het college besloten om het zorgloket te formaliseren (geen project meer). Uitbreiding van het zorgloket verloopt via een 'zwaan-kleef-aan' constructie.
		4.4.4 Doorontwikkelen beleid dagarrangementen en 7 tot 7 beleid.	Vanwege de raakvlakken is er voor gekozen dit onderwerp te combineren met het onderwerp 'Bevorderen en in stand houden peuterspeelzaalwerk, kinderdagverblijven en voor- en naschoolse opvang'. Een notitie met de stand van zaken is in het eerste kwartaal van 2010 aangeboden. In het kader van tijdbeleid 7 tot 7 wordt gewerkt aan een project voor het verruimen van de openingstijden van de eerstelijns gezondheidszorg. Dit gebeurt in samenwerking met de gemeente Zaanstad en Zorgondersteuning Noord-Holland.
		4.4.5 WWZ: Mantelzorgbeleid: <ul style="list-style-type: none"> • Opzetten van 1 - 2 burenhulp in de wijk met vrijwilligers. 	Opzetten van burenhulp in de Bomenwijk is onnodig gebleken door aanwezigheid van voldoende informele netwerken. Er is een burenhulpnetwerk opgezet in de Oostertocht.
		4.4.6 Eindevaluatie / implementatie mantelzorgondersteuning lokaal.	Project is afgesloten. Implementatie vindt plaats in 2011.
		4.4.7 Vrijwilligersbeleid: <ul style="list-style-type: none"> • Organiseren netwerk-bijeenkomsten. • Uitbrengen digitale WMO-nieuwsbrieven voor vrijwilligers en mantelzorgers. 	In verband met. samenwerking met de verenigings-winkel. Conform planning.
		4.4.8 Verkennen van wijkvisie Rivierenwijk samen met Woonwaard Ontwerplab.	Zie Collegebesluit BW10-0142 d.d. 2 maart 2010.
		4.4.9 'Samen verder verbeteren'	Startnotitie 'Integrale gebiedsgerichte aanpak'

Wat willen we bereiken?			Wat hebben we bereikt?
Raadsprogramma 2006 - 2010	Collegedoelstelling	Activiteiten	
Werk boven uitkering stellen	4.5. Opzoeken van grenzen voor generieke ondersteuning	4.5.1 In 2010 zal zoveel mogelijk worden ingezet op het bereiken van de doelgroep. Het opzoeken van de financiële grenzen is gerealiseerd.	<p>In de 'armoedemonitor' (evaluatie armoedebeleid), die in augustus 2010 is uitgevoerd, is tevens onderzocht hoe de doelgroep te bereiken is. De aanbevelingen uit de monitor zullen we, indien mogelijk, overnemen. Maart 2011 zijn de voorstellen gepresenteerd aan de commissie MO.</p> <p>In oktober 2010 zijn de resultaten van de evaluatie van het armoedebeleid bekend. De Huygenpas is daarvan een prominent deel. De evaluatie is basis voor toekomstig beleid. De Huygenpas is een voorziening geworden binnen het armoedebeleid, waardoor de toekenningscriteria aangepast zijn. De Huygenpas wordt goed gebruikt en heeft een hoog bereik.</p>
		4.5.2. In 2010 vindt een evaluatie plaats van de eerste twee jaren van de Huygenpas	

Indicatoren

Effectindicatoren	Bron	Realisatie 2009	Streefwaarde 2010	Realisatie 2010
(Wijk)welzijn				
% inwoners dat tevreden is over de sociale voorzieningen in Heerhugowaard	Wijkmonitor/GGD	39%	39%	Meting is in 2011
kengetal sociale kwaliteit (cohesie) van de woonomgeving ¹⁾	Wijkmonitor	5,8	6,0	Meting is in 2011
% inwoners dat geen problemen heeft met de gezondheid (gezondheidsbeleving)	GGD			Geen gegevens
% inwoners dat klaagt over milieu- en geluidsoverlast	GGD			Geen gegevens
% inwoners dat klaagt over overlast van risicogroepen (huisuitzettingen, veelplegers, verslaafden)	GGD			Geen gegevens
Integraal jeugdbeleid (beperkt tot programma 4)				
% voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie		4%		0,4%
% peuters dat op de wachtlijst staat voor peuterspeelzaal		0%	0%	0%
% kinderen van de doelgroep dat deelneemt aan voorschoolse educatie		75%		50%
% kinderen dat spijbelt	GGD			Geen gegevens
% van de ouders dat zich de laatste 12 maanden zorgen heeft gemaakt over de opvoeding of ontwikkeling van het kind	Jeugdenquête GGD			Geen gegevens
Sport				
% inwoners dat aan sportbeoefening doet in vrije tijd	Wijkmonitor	74%	72%	Meting is in 2011
% inwoners dat lid is van een sportvereniging				
Zorg				
% inwoners dat vindt dat het voldoende contact heeft met anderen	Wijkmonitor	82%	82%	Meting is in 2011
WMO				
% inwoners dat vrijwilligerswerk verricht	Wijkmonitor	36%	33%	Meting is in 2011
% inwoners dat mantelzorg verricht	Wijkmonitor	23%	27%	Meting is in 2011

Effectindicatoren	Bron	Realisatie 2009	Streefwaarde 2010	Realisatie 2010
Sociale inkomensvoorziening				
% inwoners dat op de wachtlijst staat voor schuldhulpverlening		0%	0%	0%
% huishoudens met een uitkering	Wijkmonitor	2%	3%	Meting is in 2011
% van de doelgroep van de stadspas dat er gebruik van maakt		61,9%		54% ²⁾
% van de doelgroep van de bijzondere bijstand dat er gebruik van maakt		30,5%		29%
Cultuur				
<u>Educatie op school</u>				
Bereik leerlingen primair onderwijs	Jaarverslag Cool/jaarverslag bibliotheek	100%	100%	
Bereik leerlingen voortgezet onderwijs	Jaarverslag bibliotheek	10%		
Bereik leerlingen SKV Noord Kennemerland		35%		
<u>Educatie in vrije tijd</u>				
% HHW-jongeren (tot 18 jaar) dat deelneemt aan cultuureducatie	Jaarverslag Cool/jaarverslag bibliotheek	15%		
<u>Professionele kunst</u>				
% HHW-inwoners dat actief en/of passief deelneemt aan het culturele leven in Centrum voor Kunst & Cultuur (CvKC) Cool en bibliotheek	Jaarverslag Cool/jaarverslag bibliotheek	20.125 bezoekers (Cool)		
Klanttevredenheid CvKC Cool			7,0	
Klanttevredenheid bibliotheek		Stadshart 7,8 De Noord 8,2	7,0	
<u>Amateurkunst</u>				
% HHW-inwoners dat actief en/ of passief deelneemt aan het culturele leven	Jaarverslag Cool / jaarverslag Culturele Amateur Manifestatie	20%		

¹⁾ kengetal sociale kwaliteit (cohesie) van de woonomgeving (0=slecht, 10=goed) is gebaseerd op de antwoorden op de volgende stellingen:

- de mensen in de wijk kennen elkaar nauwelijks
- de mensen in deze wijk gaan op een prettige manier met elkaar om
- dit is een wijk met veel saamhorigheid
- ik voel me thuis bij de mensen in deze wijk

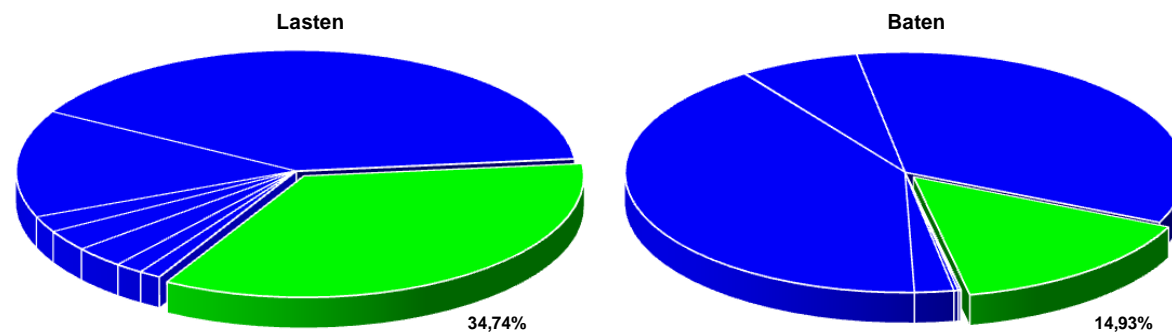
²⁾ Door het invoeren van een vermogenstoets is het aandeel huishoudens dat één of meerdere passen heeft minder dan verwacht. Dit percentage heeft betrekking op het aantal huishoudens (2010: 950), het aantal gebruikers ligt beduidend hoger

Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Programma 4: Vergroten sociale samenhang	2009 realisatie	2010 primair vastgestelde begroting	2010 actuele begroting	2010 realisatie
Lasten	53.199	50.838	54.524	53.859
Baten	21.371	19.194	22.106	22.025
Saldo Programma 4	-31.828	-31.644	-32.418	-31.834

Aandeel programma 4 in het totaal aan baten en lasten.

Programma 5. Meer duurzame leefomgeving

Thema

Bij het gebruiken, beheren, renoveren en uitbreiden van de woon-, werk- en recreatiegebieden in de gemeente zijn duurzaamheid, gebruik van alternatieve energiebronnen en energiebesparing leidende principes, binnen de door de raad gestelde (financiële) kaders.

Terugblik

In 2010 zijn de windmolens bij de Stad van de Zon gebouwd en in gebruik genomen. In combinatie met de zonnepanelen op de daken en het opgroeiende Huygendijkbos is hiermee de doelstelling van de eerste emissieneutrale wijk bereikt.

In 2010 is ook de discussie gestart over de vraag of en waar in Heerhugowaard meer windmolens geplaatst kunnen worden, naar aanleiding van enkele particuliere initiatieven.

Voor De Draai is gekozen voor meer kleinschalige toepassingen van duurzaamheid, die voor de komende jaren nog flexibiliteit bieden in het plan. Een collectief warmte/koude opslagsysteem (wko) is eerder om deze reden, en vanwege de financiële kant, afgefallen.

Een tweede TEMPO regeling, bedoeld om bewoners te stimuleren energiebesparende maatregelen aan de woning te nemen is succesvol geweest.

De voorbereidingen zijn getroffen om oplaadpunten voor elektrische auto's te plaatsen.

Op 1 oktober 2009 is gestopt met het gebruik van bestrijdingsmiddelen in de groenvoorziening; ook in 2010 zijn de middelen niet meer gebruikt.

In december 2010 heeft de Raad besloten tot het instelling van een bestemmingsreserve 'Duurzaamheid', waarmee een financiële stap is gezet in de weg naar een 'CO₂-neutraal' Heerhugowaard.

Kaderstellende beleidsnota's

- Gescheiden inzameling huishoudelijke afvalstoffen RB mei 1991
- Groenstructuurplan RB december 1999
- Bestemmingsplan Heerhugowaard-Zuid RB 2001
- Structuurplan De Draai 2002 RB 2002
- Structuurplan Heerhugowaard 2005 - 2015 RB januari 2004
- Afvalstoffenverordening - uitvoeringsbesluiten RB februari 2004
- Bestemmingsplan De Draai RB januari 2005
- Milieuprogramma 2006 RB april 2006
- Plan Wonen RB november 2007
- Kadernota Handhaving BW december 2007
- Gebruik bestrijdingsmiddelen bij onderhoud verhardingen RB januari 2008
- Regio-akkoord West-Frisiaweg RB januari 2008
- Strategisch beleidskader Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan (GVVP) RB februari 2008
- Beleidsplan Duurzaamheid RB april 2008
- Bestemmingsplan Broekhorn RB juni 2008
- Afvalbeleidsplan 2008 - 2012 RB juni 2008
- Instellen bestemmingsreserve Duurzaamheid RB december 2010

Wat hebben we bereikt

Wat willen we bereiken?			Wat hebben we bereikt?
Raadsprogramma 2006 - 2010	Collegedoelstelling	Activiteiten	
Duurzaam grondbeleid.	5.6 Duurzame ontwikkeling van De Draai en De Vork met als doel emissie-neutrale gebieden. Europese aanvraag om dit mogelijk te maken.	5.6.1 Aanbesteding energiesysteem De Draai.	Besloten is af te zien van grootschalig collectief warmtekrachtontwikkelingsysteem in verband met kosten en energie-effect. Flexibeler en kleinschaliger toepassingen. Op projectniveau verder uit te werken. Op woningontwerpniveau sturen we op EPC-waarde. Voor De Draai is IKS-subsidie ontvangen (Innovatie Klimaatneutrale Steden)
		5.6.2 Duurzaamheid in ontwikkeling De Vork.	
Duurzaam milieu- en energiebeleid.	5.7 Plan van aanpak voor een milieueducatiecentrum in Heerhugowaard-Zuid. Doel is bewustwording creëren. De opbrengst uit windenergie hiervoor inzetten.	5.7.1 Ontwikkelfase Centrum voor Duurzaamheid.	Centrum voor Duurzaamheid is weer Natuur Milieu Educatie. Organisatorische opzet van NME is in voorbereiding.
	5.8 Onderzoek naar zonnepanelen gemeentehuis.	5.8.1 Aanbesteding in voorbereiding. Realisatie zal plaatsvinden in 2010.	Eerst panelen op gemeentewerf zijn gerealiseerd; daarna onderzoek (financiële) mogelijkheden gemeentehuis.
Duurzame (integrale) renovatie van bedrijventerreinen en woonwijken.			Enkele beheersmaatregelen zijn uitgevoerd. Ingrijpen (rigoreus) op korte termijn is niet urgent.
Meervoudig grondgebruik.			Is uitgangspunt bij projecten.
Niet gekoppeld aan raadsprogramma 2006 - 2010.	5.1 Zwaar verkeer uit woonwijken weren onder andere door overleg met werkgevers.	5.1.1 Evaluatie parkeerbeleid grote voertuigen.	Gerealiseerd in 2009.
	5.2 Mogelijkheden voor het stoppen van chemische onkruidbestrijding onderzoeken.		Gerealiseerd in 2008.
	5.3 Kapvergunning voor beeldbepalende bomen.		Gerealiseerd in 2006.
	5.5 Onderzoek naar verdere afvalscheiding.	5.5.1 Uitvoeren van beleidsnotitie 'Afvalbeleidsplan 2008 - 2012'.	Gerealiseerd in 2008. Raadsbesluit dd. 24 juni 2008.

Indicatoren

Effectindicatoren	Bron	Realisatie 2009	Streefwaarde 2010	Realisatie 2010
% CO2 neutraliteit van de gemeente				3%
Duurzame ontwikkeling van De Draai en De Vork				
CO2-neutraal ontwikkelen nieuwbouw De Draai, De Vork, Broekhornpolder:				De Draai: EPC norm van 2010 uitgangspunt Plan voor windmolens aan noordkant voor bepaling standpunt naar Raad (jan 2011)
<ul style="list-style-type: none"> • 30-40% energiezuiniger ten opzichte van de landelijke norm • In resterende energievraag voorzien met lokaal opgewekte duurzame energie 				
Duurzaamheid inbedden in alle ruimtelijke plannen				
Een paragraaf 'Duurzaam bouwen' in 90% van de bestemmingsplannen en in de bouwverordening	Beleidsplan 'Duurzame ontwikkeling 2008 – 2012' (DB 4)	18%	niet bekend	18% , onderdeel van standaard werkwijze
Als gevolg van verlaging van de EPC- en EPL-eisen zuinigere nieuwbouw dan de landelijke EPC norm in 2011 van 0,8: woningen 40% (0,48) zuiniger, kantoren 30% (0,56) zuiniger	Beleidsplan 'Duurzame ontwikkeling 2008 – 2012' (DB 6)	0,8	40%, 30%	Voorstel gedaan om voor woningen bij te stellen 30% onder norm 2008 (0,56)
Bevorderen gebruik duurzame energiebronnen/ energiebesparing				
Aantal geplaatste windmolens in Stad van de Zon	Beleidsplan 'Duurzame ontwikkeling 2008 – 2012' (K 6)	0	3	3, en plan voor windmolens voor standpunt in Raad (jan 11)
% energiegebruikers met een zogenaamde 'slimme' meter	Beleidsplan 'Duurzame ontwikkeling 2008 – 2012' (DB 10)		niet bekend	Nihil, wacht op wetgeving; verwacht medio 2011

Effectindicatoren	Bron	Realisatie 2009	Streefwaarde 2010	Realisatie 2010
% van de totale woningvoorraad dat gebruik maakt van toepassing warmte-koudeopslag (met als einddoelstelling 65%)	Beleidsplan 'Duurzame ontwikkeling 2008 – 2012' (DB 12)	1%	niet bekend	Niet bekend; streefwaarde 2011: 4%
% gemeentelijke gebouwen dat gebruik maakt van groene energie	Beleidsplan 'Duurzame ontwikkeling 2008 – 2012' (DGB 4)	niet bekend		100%
Duurzame (integrale) renovatie van bedrijventerreinen en woonwijken				
CO2 neutraal door 50% energiezuiniger opwekken van duurzame energie	Beleidsplan 'Duurzame ontwikkeling 2008 – 2012' (DB 9)			Wijkvisie Rivierenwijk, Tempo Regeling
% van de bestaande woningen dat wordt voorzien van zonnecollectoren en zonnepanelen	Beleidsplan 'Duurzame ontwikkeling 2008 – 2012' (DB 11)		niet bekend	onbekend
Meervoudig grondgebruik				
Openbaar groen/parken/plantsoenen				
% tevredenheid (aanwezigheid)	Wijkatlas	70%	70%	Meting in 2011
% tevredenheid (onderhoud)	Wijkatlas	73%	70%	Meting in 2011
Inzameling huishoudelijk afval				
% tevredenheid met betrekking tot het scheiden van afval	Statistisch jaarboek	85,6		
Scheidingspercentage nuttige toepassing huishoudelijk afval	Intern rapport 2005	57		
Riolering				
Aantal klachten riolering	Meldingen Gemeentelijk Contact Centrum (GCC)	402 (2007)		539 ¹⁾

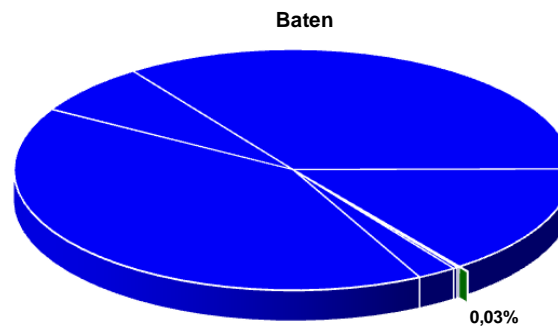
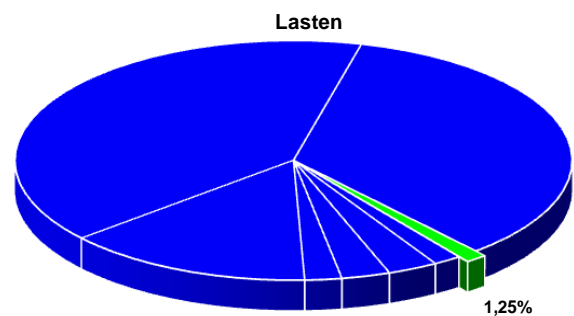
¹⁾ Ongeveer de helft gaat om verstopte kolken, gevolgd door verstopping huisaansluiting en storing pers/drukriolering. In veel mindere mate (10 a 20 keer) gaat het om water in kruipruimte, stankoverlast binnen/buiten de woning en deksels bandkolken/inspectie putten.

Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Programma 5: Meer duurzame leefomgeving	2009 realisatie	2010 primair vastgestelde begroting	2010 actuele begroting	2010 realisatie
Lasten	2.228	2.084	2.141	1.932
Baten	-1	2	128	39
Saldo Programma 5	-2.229	-2.082	-2.013	-1.893

Aandeel programma 5 in het totaal aan baten en lasten.

Programma 6. Uitbouw gemeentelijke dienstverlening

Thema

'We verbeteren constant, met de focus op de klant ...!'

De gemeente richt haar dienstverlening op een effectieve, efficiënte en vraaggerichte wijze in. Onder het motto *'De klant in je hart'* staat de vraag van de klant (inwoners/bedrijven) centraal. Dat motto is bepalend voor de wijze waarop de producten en diensten van de gemeente geleverd worden. Daarvoor wordt optimaal gebruik gemaakt van digitalisering, met aandacht voor de mens (dienstverlening op maat, proactief, minder regels en meer eigen verantwoordelijkheid).

Terugblik

In 2010 is doorgedaan op de ingestoken weg. Processen zijn waar mogelijk vereenvoudigd, de digitale dienstverlening is verbeterd en bij de balie en telefoon kijken we continue naar mogelijkheden om de dienstverlening naar een hoger niveau te tillen.

Dat we op de goede weg zijn, is bevestigd doordat we opnieuw van de klant een 7,8 hebben gekregen voor onze dienstverlening en dat we als gemeente zijn uitgeroepen tot Noord-Hollandse gemeente van het jaar. Ook op punten als wachttijd, openingstijden en oordeel over de website zijn onze scores verbeterd. Daar zijn we trots op.

Verder is op 1 juli de nieuwe website gelanceerd. Informatie is geactualiseerd en beter geordend en de zoekmachine is verbeterd.

Ook op telefoongebied is vooruitgang geboekt. Zo is conform *'Antwoord@14072'* als hoofdnummer in gebruik genomen en een convenant gesloten over betere telefonische dienstverlening. Tevens heeft het Gemeentelijk Contact Centrum nieuwe software in gebruik genomen, waardoor de bereikbaarheid eind 2010 is gestegen naar bijna 90% binnen 25 seconden.

Alleen de digitale dienstverlening is minder snel gedaan dan gepland. De midoffice is aangeschaft en de basis ingericht, maar het is nog niet in gebruik genomen. Dit volgt in 2011. Daardoor is het aantal formulieren nog niet uitgebreid en kan men via *'MijnOverheid'* nog niet de eigen gegevens inzien.

Kaderstellende beleidsnota's

- Visie op dienstverlening 2010 - 2015 RB september 2008

Wat hebben we bereikt

Wat willen we bereiken?			Wat hebben we bereikt?
Raadsprogramma 2006 - 2010	Collegedoelstelling	Activiteiten	
Ontwikkelen en realiseren vraaggestuurde gemeentelijke dienstverlening.	6.1	Openingstijden gemeentelijke voorzieningen aanpassen aan de nieuwe dagindeling en van de openingstijden van andere voorzieningen zoals de koopavond.	Gerealiseerd in 2008.
	6.6	In 2010 behoort de gemeente qua klanttevredenheid tot de groep van 10% van de Nederlandse gemeenten die het beste scoren (Top 10%).	<p>6.6.1 Nadere vergelijking met beter presterende gemeenten. Gerealiseerd in 2009.</p> <p>6.6.2 Verbeterpunten oppakken en uitvoeren. De resultaten van eerdere metingen zijn opgepakt en inmiddels uitgevoerd (o.a. grotere schotten tussen de balie, informatieschermen bij de balies, nieuwe poefjes bij de balies, medewerkers meer bewust van inlevingsvermogen).</p> <p>6.6.3 Deelname aan 'De Staat van de Gemeente'. De rapportage is binnen. Van de 104 deelnemende gemeenten staan we op een mooie twaalfde plaats.</p> <p>6.6.4 Onderzoek naar de mogelijkheden tot versterking van klachtenmanagement; introduceren van elementen van mediation in de klachtenprocedure, waardoor we klachten voortijdig in overleg met de klant kunnen afhandelen. Gerealiseerd in 2009.</p> <p>6.6.5 Deelname aan de benchmark Publiekszaken en training van de medewerkers. Score dienstverlening algemeen 7,8.</p>
Uitbreiden gemeentelijke website, met name interactief.	6.2	ICT krijgt een belangrijker plaats met als streven een aanmerkelijke verbetering van de dienstverlening.	<p>6.2.1 Verdere uitbouw van het webloket met zes mogelijkheden. De 'E-formulieren' zijn met een voorlopige voorziening gecontinueerd. De verdere uitbouw hangt samen met de 'Midoffice' (zie 6.4.1).</p> <p>6.2.2 Interne aansluiting van de applicaties van de afdelingen. zie 6.4.1. Uitloop naar 2011.</p>

Wat willen we bereiken?			Wat hebben we bereikt?
Raadsprogramma 2006 - 2010	Collegedoelstelling	Activiteiten	
Terugdringen van de bureaucratie.	6.3 Snoeien van overbodige regels met als doel betere dienstverlening. Er wordt onder andere een meldpunt ingesteld voor onnodige, betuttelende regels van de gemeente.	6.2.3 80% van de dienstverlening digitaal.	zie 6.4.1. Uitloop naar 2011. 'MidOffice' is aangeschaft. Aansluiting op 'MijnOverheid' volgt in tweede kwartaal 2011
		6.3.1 Uitwerking en invoering dereguleringsadviezen.	
		6.3.2 Preventie (her)invoering van onnodige regels.	
	6.4 In 2010 hoeft een klant slechts eenmaal zijn klantgegevens te verstrekken.	6.4.1 Realisatie en uitbouwen van 'DigiD' en 'MijnOverheid', zodat persoonlijke informatie kan worden ingezien.	Zie programma 8.4.1 - 8.4.5 Op orde brengen basisregistraties gemeente.
		6.4.2 Realisatie verschillende basisregistraties.	Uitwerking en inrichting van medewerkersportaal loopt door tot in 2011.
		6.4.3 Centrale gegevensopslag waardoor alle gegevens van een klant in één systeem zichtbaar zijn.	<ul style="list-style-type: none"> We helpen de klanten aan de balie voor 90% binnen 10 minuten. 94% van de klanten aan de balie heeft binnen 15 minuten het product of antwoord op hun vraag. het opnemen van de telefoon gebeurt voor 75% binnen 25 seconden (norm is 80%).
	6.5 Kwaliteitshandvest: in 2007 zijn voor alle producten en diensten (afhandel)termijnen vastgesteld en eind 2008 worden deze termijnen voor 80 % gehaald.	6.5.1 Toevoegen ontbrekende producten aan handvest.	Score dienstverlening algemeen 7,8.
		6.5.2 Halen van normen in 90% van de gevallen.	Gerealiseerd in 2008.
			Gerealiseerd in 2009.

Indicatoren

Effectindicatoren	Bron	Realisatie 2009	Streefwaarde 2010	Realisatie 2010
Ontwikkelen en realiseren van vraaggestuurde gemeentelijke dienstverlening				
% inwoners dat bekend is met de door de gemeente gehanteerde servicenormen		27%		27%
Rapportcijfer burger als klant	Staat van de gemeente	7,6		7,8
Oordeel wachttijd	Staat van de gemeente	8,1		8,3
Terugdringen bureaucratie				
Uitbreiden van gemeentelijke website, met name interactief				
% elektronische dienstverlening aan de burgers	Staat van de gemeente	48,4%		¹⁾
Oordeel informatie over de website	Staat van de gemeente	7,0		7,1
Uitbreiden zorgloket				

¹⁾ Deze indicator wordt niet meer in 'De Staat van de gemeente' gemeten. Er wordt gekeken naar een andere indicator.

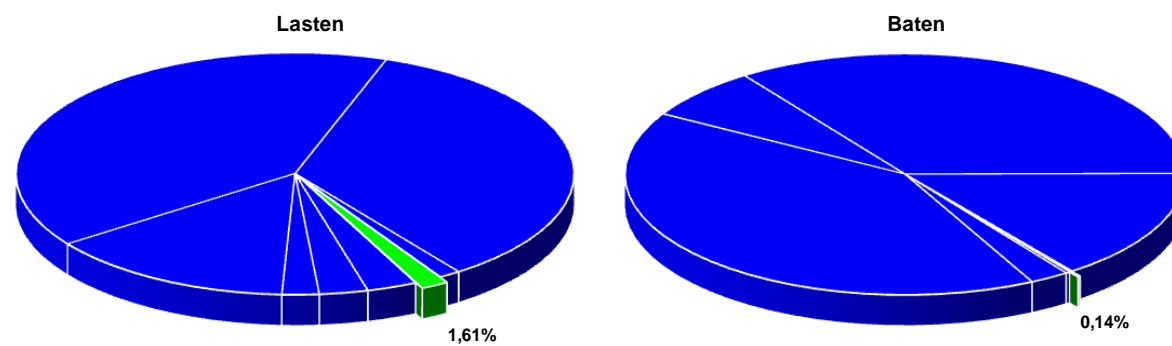

Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Programma 6: Uitbouw gemeentelijke dienstverlening	2009 realisatie	2010 primair vastgestelde begroting	2010 actuele begroting	2010 realisatie
Lasten	2.182	2.362	2.431	2.494
Baten	200	200	206	210
Saldo Programma 6	-1.982	-2.162	-2.225	-2.284

Aandeel programma 6 in het totaal aan baten en lasten.

Programma 7. Bestuurlijke ontwikkeling, communicatie

Thema

De raad wil in deze raadsperiode dat de stad bestuurd wordt op een zodanige wijze dat gerekend kan worden op een brede steun vanuit de bevolking.

'Zelfs de meest briljante monoloog kan de dialoog niet vervangen'.

Chinua Achebe

Terugblik

De doelstellingen in deze raadsperiode zijn gericht op het communicatiebeleid, interactieve beleidsvorming, externe oriëntatie, gekoppeld aan gemeentelijke doelen op korte en lange termijn, samenwerkingsgerichtheid, integriteit als kernwaarde bij het ambtelijk en bestuurlijk handelen en verdere ontwikkeling van de bestuurlijke ontwikkeling (dualisering).

Kadernota communicatie

Het collegeakkoord vormt naast de resultaten van een onderzoek naar de kwaliteit van de communicatie en de ontwikkelingen in de samenleving, de belangrijkste input voor de kadernota 'Communicatie'. Centraal in deze kadernota staan de pijlers:

- **omgevingsgericht:** ken je in- en externe omgeving. We halen de buitenwereld naar binnen en maken goed gebruik van die signalen bij het opstellen en uitvoeren van beleid.
- **participatie:** betrek je in- en externe omgeving en zet daar waar mogelijk 'web 2.0' in. Dit geldt zowel extern: burgers en organisaties, als intern: andere medewerkers of afdelingen.

- **communicatie in het hart van beleid:** communicatie is in het hele beleidstraject ingebed. Dus niet alleen aan het einde van het traject goed informeren, maar communicatie in elk fase van het traject betrekken.

In de raad van 15 februari 2011, RB2010-144, is de kadernota 'Communicatie' door de raad vastgesteld.

Integriteitsbevordering

In mei 2008 is besloten dat raad, college en bestuursdienst eenzelfde aanpak voorstaan bij de integriteitsbevordering. Tevens is het basis-document 'Elementen integriteit voor bestuur en ambtelijke organisatie van de gemeente Heerhugowaard' vastgesteld. In 2010 is hierop voortgeborduurd met trainingen morele oordeelsvorming van raads- en collegeleden, leden van het MT en de afdelingshoofden. In het platform 'Integriteit' zullen de mogelijke vervolgstappen worden besproken.

Bestuurlijke samenwerking

Basis voor de regionale bestuurlijke samenwerking is de 'position paper' 'Toekomst voor regio Alkmaar; Intensiveren en stroomlijnen: hoe gaan we dat doen?' In 2010 is de regiegroep regionale samenwerking van start gegaan en is de secretaris van de regiegroep benoemd. Door de verkiezingen en de daarop volgende collegeonderhandelingen is het uitvoering geven aan de 'position paper' enigszins vertraagd. In 2011 zullen de acties zich verbreden richting de raden.

Kaderstellende beleidsnota's

- Stappenplan en stroomschema interactieve
beleidsvorming RB maart 2003
- Stadsvisie '*Stad van kansen*' RB april 2003
- Handvest actieve informatieplicht RB februari 2004
- Verordening op het burgerinitiatief RB februari 2005
- Kadernota communicatie RB februari 2011

Wat hebben we bereikt

Wat willen we bereiken?			Wat hebben we bereikt?
Raadsprogramma 2006 - 2010	Collegedoelstelling	Activiteiten	
Intensiveren communicatie en interactie met bewoners.	7.1 Uitvoeren van vier collegebezoeken aan wijken.	7.1.1 Uitvoeren van vier collegebezoeken aan wijken.	In 2010 heeft het college wijkbezoeken uitgevoerd in de Molenwijk en Oostertocht /'t Kruis. Met het vaststellen van de Voorjaarsnota 2009 is besloten tot een structureel budget van € 100.000 voor 'Citymarketing'. In 2010 is hieraan uitvoering gegeven in overeenkomst met de voorwaarden die de raad bij de besluitvorming heeft gegeven.
Regionale samenwerking en samenwerking met de provincie is noodzaak.	7.4 Externe positionering van Heerhugowaard (citymarketing, externe contacten, evenementen, werkbezoeken).	7.4.1 Medio 2009 bezien voortzetten raadsbesluit 'Citymarketing' RB2007-076 d.d. 28 augustus 2007.	
Versterken Europese dimensie.			Raad, college, MT en afdelingshoofden hebben in 2010 een training morele oordeelsvorming gehad. Besluitvorming volgende stap na bespreking in platform 'Integriteit' en voorstel MT (n.a.v. uitkomsten MTO) van februari 2011 Het strategische personeelsplan (raadsvergadering mei 2009) geeft hier invulling aan. De factor leiderschap is hierbij een centraal thema. In de raadsbegroting 2010 is hieraan invulling gegeven. De effectindicatoren uit de raadsbegroting 2010 zijn integraal overgenomen in het document voor 2011. In het voorjaar 2011 zal de doeltreffendheid van de geformuleerde effectindicatoren worden geëvalueerd en waar nodig aanvullende/ nieuwe effectindicatoren worden geformuleerd. Het project 'Duurzame bedrijfsvoering (concernbreed)' is in uitvoering. Dit heeft het o.a. geleid tot een geslaagde proef met 'mobility mix' om het gebruik van openbaar vervoer te stimuleren in woon-werkverkeer en dienstreizen. Nu voor hele organisatie ingevoerd.
Integer gemeentebestuur.	Continue proces, zie raadsbesluit RB2008-043 d.d. 27 mei 2008, <ul style="list-style-type: none"> gezamenlijk traject van raad, college en bestuursdienst; en uitwisselingsplatform dat regelmatig bijeenkomt 	<ul style="list-style-type: none"> Aanbesteding bijeenkomsten morele oordeelsvorming. Realisatie bijeenkomsten morele oordeelsvorming. Besluitvorming over volgende stap. 	
Zorg dragen voor een effectieve en flexibele organisatie binnen steeds veranderend takenpakket.			
Monitoren effecten van ingezet beleid.		Effectindicatoren programma 8 raadsbegroting.	
Duurzaamheid als leidend principe bij bedrijfsvoering gemeente.		Naast integraliteit de betrokkenheid en creativiteit van de medewerkers verder stimuleren.	

Wat willen we bereiken?			Wat hebben we bereikt?
Raadsprogramma 2006 - 2010	Collegedoelstelling	Activiteiten	
Niet gekoppeld aan raadsprogramma 2006 - 2010.	7.2	Er komt een projectwethouder jeugdbeleid.	<p>In het kader van het programma duurzaamheid is de doelstelling 'CO₂ neutraal' dit jaar verder uitgewerkt in concrete maatregelen en de bijdragen aan de reductie van CO₂ uitstoot.</p> <p>Gerealiseerd in 2006.</p> <p>Uitgewerkt in raadsprogramma 4.</p>
	7.3	Aantal inbreidlocaties wordt beperkt tot vijf locaties met als invulling de uitgangspunten van 'Wonen', 'Welzijn en zorg', 'ISV' en de 'Visie Wonen'. Meer draagvlak bij de wijkbewoners creëren, ook door kostendekkendheid te bezien door het eventueel inzetten van ISV-geld en dergelijke Bij toekomstige aanpak Don Bosco-terrein starten bij wijkbewoners; de specifieke afspraken hierover ten aanzien van de locatie De Horst worden in acht genomen.	
	7.5	Pilot live uitzenden van raadsvergaderingen via internet.	<p>7.5.1 Voorzetting live-uitzending raadsvergadering via internet afhankelijk van uitkomst evaluatie eind 2008.</p> <p>Naar aanleiding van een evaluatie met betrekking tot de live-uitzendingen van de raadsvergaderingen en de bespreking hiervan in het raadsconvent is in mei 2009 besloten tot structurele voortzetting van de live-uitzendingen van de raadsvergaderingen via internet.</p>

Indicatoren

Effectindicatoren	Bron	Realisatie 2009	Streefwaarde 2010	Realisatie 2010
Intensiveren communicatie en interactie met inwoners				
Rapportcijfer burger als kiezer ¹⁾	Staat van de gemeente	6,0		6,1
Politieke interesse ²⁾	Staat van de gemeente	5,7		Niet gemeten
Oordeel burger over invloed als kiezer	Staat van de gemeente	5,8		6,0
Oordeel burger over vertegenwoordiging door gemeenteraad	Staat van de gemeente	5,6		5,7
Vertrouwen burgers in college	Staat van de gemeente	6,5		6,5
Oordeel burgers over waarmaken beloften college	Staat van de gemeente	5,8		5,9
Mening burgers over goed gemeentebestuur	Staat van de gemeente	6,5		6,5
Regionale samenwerking en samenwerking met de provincie is noodzaak				
Integer gemeentebestuur				
Politieke interesse				
Mate van interesse in gemeentepolitiek				
Kennis gemeentelijke politiek				
Stemmen				
Als er nu verkiezingen zouden zijn, stemt u dan?				
Inzet voor buurt of stad				
Heeft u zich de afgelopen 12 maanden ingezet voor uw wijk of stad?				
Informatie- en inspraakbijeenkomsten				
Heeft u de afgelopen 12 maanden zo'n bijeenkomst bezocht?				

¹⁾ Het opkomstpercentage bij de gemeenteraadsverkiezingen 2006 is hier als effectindicator gebruikt

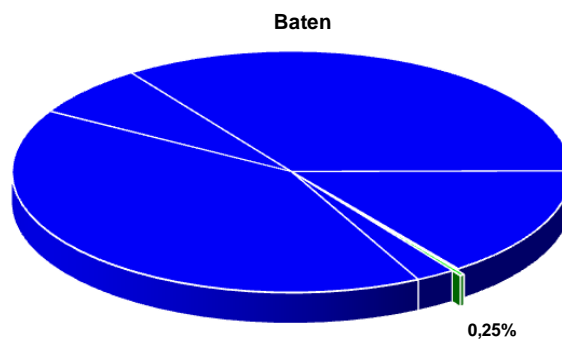
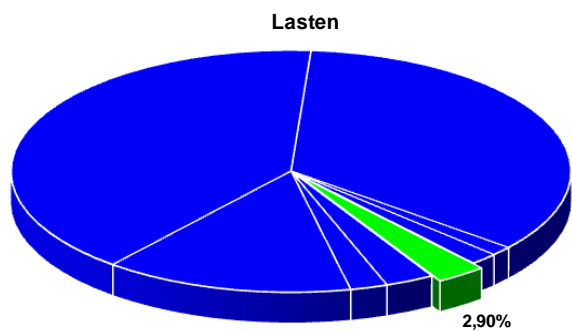
²⁾ Met als effect bevorderen politieke participatie

Wat heeft het gekost?

Bedragen x € 1.000

Programma 7: Bestuurlijke ontwikkeling, communicatie	2009 realisatie	2010 primair vastgestelde begroting	2010 actuele begroting	2010 realisatie
Lasten	4.224	4.488	4.457	4.495
Baten	26	0	11	367
Saldo Programma 7	-4.198	-4.488	-4.446	-4.128

Aandeel programma 7 in het totaal aan baten en lasten.

Programma 8. Bedrijfsvoering en Financiën

Thema

'Vergissingen zijn de poorten naar ontdekkingen'.

James Joyce

Terugblik

Noch in het raadsprogramma 2006 - 2010, noch in het collegeakkoord op hoofdlijnen wordt gesproken over een programma *'Bedrijfsvoering en financiën'*. Dit programma is voornamelijk intern gericht. De andere zeven raadsprogramma's zijn meer beleidsmatig en extern gericht.

2010 heeft voor een belangrijk gedeelte in het teken gestaan van de verkiezingen en de (voorbereiding van) de bezuinigingen. Veel tijd is besteed aan de actualisatie van het financieel perspectief en de voorstellen tot bezuinigingen. Het resultaat van deze actie is een tweetal notities die de raad hebben ondersteund in het nemen van het besluit. De eerste van maart 2010 is *'Actualisatie van het financieel perspectief 2010 - 2014'*. In dit document zijn bezuinigingsvoorstellen op het gebied van de bedrijfsvoering opgenomen. Daarnaast is de beleidsnotitie *'Bezuinigingen 2010'* opgesteld. Op basis van dit document heeft het college bezuinigingsvoorstellen voor de raadsbegroting 2011 en het daarin opgenomen meerjarenperspectief gedaan. Ook 2011 zal in het teken van de bezuinigingen staan. Onzeker waren en zijn nog steeds de effecten van het regeerakkoord voor de gemeenten.

Kaderstellende beleidsnota's

- Notitie rente en financiering RB 1996
- Controleverordening (ex artikel 213 GW) RB oktober 2003
- Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid (ex artikel 213A GW) RB oktober 2003
- Raadsprogramma 2006 – 2010 RB november 2006
- Actualisering Nota Bovenwijkse Kosten 2005 RB januari 2008
- Nota Grondbeleid 2008 RB juni 2008
- Treasurystatuut RB december 2008
- Nota Grondprijnsbeleid 2009 RB mei 2009
- Financiële verordening (ex artikel 212 GW) RB mei 2009
- Strategisch personeelsplan 2009 - 2014 RB mei 2009
- Activanota RB december 2009
- Actualisatie van het financieel perspectief 2010 - 2014 t.k. maart 2010
- Voorjaarsnota 2010 RB juni 2010
- Beleidsnotitie bezuinigingen 2010 t.k. juni 2010
- Reservekeeper 2010 (spelregels voor reserves en voorzieningen en bestedingsplan voor vier jaar) RB juni 2010

Wat hebben we bereikt

Wat willen we bereiken?			Wat hebben we bereikt?
Raadsprogramma 2006 - 2010	Collegedoelstelling	Activiteiten	
Niet gekoppeld aan raadsprogramma 2006 - 2010.	8.1 Permanente aandacht voor personele kwaliteit in onze organisatie.	8.1.1 Actieve opstelling bij aanvraag stageplaatsen, 'traineeships' e.d.	Er is sprake van een actieve opstelling bij aanvraag van stageplaatsen en ook 'traineeships' blijven actief onder onze aandacht. 'Traineeships' worden jaarlijks ingevuld en we hebben veel stagiaires. De samenwerking in 'Werken in Noord Holland Noord' levert plannen op voor de samenwerking tussen Hoorn, Alkmaar, Den Helder en Heerhugowaard op deze gebieden. We verwachten hiervan een versterkend effect.
		8.1.2 Verdere ontwikkeling arbeidsvoorwaarden (lijn van flexibilisering voortzetten).	Flexibilisering arbeidsvoorwaarden wordt in 2011 in het kader van de werkkostenregeling uitgewerkt.
	8.2 Permanente aandacht voor personele capaciteit in onze organisatie.	8.2.1 Start vernieuwbouw huisvesting gemeentewerf.	Er is een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. Het uitvoeringskrediet is beschikbaar gesteld en de oplevering is gepland in 2011.
		8.3 De beschikbare digitale geografische informatie voor meer taken inzetten en daarnaast meer gegevens digitaal beschikbaar maken.	8.3.1 Inrichten en beheren gemeenschappelijke gegevens.
	8.3.2 Aanschaf apparatuur/programmatuur.		De nieuwe versie van de 'GIS-programmatuur' is geïnstalleerd.
	8.3.3 Toegankelijk maken van de informatie via de kaart (GIS).		De meest basale gegevens zijn al jaren beschikbaar via de kaart. Vorderingen zijn verder beperkt. Extern advies voor verdere aanpak en inrichting van geografische Informatie is in december opgeleverd. Belangrijkste adviezen zijn: verbeter het kennisniveau en de aansturing van GEO-informatie. Daarnaast wordt geadviseerd om een GEO-datawarehouse aan te schaffen in plaats van de losse databestanden die nu worden gebruikt.

Wat willen we bereiken?			Wat hebben we bereikt?	
Raadsprogramma 2006 - 2010	Collegedoelstelling	Activiteiten		
8.4	Eén organisatie, één informatievoorziening: de basisregistraties verder uitbouwen.	8.4.1	Op orde brengen basisregistraties gemeente.	<p>BAG Heerhugowaard heeft de toelatingstoets tot de landelijke voorziening gehaald. Definitieve aansluiting op de landelijke voorziening is gerealiseerd per 1 december 2010.</p> <p>Door vertragingen in de 'BAG' en het neerzetten van de techniek van de 'Makelaar', zal concretisering van cultuurverandering meer tastbaar voor de medewerkers worden gemaakt in 2011. Onder andere door hergebruik van basisgegevens mogelijk en beschikbaar te maken via het document-managementsysteem/ sjabloonbeheer en de gegevensmakelaar.</p> <p>GBA De belangrijkste processen binnen de gemeente kunnen sinds 1 januari 2010 gebruik maken van actuele persoonsgegevens. Het is nu ook mogelijk om GBA-gegevens van alle Nederlanders te raadplegen via de landelijke voorziening.</p> <p>Deze activiteiten lopen door in geheel 2010.</p> <p>De programmatuur voor de BAG is in 2009 aangeschaft en geïnstalleerd.</p>
		8.4.2	Doorlopen verandertraject cultuur en organisatie.	
		8.4.3	Opstellen procedures voor eenmalig gegevensgebruik.	
		8.4.4	Beheer van basisbestanden en wettelijk verplichte terugmeldingen.	
		8.4.5	Aanschaf apparatuur/ programmatuur.	
		8.5	Geen financiële lastenstijging voor de burger méér dan het Inflatiecijfer.	
8.6	Streven naar kostendekkendheid. Sluitend houden financieel perspectief.	8.6.1	Bezien of uitgangspunt kostendekkendheid voor alle relevante gemeentelijke activiteiten wordt toegepast.	De uitkomsten van het uitgevoerde onderzoek zijn in een oriënterende bijeenkomst in het college aan de orde geweest. Er komen nieuwe richtinggevende uitspraken van de VNG over de wijze van kostentoe rekening. Ultimo 2010 zijn er vier beschikbaar die bij de kostentoe rekening ten behoeve van de tarieven zijn of zullen worden toegepast. Het college volgt deze ontwikkelingen nauwgezet om eventuele consequenties voor onze werkwijze te beoordelen.

Wat willen we bereiken?			Wat hebben we bereikt?
Raadsprogramma 2006 - 2010	Collegedoelstelling	Activiteiten	
	8.7 Het weerstandsvermogen is op dit moment ruim, er is geen behoefte aan verruiming.	8.7.1 Beoordelen noodzakelijke omvang weerstandsvermogen tegen werkelijk aanwezige weerstandsvermogen.	<p>In paragraaf 4.5.4 van de Voorjaarsnota 2010 en in paragraaf B 'Weerstandsvermogen' van deze jaarstukken is de noodzakelijke omvang van het weerstandsvermogen weergegeven en wordt de ratio voor het weerstandsvermogen berekend.</p> <p>De mogelijkheden daartoe zijn in de Voorjaarsnota 2010 opgenomen.</p>
	8.8 Geld voor nieuw beleid vinden binnen bestaande middelen.		

Indicatoren

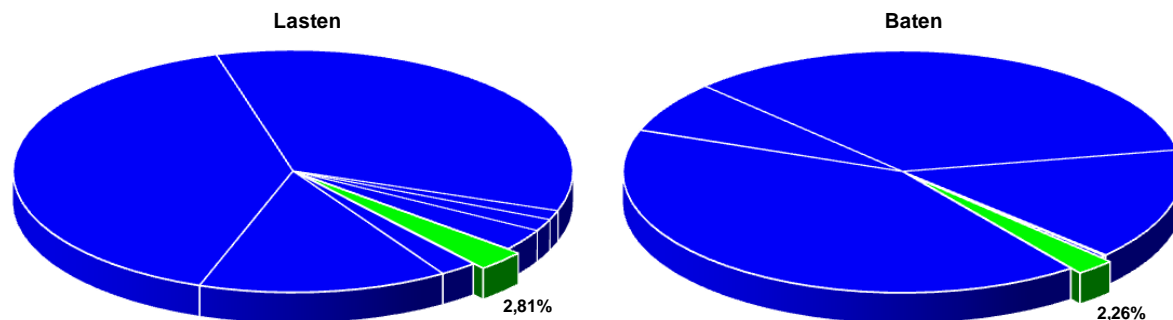
Effectindicatoren	Bron	Realisatie 2009	Streefwaarde 2010	Realisatie 2010
<i>% ziekteverzuim medewerkers</i>	Big Ben	3,33%	4,50%	3,39%
<i>Ranking positie als werkgever/medewerkerstevredenheid</i>	Effectory	7,8	7,65	n.v.t.
<i>Ratio weerstandsvermogen</i>	paragraaf B: 'Weerstandsvermogen'	1,47	1,4-2,0	1,74

Wat heeft het gekost?

Bedragen x € 1.000

Programma 8: Bedrijfsvoering en financiën	2009 realisatie	2010 primair vastgestelde begroting	2010 actuele begroting	2010 realisatie
Lasten	4.663	3.588	4.566	4.358
Baten	1.474	126	1.505	3.328
Saldo Programma 8	-3.189	-3.462	-3.061	-1.030

Aandeel programma 8 in het totaal aan baten en lasten.

Verantwoording Paragrafen

Dit hoofdstuk bevat de op basis van het BBV verplichte paragrafen. U treft hier de volgende paragrafen aan:

- Paragraaf A. *'Lokale heffingen'*
- Paragraaf B. *'Weerstandsvermogen'*
- Paragraaf C. *'Onderhoud kapitaalgoederen'*
- Paragraaf D. *'Financiering / Treasury'*
- Paragraaf E. *'Bedrijfsvoering'*
- Paragraaf F. *'Verbonden partijen'*
- Paragraaf G. *'Grondbeleid'*

Paragraaf A. Lokale heffingen

Gerealiseerde inkomsten in 2010

In tabel 1 is een overzicht opgenomen van de in 2010 gerealiseerde lokale belastingopbrengsten.

Tabel 1 *Bedragen x € 1.000*

	Begroot 2010	Werkelijk 2010
OZB (Algemene dekkingsmiddelen)	8.580	8.593
Rioolrecht (Programma 2)	3.184	3.047
Afvalstoffenheffing (Programma 2)	4.312	4.321
Lijkbezorgingsrechten	127	108
Marktgeden	51	52
Parkeergelden	339	335
Totaal lokale heffing	16.593	16.456

Een opvallende afwijking komt voor bij de opbrengst uit de rioolheffing. Deze lagere opbrengst laat zich verklaren door het ten onrechte niet doorwerken in de tarieven rioolheffing 2010 van het voorstel om met ingang van 2010 objecten kleiner dan 25m² aan te slaan voor 25% van het reguliere tarief. Door het incidenteel niet aanpassen van het reguliere tarief als gevolg van dit besluit is € 121.700 aan rioolheffing niet geheven. Dit bedrag is onttrokken aan de voorziening 'Egalisatie rioolheffing'. Daarnaast is bij het berekenen van de rioolheffing ten onrechte geen rekening gehouden met voor rioolheffing vrijgestelde objecten. Het effect hiervan bedraagt € 23.000. Ook dit bedrag is aan de voorziening onttrokken.

Gerealiseerd beleid in 2010

In de 'Belastingverordening OZB' zijn de tarieven conform het raadsprogramma verhoogd met het inflatiepercentage (1,49%) zoals vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Tevens is de kwijtschelding van gemeentelijke heffingen conform het beleid uitgevoerd door het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

De in 2010 gehanteerde tarieven zijn in tabel 2 weergegeven:

Tabel 2

Naam heffing	Specificatie	Tarief 2009	Tarief 2010
OZB woningen	eigendom	0,09720%	0,09900%
OZB niet-woningen	gebruik	0,16266%	0,16414%
	eigendom	0,20395%	0,20593%
Rioolrecht	aansluiting	€ 123,57	€ 126,80
	gebruik / 10m ³	€ 5,50	€ 5,00
Afvalstoffenheffing	éénpersoons	€ 177,70	€ 186,12
	tweepersoons	€ 203,25	€ 208,44
	meerpersoons	€ 228,80	€ 230,75

Ontwikkelingen in 2010

In 2010 heeft de gemeente zelf de rijwoningen en appartementen gewaardeerd. De overige objecten zijn gewaardeerd door het taxatiebureau. Vanaf 2011 gaat de gemeente alle objecten zelf waarderen. Om dit te realiseren is het team Belastingen van de afdeling Financiële Dienstverlening in 2010 uitgebreid met een taxateur.

Er is veel tijd gestoken in de beheersmaatregelen die de juistheid en de volledigheid van de belastingopbrengsten moet waarborgen. Daarnaast zijn alle werkprocessen beschreven. Deze verbeteringen zijn ook gesignaleerd door PWC zoals blijkt uit de management letter naar aanleiding van de interim-controle 2010. Bij het onderdeel 'Benchmark interne beheersing' scoort Belastingen een 8,6. Dit is een forse verbetering in vergelijking met de 5,3 van 2009 en ruim boven de benchmark.

Ook de 'Waarderingskamer' heeft aangegeven een duidelijke verbetering te zien in het herwaarderingsproces.

In 2010 is het belastingspreekuur ingevoerd. Personen die een bezwaar overwegen, kunnen voor een uitleg eerst langskomen op het gemeentehuis, zonder dat de formele manier om bezwaar in te dienen komt te vervallen. Hier hebben 81 personen gebruik van gemaakt, waarvan uiteindelijk 33 personen geen bezwaar hebben ingediend. De reacties van belanghebbenden waren heel positief. In 2011 gaan we hier dan ook mee door.

In de raadsvergadering van 27 oktober 2009, RB2009-092, is het besluit genomen om een onafhankelijk onderzoek uit te laten voeren om de invloed van het betaald parkeren op het parkeer- en bezoekgedrag van bezoekers van het Stadshart helder te krijgen. Dit onderzoek is in het eerste kwartaal van 2010 uitgevoerd en het resultaat is aan de raad beschikbaar gesteld. Door de gemeenteraadsverkiezingen is de behandeling van het onderzoeksresultaat uitgesteld tot na de zomervakantie. Het nieuwe college heeft hierdoor de gelegenheid gehad om over een ander betaalregime met andere eigenaren van gedachten te wisselen.

In de raadsvergadering van 28 september 2010, RB2010-091, is een nieuw en eenduidig betaalregime vastgesteld.

Aangezien de financiële gevolgen voor de parkeereexploitatie zeer lastig op voorhand zijn in te schatten, is gekozen voor een evaluatie over twee jaar.

Bezwaar en beroep in 2010

In tabel 3 is het aantal bezwaar- en beroepschriften weergegeven:

Tabel 3.

	2009	2010	% afwijking
Bezwaren tegen de waarde, waarvan:	740	611	- 17%
• gegrond verklaard	318	262	- 18%
• ongegrond verklaard	422	349	-17%
Bezwaren tegen de aanslagen	196	135	-31%
Beroepschriften	29	10	-66%

Veel werk is gemaakt van het doorlichten van het proces 'indienen bezwaarschrift'. Verbeteringen zijn doorgevoerd op het gebied van communicatie en het nog beter controleren van de beschikkingen vóór het versturen. Het resultaat is er ook naar zoals blijkt uit bovenstaande tabel. De daling is naar verwachting mede veroorzaakt door een verbetering van de kwaliteit als gevolg van het zelf uitvoeren van een gedeelte van de herwaardering.

Lokale lastendruk

Uit een onderzoek van het Centrum voor Onderzoek van de Economie van Lagere Overheden (COELO) van 2010 blijkt dat onze gemeente onder het landelijke gemiddelde ligt in de zogenaamde woonlastenindex.

Heerhugowaard staat op nummer 42 van de 457 gemeenten (nr. 1 is het goedkoopst).

Kwijtschelding

In tabel 4 is het verloop van het aantal kwijtscheldingen vanaf 2007 weergegeven.

Tabel 4

	2008	2009	2010	% afwijking ¹⁾
Automatische kwijtscheldingen	479	314	440	+40%
Aantal verzoeken, waarvan:	319	380	435	+14%
• toegewezen	218	227	245	+8%
• gedeeltelijk toegewezen	2	11	19	+73%
• afgewezen	99	142	171	+20%

¹⁾ 2010 ten opzichte van 2009.

Het aantal kwijtscheldingsverzoeken voor 2010 was 435 stuks. Aan 440 belastingplichtigen is automatisch kwijtschelding verleend. Het totale bedrag dat aan kwijtschelding is verleend bedraagt € 137.000. Het Hoogheemraadschap beoordeelt de kwijtscheldingsverzoeken.

Op grond van de 'Invorderingswet 1990' en de bijbehorende uitvoeringsregelingen kan geheel of gedeeltelijk kwijtschelding worden verleend indien

de belastingplichtige op grond van onvoldoende financiële draagkracht niet in staat is de belasting te betalen.

Paragraaf B. Weerstandsvermogen

Aanleiding en achtergrond

De gemeente onderkent het belang van risicomanagement en acht het wenselijk om risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering beheersbaar te maken. Door inzicht in de risico's wordt de organisatie in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen zodat toekomstige investeringen en uitgaven op lange termijn in verhouding staan tot de vermogenspositie van de organisatie.

Hieronder wordt verslag gedaan van de resultaten van de geactualiseerde risico-inventarisatie. De tien, in financiële zin, grootste risico's zijn opgenomen in tabel 1. Het totale risicoprofiel van de gemeente is lager geworden in vergelijking met de vorige risico-inventarisatie bij de begroting 2011. De belangrijkste verklaringen voor van dit lagere profiel zijn de keuzes en maatregelen die gemaakt en getroffen zijn op het terrein van beheer en onderhoud en de voorziening die getroffen is in de jaarrekening 2010 voor de grondexploitatie De Draai. Dit heeft gevolgen voor het risico-profiel.

Uit het geactualiseerde risicoprofiel volgt dat met € 10.703.000 (benodigde weerstandsvermogen) het 90% zeker is dat alle risico's financieel kunnen worden afgedekt (zie tabel 2). De omvang van het weerstandsvermogen is € 18.642.000. Dit resulteert in een ratio voor het weerstandsvermogen van 1,74. De raad heeft op 18 december 2007 besloten een weerstandsnorm te hanteren in de range van 1,4 tot 2,0. De huidige ratio voldoet derhalve aan de gestelde norm.

Risicoprofiel

Om de risico's van de gemeente Heerhugowaard in beeld te brengen is een risicoprofiel opgesteld dat regelmatig wordt geactualiseerd. Hierbij zijn risico's systematisch in kaart gebracht en beoordeeld. Uit de inventarisatie zijn vanuit de diverse sectoren in totaal 169 risico's in beeld gebracht. In het onderstaande overzicht worden de tien risico's gepresenteerd die de hoogste bijdrage hebben aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

Tabel 1. Tien grootste risico's

Risico	Kans	Financieel gevolg
De Vork: De huidige economische omstandigheden brengen twee risico's mee; <ul style="list-style-type: none"> het looptijdrisico (het duurt langer voordat opbrengsten worden gerealiseerd waardoor rentekosten op al gedane uitgaven hoger worden dan ingerekend) het prijsrisico (de werkelijke opbrengsten zullen lager zijn dan de ingerekende opbrengsten). 	50%	max. € 5.000.000
Inkomensdeel WWB: Toegekend budget 'Inkomensdeel WWB' niet toereikend. Dit budget houdt niet gelijke tred met de ontwikkeling in het aantal klanten.	90%	max. € 1.500.000

Tabel 1. Tien grootste risico's

Risico	Kans	Financieel gevolg
<p>Project De Draai: Ultimo 2010 is een voorziening getroffen voor De Draai van € 8,6 mln. Dit omdat de verwachting is dat de huidige omstandigheden en het huidige masterplan een negatief resultaat tot gevolg zullen hebben. In het risicoprofiel wordt een verdere mogelijke verslechtering meegenomen. Het gaat dan vooral om 2 risico's; het looptijdrisico (het duurt langer voordat opbrengsten worden gerealiseerd waardoor rentekosten op al gedane uitgaven hoger worden dan ingerekend) en het prijsrisico (de werkelijke opbrengsten zullen lager zijn dan de ingerekende opbrengsten). Gezien de maatregelen die bij het treffen van de voorziening zijn getroffen is vooral te denken aan het looptijdrisico en minder aan het prijsrisico</p>	30%	max. € 2.000.000
<p>Bouwleges: De realisatie van bouwprojecten stagneert met als gevolg dat de legesopbrengsten achterblijven bij de begroting.</p>	90%	max. € 600.000
<p>Afwikkeling brandschade De Schakel: De procedure rondom de afwikkeling brandschade oude gebouw De Schakel met verzekeringsmaatschappij loopt. Verzekeringsmaatschappij betwist dat sprake is van herbouw door De Schakel en beweert dat het pand voor rekening en risico van de gemeente is gebouwd. Om die reden wil ze de schade-uitkering baseren op verkoopwaarde in plaats van herbouwwaarde. De gemeente is van mening dat op grond van het feitencomplex en de bepalingen in de verzekeringspolis de herbouwwaarde uitgekeerd moet worden. Het verschil tussen de herbouwwaarde en verkoopwaarde ad circa € 1 miljoen staat in de balans als vordering open. Een juridische procedure loopt en is gewonnen door stichting De Schakel. De tegenpartij is echter in beroep gegaan.</p>	50%	max. € 1.000.000

Tabel 1. Tien grootste risico's

Risico	Kans	Financieel gevolg
<p>Budget voor uitvoering 'Wet sociale werkvoorziening (WSW)': Jaarlijks wordt een budget toegekend voor het uitvoeren van de WSW, gebaseerd op landelijke uitgangspunten. De gemeente Heerhugowaard loopt het risico minder subsidie te ontvangen dan ze nodig heeft voor het aantal mensen wat op dat moment in dienst is bij het WSW-bedrijf.</p>	90%	max. € 500.000
<p>Begrotingen gemeenschappelijke regelingen: Begrotingsoverschrijdingen bij gemeenschappelijke regelingen worden doorbelast aan de gemeente. Dit heeft overschrijdingen van geraamde bijdragen tot gevolg.</p>	80%	max. € 500.000
<p>WMO: De WMO is een open eind regeling voor individuele voorzieningen. De aanspraken kunnen groter zijn dan het beschikbare budget</p>	70%	max. € 500.000
<p>Algemene uitkering: De hoogte van de algemene uitkering is van jaar tot jaar geen vast gegeven en kan variëren</p>	70%	max € 500.000
<p>Project Broekhorn: Vooruitzicht is dat Bouwfonds BV voor eigen rekening en risico de grondexploitatie van de Broekhorn gaat voeren. Dit zal betekenen dat Bouwfonds de boekwaarde van Broekhorn van de gemeente overneemt. Deze boekwaarde bestaat uit grondaankopen, voorbereidingskosten en rente. Er bestaat een kans dat Bouwfonds niet alle geactiveerde kosten over zal nemen.</p>	70%	max. € 500.000
Totaal grote risico's		€ 12.600.000
Overige risico's		€ 41.695.000
Totaal alle risico's		€ 54.295.000

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 54.295.000, zie tabel 1) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Tabel 2 laat zien welk bedrag nodig is om met een bepaald zekerheidspercentage de geïnventariseerde risico's te dekken.

Tabel 2

Resultaat van de risicosimulatie		Resultaat van de risicosimulatie	
Percentage	Bedrag (€)	Percentage	Bedrag (€)
5%	€ 4.853.000	55%	€ 7.633.000
10%	€ 5.287.000	60%	€ 7.966.000
15%	€ 5.579.000	65%	€ 8.298.000
20%	€ 5.845.000	70%	€ 8.681.000
25%	€ 6.092.000	75%	€ 9.108.000
30%	€ 6.325.000	80%	€ 9.605.000
35%	€ 6.561.000	85%	€ 10.129.000
40%	€ 6.819.000	90%	€ 10.703.000
45%	€ 7.074.000	95%	€ 11.596.000
50%	€ 7.346.000		

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van Heerhugowaard bestaat uit de aanwezige algemene reserve. De omvang van de 'Algemene reserve' is, na verwerking van het resultaat 2010, ultimo 2010 € 18.642.000.

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de gewenste weerstandscapaciteit met de beschikbare weerstandscapaciteit.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€ 18.642.000}{€ 10.703.000} = 1,74$$

De raad heeft op 18 december 2007 besloten een weerstandsnorm te hanteren in de range van 1,4 tot 2,0. De huidige ratio voldoet aan de gestelde norm.

Paragraaf C. Onderhoud Kapitaalgoederen

Inleiding

De oppervlakte van de gemeente is bijna 4.000 ha. Een deel hiervan is openbaar gebied waarbinnen het voor burgers, forensen en toeristen goed toeven dient te zijn. In deze openbare ruimte vinden activiteiten plaats als wonen, werken en recreëren. Voor deze activiteiten zijn kapitaalgoederen nodig: wegen, riolering, openbare verlichting, groen, gebouwen en civiele kunstwerken. De kwaliteit van het onderhoud hiervan is bepalend voor de manier waarop men de openbare ruimte ervaart. Dat onderhoud vergt een substantieel deel van de begroting. Een helder en volledig overzicht is van belang voor een goed inzicht in de financiële positie.

Deze paragraaf van de jaarstukken staat in het teken van de realisatie van het beleidskader inzake het 'onderhoud van kapitaalgoederen' in 2010.

Op 11 november 2010 heeft de raad ingestemd met het verloop van de reserve 'Beheer en sociale structuur' in relatie tot (toekomstige) beheers- en onderhoudslasten NBK 1, NBK2, Cool, groot onderhoud wijken en onderhoud Stad van de Zon. Met dit besluit zijn de maatregelen aan de kosten- en de dekkingskant alsmede zijn beheer- en onderhoudslasten langjarig (tot en met 2024) afgedekt. Eveneens is besloten om de omvang van het adaptief beheer volledig uit te voeren.

Gelet op het genereren van subsidies en het zich tot nu toe voordoen van aanbestedingsvoordelen wordt jaarlijks bekeken in hoeverre het spanningsveld tussen de uitkomst van de beheerplannen en de financiële mogelijkheden kan worden gereduceerd.

Er worden inspanningen verricht voor het verkrijgen van subsidies van rijk, provincie ('Gebundelde Doel Uitkeringen (GDU)' en 'Brede Doel Uitkeringen

(BDU)' en Hoogheemraadschap (voorzieningen voor waterberging). Daarnaast wordt gebruik gemaakt van andere subsidiemogelijkheden.

De bedragen die vermeld staan in de kolom begroting 2010 zijn de bedragen na de vaststelling van de tweede bestuursrapportage van 2010.

Totaaloverzicht van de werkelijke lasten 2010

Per onderdeel worden de verschillende kapitaalgoederen in het navolgende verder toegelicht.

Tabel 1 *Bedragen x € 1.000*

	Totaal	Dagelijks en regulier onderhoud	Groot onderhoud
Gemeenschappelijke en welzijnsgebouwen	640	304	336
Verkeer	383	229	154
Wegen/civiele kunstwerken	3.911	768	3.143
Openbare verlichting	541	231	310
Straatreiniging	800	800	
Sneeuw- en gladheidsbestrijding	540	540	
Waterhuishouding	425	100	325
Bermen en bermsloten	206	196	10
Speelvoorzieningen	296	245	51
Openbaar groen	3.048	2.994	54
Totalen	10.790	6.407	4.383

Gemeentelijke- en welzijnsgebouwen (verantwoording in diverse raadsprogramma's)

In 2010 is een geactualiseerd onderhoudsplan 'Gebouwen' opgesteld. Het plan heeft zowel betrekking op welzijnsgebouwen als op overige gemeentelijke gebouwen. De jaarlijkse onderhoudskosten zijn gebaseerd op dit onderhoudsplan. De cijfers die in de volgende tabel zijn opgenomen, zijn inclusief het effect van het dagelijks en groot onderhoud Gembipark. Grootschalige onderhoudsinvesteringen en renovaties worden opgenomen in het investeringsprogramma en gedekt uit de voorziening groot onderhoud gebouwen.

Tabel 2 Bedragen x € 1.000

Gemeentelijke- en welzijnsgebouwen	Begroting 2010	Realisatie 2010	Toelichting
Energiekosten en belasting	59	33	
Kosten beleid en beheer	136	141	
Dagelijks/preventief onderhoud	338	304	Inclusief interne lasten
Storting in voorziening groot onderhoud	328	336	
Totalen	861	814	

Verkeer (programma 2 'Versterken beheer')

Op basis van het door de Raad op 19 februari 2008 vastgestelde 'Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan (GVVP)', alsmede het 'VRI-beheerplan' worden de jaarlijkse activiteiten uitgevoerd.

Ten laste van het resultaat 2009 is een bestemmingsreserve van € 52.000 gevormd voor de nog uit te voeren werkzaamheden 'black spot' kruising Vondellaan/ Basiusstraat/ Erasmuslaan. Deze werkzaamheden zijn in de tweede helft van 2010 uitgevoerd.

Tabel 3 Bedragen x € 1.000

Verkeer	Begroting 2010	Realisatie 2010	Toelichting
Kosten beleid en beheer	107	112	Verkeersvoorzieningen
Verkeerszaken algemeen	279	252	
Duurzaam Veilig	157	151	
Dagelijks onderhoud	222	229	Inclusief interne lasten
Groot onderhoud	154	154	Inclusief kapitaallasten
Totalen	919	898	

Wegen/civiele kunstwerken (programma 2 'Versterken beheer')

In 2007 is het 'Wegenbeheerplan' geactualiseerd. De uitgangspunten voor het onderhoud van wegen, straten, pleinen en kunstwerken zijn: rijcomfort, verkeersveiligheid en verkeersafwikkeling. In 2009 is een nieuw beheerplan 'Civiele kunstwerken' opgesteld.

Op basis van beide plannen wordt jaarlijks vastgesteld welke onderhoudswerkzaamheden worden uitgevoerd.

De Raad is op 26 april 2010 akkoord gegaan met het plan 'Groot onderhoud en herinrichting wijken 2010'. Op basis hiervan wordt het groot onderhoud en herinrichting in de Edelstenenwijk vlekken C2, 3 en 4 (inclusief adaptief beheer) uitgevoerd.

In 2010 is vanwege de strenge vorstperiode 2009/ 2010 schade aan wegdekken op diverse locaties hersteld. De uiteindelijke omvang van de vorstschade is beperkter gebleken dan oorspronkelijk was geïnventariseerd.

Tabel 4

Bedragen x € 1.000

Wegen	Begroting 2010	Realisatie 2010	Toelichting
Energiekosten en belastingen	68	74	
Kosten beleid en beheer	500	517	Wegen en civiele kunstwerken
Dagelijks en preventief onderhoud	782	768	Inclusief interne lasten
Groot onderhoud	3.143	3.143	Inclusief kapitaallasten
Totalen	4.493	4.502	

Openbare verlichting (programma 2 'Versterken beheer')

De raad heeft op 23 mei 2006 het beleidsplan 'Openbare Verlichting' vastgesteld. In 2010 is gestart met het opstellen van een nieuw beleidsplan en bijbehorend beheerplan 'Openbare verlichting'. De vaststelling vindt in 2011 plaats. De kosten voor het beheer en onderhoud van de openbare verlichting zijn bepaald op basis van de uitgangspunten van het beleid- en beheerplan 'Openbare verlichting 2006'.

Tabel 5

Bedragen x € 1.000

Openbare verlichting	Begroting 2010	Realisatie 2010	Toelichting
Energiekosten	169	164	
Kosten beleid en beheer	132	135	
Dagelijks onderhoud	224	231	Inclusief interne lasten
Storting in voorziening groot onderhoud	310	310	Conform het meerjaren groot onderhoud en vervangingsplan
Totalen	868	873	

Straatreiniging (programma 2 'Versterken beheer')

De raad heeft op 22 januari 2008 besloten om de afgesproken verbeterde werkmethode (DOB laag methode) per direct te gaan invoeren. Kern van deze methode is dat het gebruik van bestrijdingsmiddelen zeer beperkt en selectief wordt toegepast, met als doelstelling een zo groot mogelijke emissiebeperking. De methode maakt gebruik van een aantal voorschriften volgens welke het onkruidbeheer moet worden toegepast.

Volgens de regelgeving DOB-laag mag 720 gram glyfosaat per hectare per jaar aan werkzaam bestrijdingsmiddel worden toegepast. In totaal is in 2010 387 gram glyfosaat gebruikt per hectare. Dat is 333 gram minder dan de toegestane hoeveelheid.

Om de uitvoering volgens de regels te borgen is certificering aangevraagd en verkregen voor de 'Barometer Duurzaam Terrein Beheer' van Milieukeur. Deze is vijf jaar geldig. De certificering is belangrijk naar de burgers toe, want het is het bewijs dat de gemeente zorgvuldig, weloverwogen en deskundig omgaat met het gebruik van bestrijdingsmiddelen.

De raad heeft op 17 maart 2009 het beleidsplan 'Aanpak zwerfafval 2008-2010' vastgesteld.

Tabel 6

Bedragen x € 1.000

Straatreiniging	Begroting 2010	Realisatie 2010	Toelichting
Kosten beleid en beheer	45	49	
Dagelijks onderhoud	800	800	Inclusief interne lasten
Subtotaal	845	849	
Doorbelasting	-519	-519	¹⁾
Totalen	326	330	

¹⁾ Conform het beleid en wettelijke kaders worden lasten doorberekend naar kosten van:

- Riolering € 281.894
- Afvalstoffenverwerking € 237.578
- € 519.472

Sneeuw- en gladheidbestrijding (programma 2 'Versterken beheer')

Basis voor de sneeuw- en gladheidbestrijding is het door de raad op 26 september 2006 vastgestelde 'Gladheidbestrijdingsplan 2006 - 2010'. Dit plan wordt jaarlijks geactualiseerd. De raad heeft op 5 november 2009 aanvullend besloten om gladheid te bestrijden nabij medische voorzieningen. De strenge vorstperiode in de periode 2009/2010 en eind 2010 heeft dit jaar een forse overschrijding op dit product veroorzaakt.

Tabel 7

Bedragen x € 1.000

Sneeuw- en gladheidsbestrijding	Begroting 2010	Realisatie 2010	Toelichting
Kosten beleid en beheer	8	11	
Dagelijks onderhoud	394	540	Inclusief interne lasten
Totalen	402	551	

Waterhuishouding (programma 2 'Versterken beheer')

In 2009 is een beheerplan voor het onderhoud van de beschoeiingen (inclusief basalt) opgesteld. Naast de structurele lasten voor beheer en onderhoud zijn er effecten van grootschalig onderhoud en van reconstructies. Het daarmee gemoeide structurele budget wordt aan de voorziening groot onderhoud toegevoegd; de lasten van groot onderhoud komen vervolgens ten laste van die voorziening. De waterkwaliteit in de Stad van de Zon / Park van Luna is het gehele jaar in orde geweest.

Tabel 8

Bedragen x € 1.000

Waterhuishouding	Begroting 2010	Realisatie 2010	Toelichting
Energiekosten en belastingen	1	1	
Kosten beleid en beheer	23	24	
Dagelijks/preventief onderhoud	94	100	Inclusief interne lasten
Groot onderhoud	325	325	
Totalen	443	450	

Onderhoud bermen en bermsloten (programma 2 'Versterken beheer')

Voor het onderhoud van bermen en bermsloten zijn de keurvoorschriften van het hoogheemraadschap leidend.

Tabel 9

Bedragen x € 1.000

Onderhoud bermen en bermsloten	Begroting 2010	Realisatie 2010	Toelichting
Kosten beleid en beheer	6	7	
Dagelijks/preventief onderhoud	186	196	Inclusief interne lasten
Groot onderhoud	10	10	Reservering baggeren buitengebied
Totalen	202	213	

Speelvoorzieningen (programma 2 'Versterken beheer')

De spreiding en omvang van de speelvoorzieningen in wijken is gebaseerd op de beleidsplannen 'Speelplan Heerhugowaard voor nu en de toekomst' en 'Spelen in Zuidwijk'. Het onderhoud wordt uitgevoerd met inachtneming van de wettelijke veiligheidsnormen en de geldende richtlijnen uit het 'Attractiebesluit'.

De kosten voor beheer en onderhoud van de speelterreinen zijn gebaseerd op de bovenvermelde richtlijnen. De jaarlijkse kosten van instandhouding bedragen circa € 340.000.

Door de Raad is bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2009 structureel, ingaande 2010 € 50.000 extra aan middelen beschikbaar gesteld voor het groot onderhoud. Dit is een taakstellend budget voor de vervanging van de verouderde speeltoestellen en de veiligheidsondergronden. De vervanging blijft niet alleen beperkt tot de herinrichting van wijken, maar betreft het totaal aan speelobjecten. Hierbij wordt de ontwikkeling van de leeftijdsopbouw van de wijken betrokken.

Tabel 10

Bedragen x € 1.000

Speelvoorzieningen	Begroting 2010	Realisatie 2010	Toelichting
Kosten beleid en beheer	72	65	
Dagelijks/preventief onderhoud	272	245	Inclusief interne lasten
Groot Onderhoud	53	51	
Totalen	397	361	

Openbaar groen (programma 2 'Versterken beheer')

Het aanleggen en in standhouden van het openbaar groen geschiedt op basis van het 'Groenbeleidsplan 2010 - 2015' dat op 23 maart 2010 door de raad is aangepast..

Door het besluit van de Europese Commissie om het gebruik van bestrijdingsmiddelen (met dichlobenil) te verbieden kan het raadsbesluit van 22 januari 2008 niet conform de oorspronkelijke bedoeling worden uit-gevoerd. Op 27 januari 2009 heeft de raad daarom besloten tot beëindiging van het gebruik van bestrijdingsmiddelen bij het onderhoud van het openbaar groen.

De raad heeft op 23 maart 2010 het 'Groenbeleidsplan 2010 - 2015' vastgesteld.

Tabel 11

Bedragen x € 1.000

Openbaar Groen	Begroting 2010	Realisatie 2010	Toelichting
Kosten beleid en beheer	200	188	
Dagelijks/preventief onderhoud	2.978	2.994	Inclusief interne lasten
Groot onderhoud herinrichtingen en reconstructies	54	54	
Totalen	3.232	3.236	

Riolering (programma 2 'Versterken beheer')

Het 'Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP) 2006 - 2010' is door de raad in 2007 vastgesteld. Het GRP heeft tot doel op gestructureerde wijze zorg te dragen voor de verbetering van het functioneren en het beheer van het gemeentelijk rioleringsstelsel. Dit moet resulteren in een goede afvoer van het afval- en regenwater en een reductie van de uitwerp van vuil uit de riolering op het oppervlaktewater conform de norm van 'basisinspanning'. Mede als gevolg van de verbreding van de zorgplicht riolering voor ondiep grond- en regenwater is het beheer- en onderhoudsplan eind 2007 geactualiseerd.

In 2010 is gestart met opstellen van het 'Gemeentelijk Rioleringsplan 2011 t/m 2015'. Op 25 januari 2011 is dit GRP door de Raad vastgesteld.

Ter nadere uitwerking van nieuwe wettelijke watertaken is de Verordening rioolheffing aangepast. Ook de dekkingswijze is aangepast mede in het licht van de verbreding van het rioolrecht.

In de wijken waar vernieuwingsprojecten worden uitgevoerd wordt conform het waterplan (zo mogelijk) de afstroming van schone, op de riolering aangesloten verharde oppervlaktes, naar oppervlaktewater afgekoppeld. De monitoring van het afvalwatersysteem is eind 2010 gereedgekomen.

Tabel 12

Bedragen x € 1.000

Riolering	Begroting 2010	Realisatie 2010	Toelichting
Kosten beleid en beheer	590	364	
Energielasten en -baten databeheer	58	25	
Dagelijks onderhoud	866	879	Inclusief interne lasten
Kapitaallasten	745	745	
BTW	175	175	
Doorbelasting straatreiniging	282	282	
Storting in voorziening	468	714	
Subtotaal lasten	3.184	3.184	
Onttrekking uit voorziening ¹⁾		137	
Rioolrecht	3.184	3.047	
Subtotaal baten	3.184	3.184	

¹⁾ Kader is 100% dekking van de lasten. Het definitieve resultaat wordt verrekend met de voorziening.

Paragraaf D. Financiering

Algemeen

Het treasurybeleid is in hoofdlijnen vastgelegd in het treasurystatuut.

Ten behoeve van de korte, middellange en lange termijn financierings-planning wordt gewerkt met een liquiditeitprognose. Die prognose geeft inzicht in de financiële inkomsten- en uitgavenstromen en bestaat uit de volgende segmenten:

- een jaarprognose, waarbij op maandniveau de verwachte mutaties zijn opgenomen;
- een meerjarenprognose over een periode van tien jaar; daarin wordt per jaar een beeld gegeven van de verwachte financiële ontwikkelingen.

De liquiditeitprognose is een vast onderwerp in de vergaderingen van de treasurycommissie.

De prognose is opgebouwd aan de hand van informatie over:

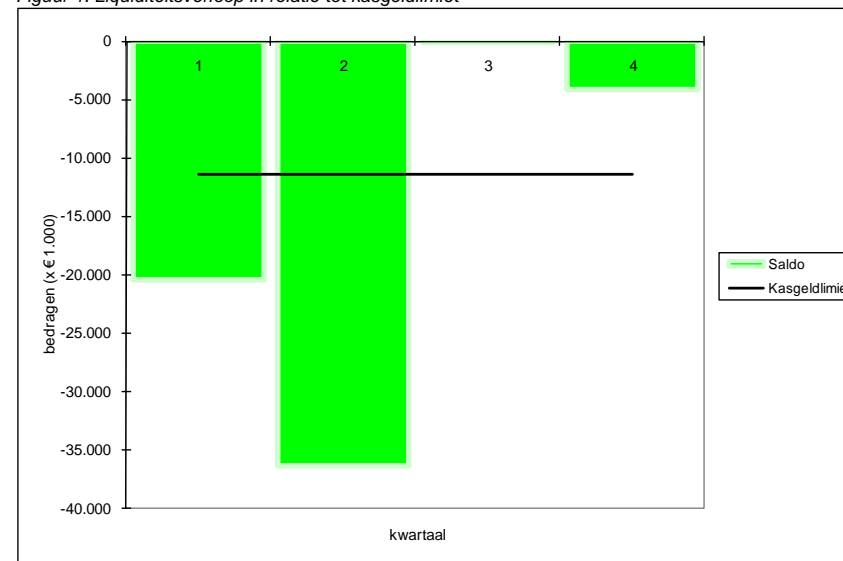
- de lopende exploitatie en het daaruit voortvloeiende meerjarenperspectief
- de geplande uitgaven voor groot onderhoud
- de grote projecten / investeringen
- vervangingsinvesteringen, en
- grondexploitaties.

In 2010 is de informatie periodiek geactualiseerd waardoor een zo betrouwbaar en duidelijk mogelijk inzicht bestond in de ontwikkelingen van de financiële positie en in de toekomstige financieringsbehoefte. De liquiditeitprognose is de basis voor de wijze waarop in deze behoefte wordt voorzien.

Interne ontwikkelingen

In onderstaande figuur is het verloop van het gemiddelde saldo van de rekening-courantrekening bij onze banken Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), ABN-AMRO en ING evenals afgesloten kasgeldleningen weergegeven.

Figuur 1. Liquiditeitsverloop in relatie tot kasgeldlimiet

Uit figuur 1 blijkt dat er in de eerste twee kwartalen van 2010 sterk oplopende liquiditeitsbehoefte is geweest. De behoefte is in deze periode voornamelijk ingevuld door het aantrekken van kortlopende kasgeldleningen. De reden hiervan was dat in deze periode de rentepercentages voor onderhandse geldleningen met een langere looptijd sterk aan het dalen waren.

Om te voorkomen dat de kasgeldlimiet meer dan twee achtereenvolgende kwartalen overschreden zou worden (wat op grond van wetgeving niet is toegestaan) zijn op 24 juni 2010 twee fixe geldleningen van € 20 miljoen elk, met een looptijd van vijf en zes jaar, tegen een rentepercentage van 2,35% en 2,65% aangetrokken.

In de tweede helft van 2010 is de liquiditeitsbehoefte van de gemeente weer langzaam toegenomen. Deze behoefte wordt opnieuw ingevuld door het aantrekken van kortlopende kasgeldleningen.

Externe ontwikkelingen

Eind december 2009 was het rentetarief van de Europese Centrale Bank (ECB) 1,00%. Dit tarief in 2010 niet gewijzigd (bron: ECB). De verwachting is dat het rentetarief, door het aantrekken van de economie, in de loop van 2011 zal worden verhoogd naar 1,5% (bron: BNG).

De rentetarieven voor korte termijnleningen (looptijd < dan een jaar) zijn in de eerste twee kwartalen van 2010 licht gedaald van 0,75% naar 0,65%. In de tweede helft van 2010 zijn de tarieven langzaam opgelopen naar 1,10%. In de eerste drie kwartalen van 2010 zijn de rentetarieven voor middellange termijnleningen (één tot tien jaar) gestaag gedaald van 2,50% naar 1,90%. In het vierde kwartaal zijn ze weer gestegen naar 2,4%.

De tarieven voor lange termijnleningen (tien jaar en langer) zijn in de eerste drie kwartalen van 2010 gedaald van 4,20% naar 3,40%, waarna ze in het vierde kwartaal weer stegen naar de 4,20% (bron: BNG).

In 2010 bedroeg de inflatie in Nederland gemiddeld 1,9%. Dit percentage was 0,8% hoger dan in 2009. De gemiddelde prijsstijging in Nederland lag desondanks hoger dan die van de andere Europese landen. De gemiddelde inflatie in de Eurozone in 2010 was 2,2% (bron: CBS).

Financiële positie

Leningenportefeuille en rentelasten

In tabel 1 is een overzicht opgenomen van de samenstelling en omvang van de afgesloten vaste geldleningen per 31 december 2010 en de daarvoor in 2010 betaalde rente en aflossingen.

Geldgever	Loop-tijd	Rente %	31-12 2009	Nieuwe lening	Rente lasten	Aflossing	31-12 2010
ING	40	5,23%	2.475		129	31	2.444
BNG	25	4,06%	12.600		512	600	12.000
NWB	25	3,61%	12.600		455	600	12.000
BNG	25	3,68%	4.400		162	200	4.200
BNG	30	4,60%	13.750		633	500	13.250
BNG	20	5,10%	14.250		727	750	13.500
BNG	5	2,35%	0	20.000			20.000
BNG	6	2,65%	0	20.000			20.000
Totaal			60.075	40.000	2.617	2.681	97.394

Op 24 juni 2010 zijn twee fixe geldleningen afgesloten van € 20 miljoen elk, met een looptijd van vijf en zes jaar, tegen een rentepercentage van 2,35% en 2,65%.

Uitzettingen en rentebaten

Tabel 2 geeft inzicht in de samenstelling en grootte van aan derden verstrekte leningen ultimo 2010 en in de van hen ontvangen rente en aflossingen.

Tabel 2. Leningportefeuille u/g *Bedragen x € 1000*

Geldgever	Loop-tijd	Rente %	01-01 2010	Nieuwe lening	Rente lasten	Aflossing	31-12 2010
Woonw aard	40	5,23%	2.474		131	31	2.443
Parelhof	20	6,95%	128		17	128	0
COOL	20	5,70%	19		1	1	18
Kennemerland	15	5,50%	1		-	-	1
Hera	15	5,40%	16		1	4	12
Totaal			2.638	0	150	164	2.474

In het treasury statuut is sinds 2003 in artikel 3 lid 1 opgenomen dat de gemeente geen nieuwe geldleningen meer aan derden verstrekt.

Financieringsstructuur

In tabel 3 is de financieringsstructuur van de gemeente weergegeven over een periode van vier jaar.

Uit de tabel blijkt dat het saldo van de vaste financieringsmiddelen in 2010 op -/- € 9,2 miljoen is uitgekomen. Dit is een verbetering ten opzicht van 2009 van € 18,5 miljoen. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door een toename van de vaste financieringsmiddelen met € 46,2 miljoen (het effect van het aantrekken van de twee geldleningen van € 40 miljoen, het aflossen van de geldleningen (€ 2,7 miljoen)), het effect van het storten van het rekeningresultaat 2009 in de algemene reserve (€ 10,9 miljoen) en de onttrekking uit reserves en voorzieningen (€ 1,9 miljoen) en anderzijds een verhoging van de boekwaarde van boekwaarde van investeringen met € 27,7 miljoen, met name die van grondexploitaties (€ 27,1 miljoen).

*Tabel 3. Financieringspositie**Bedragen x € 1000*

	31-12 2007	31-12 2008	31-12 2009	31-12 2010
Vaste financieringsmiddelen				
Reserves en voorzieningen	112.764	111.774	106.055	114.949
Geldleningen	49.740	62.755	60.075	97.394
Totaal	a. 162.504	174.529	166.130	212.343
Boekwaarde investeringen				
Investeringen gemeentelijke exploitatie	145.938	145.525	144.411	145.093
Investeringen grondexploitaties	23.042	37.874	49.404	76.471
Totaal	b. 168.980	183.399	193.815	221.564
Saldo vaste financieringsmiddelen (a-b)	-6.476	-8.870	-27.685	-9.221
Schulden op korte termijn				
- Kasgeldleningen	0	0	5.000	11.250

De belangrijkste investeringen in 2010 zijn:

- grondaankopen in de plannen De Draai en De Vork; en
- grondexploitatie en recreatievoorzieningen in Heerhugowaard-Zuid.

Rentevisie

De rentevisie van Heerhugowaard is die van de BNG. Die visie wordt ook gebruikt bij de bepaling van de jaarlijkse uitgangspunten voor de begroting en de meerjarenramingen.

Voor de jaarrekening 2010 zijn de volgende percentages gehanteerd:

- rente investeringsschema 4,50%
- rente reserves/voorzieningen 4,50%
- rentevergoeding negatieve boekwaarde grondexploitatie 3,10%
- renteberekening positieve boekwaarde grondexploitatie 4,50%

Financiële risico's

Voor de beheersing van onze financiële risico's worden de instrumenten uit het treasurywettelijk kader en van de wet FIDO toegepast.

Renterisico

Met het renterisico wordt bedoeld het gevaar van ongewenste veranderingen van de (financiële) resultaten van de gemeente als gevolg van wijzigingen van het rentepercentage op geldleningen en geld-uitzettingen. Bij de beoordeling van dit risico wordt gebruik gemaakt van de kasgeldlimiet en van de wettelijk verplichte renterisiconorm.

De kasgeldlimiet wordt op basis van de wet FIDO gehanteerd voor de beheersing van de renterisico's op korte termijn. Die limiet is een percentage (8,50%) van de totale omvang van de begroting, uitgedrukt in geld.

Het gemiddelde saldo van de netto vlottende schuld (= het saldo van alle schulden en middelen/vorderingen met een looptijd korter dan één jaar) moet onder deze limiet blijven. De verhouding van de netto vlottende schuld tot de kasgeldlimiet wordt per kwartaal berekend.

In tabel 4 is het verloop van de kasgeldlimiet over 2010 weergegeven.

Tabel 4. Verloop kasgeldlimiet 2010

Bedragen x € 1000

	kwartaal			
	1	2	3	4
1. Berekening kasgeldlimiet:				
Primaire begroting	134.175	134.175	134.175	134.175
Percentage van de begroting	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
Kasgeldlimiet in een bedrag	11.405	11.405	11.405	11.405
2. Vlottende schuld:				
a. Opgenomen kasgeld/call-leningen	10.667	33.750	8.250	7.250
b. Schuld in rekening-courant banken	6.626	5.982	1.972	2.103
c. Schuld in rekening-courant stichtingen	0	0	0	0
d. Overige kortlopende schulden	12.127	8.910	6.451	3.777
Totaal vlottende schuld	29.420	48.642	16.673	13.130
3. Vlottende middelen				
a. Uitgezette kasgeld/call-leningen	0	0	0	0
b. Vorderingen in kas, bank giro	128	120	8.513	445
c. Vorderingen in rekening-courant stichtingen	0	0	0	0
d. Overige kortlopende vorderingen	8.860	12.056	8.031	5.406
Totaal vlottende middelen	8.989	12.176	16.544	5.851
4. Totaal netto vlottende schuld (2-3)	20.431	36.466	129	7.279
Toegestane kasgeldlimiet (1)	11.405	11.405	11.405	11.405
Ruimte onder kasgeldlimiet	-9.026	-25.061	11.276	4.126

Uit de tabel (laatste regel) blijkt dat kasgeldlimiet in de eerste twee kwartalen van 2010 is overschreden. Dat was een bewuste keuze, omdat de rentetarieven voor onderhandse geldleningen in deze periode sterk aan het dalen waren. Om te voorkomen dat de kasgeldlimiet meer dan drie kwartalen achtereenvolgend overschreden werd, en hierbij de Wet Fido overtreden, zijn op 24 juni 2010 twee onderhandse geldleningen afgesloten van € 20 miljoen elk.

In het derde en vierde kwartaal is de kasgeldlimiet niet overschreden geweest.

De renterisiconorm heeft betrekking op het renterisico op lange(re) termijn. Het renterisico is de optelsom van de eventueel hogere rente die:

- gedurende een jaar moet worden betaald als gevolg van renteherzieningen op bestaande leningen; en/of
- betaald moet worden door herfinancieringen gedurende het jaar.

De wet FIDO geeft door middel van een renterisiconorm aan hoe hoog deze renteverhogingen gedurende een jaar mogen zijn. Die norm is een gefixeerd percentage (20%) van de totale omvang van de begroting op 1 januari; die norm mag niet worden overschreden.

In tabel 5 hieronder staat de renterisiconorm van Heerhugowaard en daaruit blijkt ook dat die in 2010 niet is overschreden.

<i>Tabel 5. Renterisiconorm</i>		<i>Bedragen x € 1000</i>			
		31-12 2007	31-12 2008	31-12 2009	31-12 2010
Renteherziening	1.	0	0	0	0
Aflossingen	2.	1.734	1.985	2.681	2.681
Rente Risico (1 + 2)	3.	1.734	1.985	2.681	2.681
Renterisiconorm		21.285	22.127	27.772	26.835
Ruimte onder renterisiconorm (4>3)	5a.	19.551	20.142	25.091	24.154
Overschrijding renterisiconorm (3>4)	5b.				
Berekening renterisiconorm					
Primaire begroting	4a.	106.423	110.636	138.858	134.175
Percentage regeling	4b.	20%	20%	20%	20%
Renterisiconom (4a x 4b)	4.	21.285	22.127	27.772	26.835

Kredietrisico

Het kredietrisico gaat over de kans op een waardedaling van een vordering als gevolg van het niet (tijdig) nakomen van de verplichtingen door de wederpartij. Deze risico's staan in de navolgende tabel 6. Het gaat dan om aan derden verstrekte gelden (kredieten) en/of garanties voor de rente- en aflossingsverplichtingen van geldleningen.

Uit de tabel blijkt dat het grootste deel van de garantstellingen leningen aan woningcorporaties betreft. Deze leningen zijn gewaarborgd door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw. Wanneer corporaties hun rente- en aflossingsverplichtingen niet nakomen, kan de geldgever op grond van de garantstelling deze bedragen in eerste instantie verhalen bij dat fonds. Als dat borgfonds óók niet in staat is aan deze verplichtingen te voldoen, dan kan de gemeente (als achtervang) worden aangesproken tot het bedrag waarvoor de gemeente garant staat.

Het Waarborgfonds heeft ruime reserves. De kans dat gemeenten op enigerlei wijze worden aangesproken op de achtervangfunctie is gering. De gemeente staat garant voor 50%. De bedragen in tabel 6 zijn een weergave van die 50%.

Tabel 6. Kredietrisico

Bedragen x €1.000

	31-12 2007	31-12 2008	31-12 2009	31-12 2010
Garanties				
- Achtervangfunctie woningcorporaties	96.171	106.056	131.703	130.082
- Diverse plaatselijke instanties	16.687	15.031	14.711	13.098
Totaal garanties	112.858	121.087	146.414	143.180

Paragraaf E. Bedrijfsvoering

'Er zijn geen feiten, alleen maar interpretaties'

Friedrich Nietzsche

De jaarstukken gaan over de feiten.

Personeel

Permanente aandacht voor personele capaciteit in onze organisatie

In mei 2009 is door de Raad het 'Strategisch personeelsplan 2009 - 2014' (SPP) vastgesteld. Met dit SPP heeft de gemeente een pro-actief kader waarmee ten aanzien van het personeel organisatiebreed een kwalitatieve en kwantitatieve richting en een kader voor formatieve aanpassingen voor de periode 2009 - 2014 is vastgesteld.

Het totale beeld van de kwantitatieve personeelsprognose is:

- De toegestane formatie per ultimo 2010 is 418,60 fte; op basis van de prognoses stijgt de formatie tot 2014 424 fte. Dit is exclusief het effect van het besluit van de raad over de Voorjaarsnota 2010 om vanaf 2011 als gevolg van bezuinigingen in de bedrijfsvoering 0,5% per jaar op de loonkosten te bezuinigen.
- De formatie 2010 bedraagt 8,20 fte per 1.000 inwoners; in 2014 is de formatie 7,78 fte per 1.000 inwoners. De gemiddelde formatie per 1.000 inwoners van gemeenten in dezelfde grootteklasse bedraagt 8,5 fte per 1.000 inwoners.

In het SPP is een onderscheid gemaakt naar de toename van de formatie binnen de categorieën 'groei', 'wettelijk kader', 'bestuurlijke wens' en 'bedrijfsvoering'. Al naar gelang de categorie waaronder de toename van formatie valt zijn criteria voor dekking vastgesteld.

De formatieontwikkeling vanaf 2007 is als volgt:

Tabel 1

Per ultimo	2007	2008	2009	2010
Aantal fte's	402,54	409,62	412,50	418,60

De toename van het aantal fte ten opzichte van de jaarstukken 2009 kan onder andere verklaard worden door:

- Uitbreiding formatie op basis van besluitvorming Voorjaarsnota (onder andere 'Citymarketing');
- Uitbreiding van formatie op basis van het SPP (onder andere applicatie-beheerders);
- Uitbreiding van formatie door 'ruil' van duurdere formatieplaatsen tegen goedkopere plaatsen (budgettair neutraal);
- Uitbreiding van formatie tegen gelijktijdige verlaging van de inhuurbudgetten (onder andere WOZ-taxateur, consultant WMO);
- Uitbreiding van formatie ten laste van het beschikbare groeibudget.

Formatie voor grondexploitatie en investeringskredieten

Ter informatie is onderstaand overzicht opgenomen van de personeelskosten die uit budgetten voor grondexploitatie en investeringen worden gedekt.

Tabel 2

Bedragen x € 1.000

Uren afdeling uitgedrukt in €	Realisatie 2009		Begroting 2010		Realisatie 2010	
	GREX	INV	GREX	INV	GREX	INV
Stadsbedrijf	7	29	0	19	6	48
Ingenieursbureau	784	1.041	1.246	847	1.133	1.270
Wijkbeheer	26	8	22	73	18	26
SRO	1.149	260	1.373	232	1.047	254
H&V	195	6	169	3	207	3
Omgevingsvergunning	71	90	8	0	87	17
Planeconomie	240	26	261	12	188	15
WOC	9	15	0	75	10	24
Totaal	2.481	1.475	3.079	1.261	2.696	1.657

GREX = Grondexploitatie INV - Investering

Ziekteverzuim

De ontwikkelingen van de laatste jaren zijn als volgt:

Tabel 3

Cijfers	2008		2009		2010	
	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie
Verzuim	5,00%	4,66%	4,50%	3,33%	4,50%	3,39%
Meldings Frequentie	1,2	1,4	1,0	1,27	1,0	1,18

De meldingsfrequentie wordt uitgedrukt in een cijfer. Dat cijfer is het totaal aantal ziekmeldingen in een kalenderjaar gedeeld door het gemiddeld aantal personeelsleden in dat jaar

Inhuur van personeel (Budget Tijdelijk Personeel: BTP)

Het totaal beschikbaar 'Budget voor Tijdelijk Personeel' voor 2010 bedraagt € 212.000. Hiervan is in 2010 € 106.642 besteed. In 2009 is een wijziging doorgevoerd dat inhuur van tijdelijk personeel eerst ten laste van het organisatiebrede beschikbare loonkostenbudget dient te komen.

In het kader van de bezuinigingen is het BTP met ingang van 2011 niet meer beschikbaar.

Personeelsbeleid

Het strategisch personeelsplan vormt een goede basis om besluiten over de bedrijfsvoering in te kaderen. Dit heeft geleid tot soepele omgang met de bezuinigingen. In 2010 is een document opgesteld waarmee de bezuinigingen op het gebied van bedrijfsvoering zijn geborgd. De voortgang hiervan staat maandelijks op de agenda van het MT.

Daarnaast ontstond ook behoefte bij het management voor loopbaaninstrumenten bij in-, door,- en uitstroom. Hiervoor is interactief een beleidsstuk gemaakt. We behoren met onze 7,8 score in november 2009 op werktevredenheid tot de 100 best scorende werkgevers van ons land. Op basis hiervan zijn per afdeling en organisatiebreed activiteiten gedaan. De organisatiebrede activiteiten gaan over 'Leiderschap', 'Plaatsonafhankelijk werken', 'Stimuleren samenwerking' (omgevingsbewustzijn) en 'Collega's' (elkaar aanspreken bij conflicten en integriteit). Op basis van het model excellente gemeente (spinneweb) is een scan van de organisatie gemaakt. De regionale samenwerking met Alkmaar, Den Helder en Hoorn betreffende gezamenlijke werving van personeel krijgt steeds meer vorm. Ook is in samenwerking met deze gemeenten een nieuwe Arbodienst aangesteld. Er is een start gemaakt met het inventariseren van de werkkostenregeling. Om een nieuwe wervingsstrategie te realiseren is onze cultuurkracht vastgesteld. Het blijkt dat wij 'Heerhugowaardig' zijn: 'Praktisch', 'Menselijk' en 'Vernieuwend'.

Overige relevante onderwerpen

Informatie: de vierde bedrijfsvoeringsfactor

De informatievoorziening ontwikkelt zich nog steeds in rap tempo.

De automatiseringsinfrastructuur.

Door toepassing van een techniek die 'virtualisatie' wordt genoemd kan op een betaalbaar niveau hoge beschikbaarheid worden gecombineerd met een hoge mate van flexibiliteit. Hierdoor zal binnenkort ook plaatsonafhankelijk (dus ook thuis-) werken mogelijk worden gemaakt.

Gegevens delen

In 2010 is een aantal toepassingen neergezet die 'E-dienstverlening' en samenwerken mogelijk maken (ook bekend als 'Midoffice'). Concreet gaat het dan over een 'Zakensysteem & Klantcontactstelsel' waarin alle lopende aanvragen en klantcontacten op één plek toegankelijk zijn.

De 'Basisregistratie Adressen & Gebouwen' is gerealiseerd en aangesloten op de landelijke voorziening.

De programmatuur voor delen en hergebruiken van gegevens (de 'Makelaar Gegevens') is vernieuwd. In 2011 worden alle grote applicaties hierop aangesloten.

Dat dit nieuwe technologieën zijn voor zowel de aanbieders als voor ons als gemeente laat zich vertalen in, soms teleurstellende, vertragingen in het werkend krijgen van de techniek.

Implementatie en Beheer

Door de vertragingen die zijn ontstaan in de techniek is de organisatie minder dan gewenst vooruitgenomen met de inbedding van de nieuwe voorzieningen in de werkprocessen en het versterken van de inrichting en beheer(processen) van de Informatievoorziening.

'Web 2.0'

Afgelopen jaar is vanuit verschillende invalshoeken gekeken naar de mogelijkheden en gevolgen van ontwikkelingen zoals 'Face-book', 'Twitter' en 'Hyves' op (het functioneren van-) de gemeentelijke organisatie.

Juridisch taakveld

De *centrale juridisch adviesfunctie* is op sterkte. Wel is er in 2010 sprake geweest van personeelwisseling. Alle niet uitstelbare activiteiten zijn uitgevoerd, deels met behulp van externe inhuur. Begin 2011 wordt de formatie weer volledig bezet. Doel blijft om in direct overleg met de opdrachtgevers het 'de organisatie makkelijker te maken' en externe inhuur zoveel mogelijk te voorkomen.

Juridische kwaliteitszorg maakt in 2010 een vast onderdeel uit van de bedrijfsvoering. Er is een wekelijks juridisch afstemoverleg, een maandelijks gemeentebreed 'Juridisch Beraad', periodieke afstemming met het bestuur en alle bestuurlijke stukken worden juridisch gescand. Raakvlakken met andere bedrijfsvoeringsdisciplines worden expliciet gezocht.

Pre-mediation in de bezwaar- en klachtprocedure is in 2010 verder succesvol uitgebreid. De klant waardeert het directe contact en er resteren nagenoeg geen klachten die nog formeel moeten worden afgedaan. Bij bezwaarafhandeling waardeert de klant het persoonlijk contact eveneens, maar het leidt slechts in een enkel geval tot intrekking. Er is een begin gemaakt met pre-mediation in de aanvraagfase.

Kwaliteit van communicatie

In 2010 heeft de kwaliteit van communicatie centraal gestaan. Er is een grootscheeps in- en extern onderzoek naar de kwaliteit van de communicatie van onze organisatie uitgevoerd. De uitkomsten van dit onderzoek vormden de basis voor het collegeprogramma en ook voor de kadernota 'Communicatie'. De pijlers uit deze nota zijn tevens de speerpunten van het communicatiebeleid voor de aankomende jaren.

In 2011 zal een begin worden gemaakt met de borging van de kwaliteit; er wordt een 'Communicatie Beraad' opgezet.

IK DURF Heerhugowaardig

Om een nieuwe wervingsstrategie te realiseren is onze cultuurkracht vastgesteld. Het blijkt dat wij 'Heerhugowaardig' zijn: 'Praktisch', 'Menselijk' en 'Vernieuwend'.

Risicomangement

In paragraaf B Weerstandsvermogen van deze jaarstukken staat de actuele stand van zaken rond het risicomangement.

Control

Control	Het MT wordt bij het 'in control' brengen van de organisatie ondersteund door de concerncontroller en de concernstaf.
Budgetcyclus:	Het MT geeft in overleg met de strategisch adviseur financiën de kaders aan. De sectoren leveren de informatie aan en zijn verantwoordelijk voor de tijdigheid en de kwaliteit en de betrouwbaarheid van die informatie.
<ul style="list-style-type: none"> • Voorjaarsnota • Reservekeeper • Begroting • Bestuursrapportage • Jaarrekening 	
Strategisch advies	Het MT vertaalt de bestuurlijke prioriteiten in een strategische agenda voor de concernstaf. De concernstaf is verantwoordelijk voor het proces van vraag tot antwoord en kan bij de uitvoering van de opdrachten een beroep doen op andere medewerkers uit de organisatie.
Concernstaf	De concernstaf is klein en hoogwaardig en bestaat uit zes fte's: <ul style="list-style-type: none"> • concerncontroller • financieel strateeg • strategisch communicatieadviseur • human resources management (HRM) – strateeg • juridisch strateeg • informatiestrategie

Onderzoeken ex artikel 213 a van de Gemeentewet

Sinds de invoering van de dualisering zijn diverse soorten van onderzoek min of meer verplicht. Gedoeld wordt op:

- het onderzoek dat vooraf gaat aan de accountantsverklaring die onderdeel is van de jaarrekening (artikel 197 en 213 Gemeentewet);
- het onderzoek door de rekenkamercommissie naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het gevoerde beleid (artikel 81 Gemeentewet); en
- het periodiek onderzoek door het college naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van het gevoerde bestuur (artikel 213a Gemeentewet).

Voor de onderlinge afstemming van deze onderzoeken en ter voorkoming van mogelijke dubbelingen is door de raad op 22 februari 2005 een zogenaamde 'auditcommissie' ingesteld. Die commissie bestaat onder andere uit drie raadsleden, de voorzitter van de rekenkamercommissie, de accountant en de portefeuillehouder financiën. In 2011 komt de auditcommissie met een voorstel aan de raad om de rol verder te professionaliseren.

In 2010 is door de rekenkamercommissie geen rapport uitgebracht. Wel is door de rekenkamercommissie een brief aan de raad uitgebracht met als onderwerp 'Grondexploitaties in Heerhugowaard in perspectief'. In het vierde kwartaal 2010 is de rekenkamercommissie gestart met een onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het re-integratiebeleid.

In tegenstelling tot het onderzoek van de rekenkamercommissie gaat het bij het onderzoek op grond van artikel 213a Gemeentewet om zelfonderzoek. Aanpak is dat de beperkt beschikbare onderzoekscapaciteit 'slim' wordt ingezet. Dat houdt in dat er geen separate onderzoekstrajecten worden opgesteld, maar dat wordt aangehaakt bij trajecten die toch al voorgenomen zijn.

In het verslagjaar is interne capaciteit en aandacht besteed aan:

- sturing en beheersing van de budgetten bedrijfsvoering, mede in relatie met de bezuinigingen;
- (verdere) voortzetting van de verbetering van de planning- en controlcyclus inclusief SISA en rechtmatigheid en grondexploitaties;
- inkoop en aanbestedingsbeleid;
- (toekomstige) beheer- en onderhoudslasten van groot onderhoud wijken en voorzieningen NBK1 en NBK2.

Paragraaf F. Verbonden Partijen

Inleiding

In deze paragraaf wordt ingegaan op verbonden partijen. Met verbonden partijen worden publiek of privaatrechtelijke organisaties bedoeld waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Met bestuurlijk belang wordt bedoeld het hebben van een zetel in het bestuur of het hebben van stemrecht. Een gemeente heeft een financieel belang wanneer deze middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/ of als financiële problemen bij verbonden partijen kunnen worden verhaald op de gemeente.

Partijen waar alleen een financieel risico aankleeft vindt u in paragraaf B. Weerstandsvermogen. Partijen waarmee een bestuurlijk belang is gediend en waaraan geen juridisch afdwingbare verplichtingen kleven maken onderdeel uit van een programma.

In deze paragraaf passeren achtereenvolgens die partijen die volgens voorgaande definitie met de gemeente verbonden zijn. In overeenstemming met de voorschriften uit het BBV wordt voor elke verbonden partij ingegaan op:

- de visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting;
- de beleidsrealisatie omtrent verbonden partijen.

De gemeenschappelijke regelingen voeren beleid en beheer uit op gemeentelijke terreinen. In het algemeen geldt dat voor een gemeenschappelijke regeling wordt gekozen indien de gemeente dit beleid niet alleen dan wel niet doeltreffend kan uitvoeren. De deelname in het aandelenkapitaal van een aantal vennootschappen vloeit in hoofdzaak voort

uit de van oudsher maatschappelijke belangen die door deze vennootschappen worden nagestreefd.

In onderstaande tabel is een overzicht van de verbonden partijen opgenomen welke volgens artikel 69 van het BBV verplicht is.

Over de vertegenwoordiging van de gemeente in de gemeenschappelijke regelingen, verenigingen en stichtingen heeft de raad op 25 mei 2010 besloten (RB2010-064).

Op 11 november 2010 heeft de gemeenteraad in het kader van de ombuigingen besloten dat de gemeenschappelijke regelingen voor de jaren 2012 tot en met 2014 respectievelijk 5%, 7,5% en 10% dienen te bezuinigen.

Er hebben zich gedurende het boekjaar geen veranderingen voorgedaan in het belang dat de gemeente in de verbonden partijen heeft.

Nr.	Naam	Vestigings- plaats	Openbaar belang (doel)	Financieel belang		Peildatum 1-1-2010		Peildatum 31-12-2010		Resultaat 2010
				Eénmalige bijdrage	Jaarlijkse bijdrage	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	
Gemeenschappelijke regelingen										
1.	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	Alkmaar	Het gezamenlijk behartigen van belangen die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de veiligheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied.		588 (€ 11,56 per inwoner)	943	12.062	642	12.336	296
2.	GGD Hollands Noorden	Schagen	Het gezamenlijk behartigen van belangen die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de gezondheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied.		891 (€ 17,51 per inwoner)	-86	5.963	¹⁾	¹⁾	¹⁾
3.	Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	Alkmaar	Het laten uitvoeren van de wettelijk verplichte taak tot beheer van het gemeentearchief.		194 (€ 3,82 per inwoner)	105	234	105	¹⁾	377
4.	Verbrandingsinstallatie Alkmaar e.o. (VVI)	Alkmaar	Het behartigen van het belang van de verwerking van de door de deelnemende gemeenten ingevolge de Afvalstoffenwet verkregen afvalstoffen.			103.938	828.973	98.935	¹⁾	8.519
5.	Werkvoorzieningschap Noord-Kennemerland (WNK)	Alkmaar	Het uitvoeren van de vernieuwde Wet Sociale Werkvoorziening vanaf 2008.		202 (€ 1.313,28 per WSW- er)	2.026	8.935	2.063	5.789	-256

Bedragen x € 1.000

Nr.	Naam	Vestigings- plaats	Openbaar belang (doel)	Financieel belang		Peildatum 1-1-2010		Peildatum 31-12-2010		Resultaat 2010
				Eénmalige bijdrage	Jaarlijkse bijdrage	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	
6.	Recreatieschap Geestmerambacht	Haarlem	Als gemeenschappelijk openbaar lichaam invulling te geven aan: Het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie; het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu; het tot stand brengen en onderhouden van een landschap, dat is afgestemd op het hiervoor geformuleerde. Het gebied is aangegeven in de regeling.		119	256	4.793	1)	1)	1)
7.	Heerhugowaard en Hoogheemraadschap		Het saneren van ongezuiverde lozingen van huishoudelijk afvalwater in het buitengebied.		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
8.	Kaderregeling HAL- samenwerking		Het geven van uitvoering aan de VINEX-taakstelling 1995 - 2004		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Vennootschappen met gemeentelijke deelname										
9.	Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	Den Haag	Uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van de overheden.		n.v.t.	2.253.000	102.069.000	2.259.000	116.274.000	257.000
10.	NV Houdstermaatschappij GKNH (Gasbedrijf Kop Noord- Holland)	Amsterdam	Het beheren van de aandelen van de deelnemende gemeenten in de belegging NV NUON.		n.v.t.			1)	1)	1)

Bedragen x € 1.000

Nr.	Naam	Vestigings- plaats	Openbaar belang (doel)	Financieel belang		Peildatum 1-1-2010		Peildatum 31-12-2010		Resultaat 2010
				Eénmalige bijdrage	Jaarlijkse bijdrage	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	
11.	Ontwikkelingsbedrijf Noord Holland Noord NV	Alkmaar	Optimale benutting van de economische potenties van Noord-Holland Noord door professionele uitvoeringskracht en versterking van de kern- kwaliteiten van de regio, die moeten leiden tot extra autonome groei van arbeidsplaatsen in de regio en meer nieuwe vestigingen dan elders.		102	1.078	2.830	1.182	2.630	104
Deelname in stichtingen										
12.	Stichting Papier Recycling Nederland	Hoofddorp	Het waarborgen van de uitvoering van het Convenant Verpakkingen II (hergebruik verpakkingsmateriaal vanuit milieu oogpunt).		n.v.t.	niet bekend	niet bekend	niet bekend	niet bekend	niet bekend
13.	Stichting Kennis en Adviescentrum Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Noord-Holland Noord	Alkmaar	Het op termijn realiseren van duurzame samenwerkings- verbanden in het gebied Noordzeekanaal tot en met Texel ten behoeve van een betere afstemming tussen vraag en aanbod op de regionale arbeidsmarkt.		70	¹⁾	¹⁾	¹⁾	¹⁾	¹⁾
Deelname in verenigingen										
14.	Vereniging NW8		Complete leefomgeving; een betere balans tussen economie, bereikbaarheid en het woon/ leefmilieu voor de inwoners van Noordwest Holland.		21	niet bekend	niet bekend	in liquidatie	in liquidatie	

¹⁾ Ten tijde van het opmaken van paragraaf F Verbonden partijen (april 2010) waren deze gegevens (nog) niet bekend.

1. Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord is een gemeenschappelijke regeling tussen dertig gemeenten in Noord-Holland Noord. De Veiligheidsregio NHN is officieel van start gegaan per 1 januari 2004.

Ontwikkelingen in 2010

De doelstellingen van de Veiligheidsregio NHN sluiten aan op het meerjarig actieplan en de strategische keuzes zoals die in het regionaal beheersplan en de organisatieplannen zijn vastgesteld.

Algemeen

De 'Wet Veiligheidsregio' trad per 1 oktober 2010 in werking. Deze wet belegt nieuwe taken bij het algemeen bestuur en de voorzitter van de veiligheidsregio, stelt inrichtingseisen aan de veiligheidsregio en kwaliteitseisen ten aanzien van crisisbeheersing, brandweezorg en geneeskundige hulpverlening. Onder meer verschoof het accent van de beleidsmatige en operationele planvorming voor rampenbestrijding en crisisbeheersing van lokaal naar het regionaal niveau. Ook het vaststellen van de rampbestrijdingsplannen is een regionale aangelegenheid geworden.

In de tweedaagse van november 2010 (her)formuleerde het Regionaal College van de politie en het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio NHN de volgende lange termijn ambitie.

'Inwoners van de regio NHN wonen in 2015 in één van de vijf veiligste regio's van Nederland'.

De Veiligheidsregio voert de volgende hoofdtaken uit:

- **Ambulancezorg Veiligheidsregio NHN (uitvoerend voor 15 gemeenten)**

Als gevolg van het winterweer is de norm van maximaal 8% overschrijding van de norm opkomsttijd niet gehaald. Gemiddeld bedroeg de overschrijding 9,3%. De ambulancezorg in Heerhugowaard wordt overigens verzorgd door Connexion Ambulancezorg (CAZ)

- **Brandweer**

In 2010 is een start gemaakt met het concept meerjaren beleidsplan brandweer. Dit plan is een uitwerking van het integraal veiligheidsplan Veiligheidsregio Noord-Holland Noord. De belangrijkste hoofddoelstellingen in het meerjaren beleidsplan brandweer zijn:

- Minder brand;
- Betrouwbaar en betaalbaar op tijd;
- Slimmer organiseren.

Belangrijkste aandachtspunt voor de meeste korpsen is nog altijd de opkomsttijd van de brandweer. Dat wil zeggen dat de brandweer in 80% van de prioriteit 1 calamiteiten binnen de normtijd ter plaatse moet zijn. Vrijwel alle korpsen in Noord-Holland Noord hebben te maken met deze problematiek.

- **Geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen**

Op basis van de 'Wet Veiligheidsregio's', 'Wet publieke gezondheid' (tweede tranche) en de 'Wet Ambulancezorg' is een beleidsstuk opgesteld waarin het (toekomstig) wettelijk kader van de GHOR geschetst wordt. Dit beleidsstuk is vervolgens vertaald in een (concept) beleidsvisie en meerjaren activiteitenprogramma 2011 - 2013. De beleidsvisie koppelt de wettelijke taken aan activiteiten die de GHOR minimaal moet uitvoeren. Dit minimale takenpakket is tevens vertrekpunt voor de discussie die in het kader van de taakstelling gevoerd wordt.

- **Meldkamer**

De Veiligheidsregio is samen met de politie verantwoordelijk voor het tot stand brengen van een gemeenschappelijke meldkamer ambulance/brandweer/politie (de GMK). Om die ontwikkeling te realiseren is in 2007 in Noord-Holland Noord het project 'Samen Beter, de weg naar één gemeenschappelijke meldkamer', gestart. Fase 2 is begin 2010 afgerond en heeft de basis gelegd voor nog efficiëntere en betere operationele prestaties in de dagelijkse monodisciplinaire uitvoering onder ramp- en crisismoments.

- **Veiligheidsbureau**

Als uitvloeisel van de 'Wet Veiligheidsregio's' is in 2010 ondermeer het concept regionaal crisisplan opgesteld. Dit regionaal crisisplan beschrijft de hoofdrichting van de regionale multidisciplinaire crisisorganisatie en vervangt de gemeentelijke rampenplannen. Voor een belangrijk deel is dit plan geënt op de in maart 2010 herziene GRIP 2010. Hierin werd al op de wet geanticipeerd. Eind november 2010 is het concept regionaal crisisplan NHN voorgelegd op commissieniveau en begin 2011 aan het dagelijks bestuur. Na de consultatieronde bij de externe crisispartners, omliggende regio's etc, volgt definitieve vaststelling door het algemeen bestuur in juni 2011.

Verder heeft 2010 in het teken gestaan van de bezuinigingsnotitie en het doelmatigheidsonderzoek van Deloitte ter ondersteuning van de koersbepaling van de Veiligheidsregio. Het algemeen bestuur heeft op 30 juni 2010 beslist dat de gemeentelijke bijdrage van 2011 gehandhaafd blijft op het niveau van 2010. Het niet compenseren van de 2,7% van de gemeentelijke bijdrage wordt gerealiseerd door doelmatigheid.

De Veiligheidsregio NHN heeft van het bestuur opdracht gekregen scenario's uit te werken waardoor een bezuiniging gerealiseerd kan worden van 5% dan wel 10%.

2. GGD Hollands Noorden

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

De GGD Noord-Kennemerland is per 1 april 2007 opgegaan in de nieuwe gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden, die ontstaan is uit een opschaling van de drie GGD-en in Noord-Holland Noord. Het betreft een samenwerkingsverband van 29 gemeenten in Noord-Holland Noord.

Ontwikkelingen in 2010

Het jaar 2010 heeft net als 2009 met name in het teken gestaan van de uitwerking en implementatie van het 'Beleids- en ondernemingsplan GGD Hollands Noorden 2007 - 2010'.

Begin 2010 is een bestuurlijke commissie met een advies gekomen over de te nemen maatregelen naar aanleiding van de financiële situatie bij GGD Hollands Noorden. Ook is een aantal adviezen geformuleerd. Hiervan heeft de raad kennis genomen in haar vergadering van 25 mei 2010 (RB2010 – 058).

In 2010 is van de speerpunten het volgende tot stand gekomen:

- Integratie Jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar:
Dit speerpunt is gerealiseerd. De drie thuiszorgorganisaties die de jeugdgezondheidszorg uitvoerden zijn allen geïntegreerd in de GGD Hollands Noorden waardoor de organisatie twee keer zo groot is geworden. De operatie is gerealiseerd met minimale frictiekosten. De verwachte efficiencywinst bedraagt ongeveer € 400.000 op jaarbasis.
- Certificering HKZ JGZ van start:
De JGZ van de GGD is halverwege 2010 HKZ gecertificeerd. Dat mag gezien de fusie in datzelfde jaar een prestatie genoemd worden.
- Centra Jeugd en gezin Elektronisch kinddossier:
De naam is omgezet naar Digitaal dossier JGZ (DDJGZ). In 2010 is gestart met een pilot DDJGZ om voorbereid te zijn op alle mogelijke pro-

blemen bij de invoering. In januari 2011 wordt het gebruik van het DDJGZ voor iedereen binnen de JGZ gebruikelijk.

- Uitbreiding dienstverlening SOA-bestrijding en Technische Hygienezorg:

In 2010 is een SOA spreekuur in West Friesland gestart voor jongeren van start gegaan. De Technische hygienezorg heeft de controle van gastoudergezinnen en peuterspeelzalen uitgebreid.

3. Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

Het RHCA is een samenwerkingsverband van de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Graft/ De Rijp, Heerhugowaard, Heiloo, Langedijk. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) doet mee op basis van een convenant tussen het RHCA en HHNK. Het RHCA is per 1 juli 2003 gestart.

Ontwikkelingen in 2010

De beleidsvoornemens van het RHCA zijn vastgelegd in het beleidsplan 'RHCA 2006 – 2010'. Daarin zijn de speerpunten opgenomen.

De beleidslijnen richten zich op digitalisering, regionalisering en samenwerking.

Een groot deel van de taken van het RHCA zoals overbrenging van archieven, behoud, beheer, toezicht (inspectie), beschikbaarstelling zijn wettelijke taken, zoals voorgeschreven in de 'Archiefwet'.

In 2010 is het RHCA betrokken geweest bij de begeleiding van de inventarisatie van het gemeentearchief 1975 - 1988, zijn voorbereidingen getroffen voor het digitaliseren van de fotocollectie, zijn alle genealogische data van de gemeente gedigitaliseerd, alsmede bronnen zoals kranten en tijdschriften die op Heerhugowaard betrekking hebben.

In 2010 is het RHCA verhuisd naar het nieuwe pand aan de Bergerweg.

Op 24 juni 2010 heeft de raad een motie aangenomen waarin het college is gevraagd te onderzoeken in hoeverre het mogelijk is een eigen archiefruimte te verwezenlijken met minder kosten dan er nu jaarlijks mee gemoeid zijn en de gemeenteraad voor 2011 te informeren over de uitkomsten van dit onderzoek. Aanleiding voor deze motie was de substantiële stijging van de bijdrage per inwoner van de gemeente door het besluit van het bestuur van het RHCA naar een meer aansprekende locatie te willen verhuizen.

Op 17 augustus 2010 heeft het college een eerste stap gezet om invulling te geven aan de uitvoering van deze motie met het vaststellen van de 'Startnotitie uittreden uit het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar'

In afwachting van de uitkomsten van dit onderzoek is in het raadsvoorstel voor de begrotingsraad van 11 november 2010 het uittreden uit het RHCA als één van de bezuinigingsmogelijkheden vanaf 2014 opgenomen.

In februari 2011 is de commissie Middelen over de eerste uitkomsten van het onderzoek geïnformeerd.

4. Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken (VVI)

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

Het Openbaar Lichaam Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken (VVI) is een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten in de regio Noord-Kennemerland.

De VVI is aandeelhouder van de NV Huisvuilcentrale (HVC). Van de in totaal 2.656 uitgezette aandelen zijn er 529 stuks in bezit bij de VVI gemeenten. De gemeente Heerhugowaard beschikt over 82,37 aandelen. Het totaal aantal aandelen kan jaarlijks wijzigen, omdat toewijzing van aandelenpakketten plaatsvindt op basis van het aantal inwoners van de VVI-gemeenten.

Ontwikkelingen in 2010

In 2010 heeft HVC D.R.S.H. Zuiveringsslib NV. overgenomen. De aandeelhouders van deze NV., vijf waterschappen, zijn daarmee aandeelhouder van HVC geworden. HVC is na deze overname in eigendom van 56 gemeenten en 5 waterschappen. Met de overname heeft HVC zijn diensten op het gebied van afvalbeheer en duurzame energieproductie uitgebreid.

In januari 2011 heeft HVC een 15% belang genomen in twee windparken die bij Schiermonnikoog aangelegd gaan worden.

Al deze ontwikkelingen dragen bij aan de ambitie van HVC om sterk te groeien in duurzame energie. In 2010 is overleg gevoerd met de aandeelhouders over deze ambitie.

Sinds 1 januari 2010 neemt Heerhugowaard, samen met 49 andere gemeenten, duurzame elektriciteit voor gemeentelijk gebruik en gemeentelijke gebouwen af van de HVC-centrale.

Garantstellingprovisie

De aandeelhouders staan overeenkomstig artikel 9 van de Ballotageovereenkomst garant voor de leningen van de HVC en de door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders vastgestelde financieringsstructuur. De aandeelhouders van HVC hebben in het strategisch plan afgesproken dat jaarlijks een garantstellingprovisie van 1% over de gegarandeerde leningen per 1 januari van het betreffende boekjaar wordt uitgekeerd. De stand volgens de begroting HVC van de gegarandeerde leningen per 1 januari 2010 bedraagt € 615 miljoen.

Het totale bedrag van de garantstellingprovisie voor de VVI bedraagt in 2010 € 1.175.193. De gemeente Heerhugowaard ontvangt op basis van 82 aandelen A een garantstellingprovisie van € 182.987.

Dividend

In 2010 is over het boekjaar 2009 geen dividend uitgekeerd.

5. Werkvoorzieningschap Noord-Kennemerland (WNK)

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

Het Werkvoorzieningschap Noord-Kennemerland is een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Graft-De Rijp, Heerhugowaard, Heiloo, Langedijk en Schermer.

Ontwikkelingen in 2010

In 2010 is het 'Bedrijfsplan 2010 - 2015' afgerond. De uitgangspunten die zijn verwoord in het 'Visiedocument regie en uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening in Noord-Kennemerland' zijn verwerkt in het 'Bedrijfsplan 2010 - 2015'.

Het bedrijfsplan heeft als titel meegekregen 'WNK Werkt!'. Met deze titel wil WNK tot uitdrukking brengen, dat in haar strategie de verbetering van de inzetbaarheid van mensen met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt centraal staat.

Met de deelname aan de 'Pilot loondispensatie', een van de vier pilots 'werken naar vermogen' is voor WNK mogelijk om vooruit te lopen op de ontwikkelingen richting één regeling aan de onderkant van de arbeidsmarkt. Hiermee is WNK een belangrijke partner in de regionale samenwerking op het gebied van arbeidsmarktbeleid.

De kortingen van het Rijk op de re-integratiebudgetten van de gemeenten werkt door in de omzetcijfers van WNK. Waar tot 2010 een stijging van het aantal opdrachten op het gebied van re-integratie zichtbaar was, kwam in de loop van 2010 een ommekeer.

Daarnaast zijn ook in de andere sectoren de gevolgen van de crisis zichtbaar geworden. Ondanks alle inspanningen sluit het boekjaar 2010 af met een verlies van € 256.000.

6. Recreatieschap Geestmerambacht

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

Het Recreatieschap Geestmerambacht is een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten Alkmaar (36%), Bergen (1,1%), Heerhugowaard (18%), Langedijk (9,6%) en de Provincie Noord-Holland (35,3%).

Ontwikkelingen in 2010

In 2010 is uitwerking gegeven aan de overdracht van het 'Groenbeheerfonds' (RB2005-044) van de gemeenten Heerhugowaard, Langedijk en Alkmaar aan het recreatieschap. Begin 2011 is deze overdracht financieel geëffectueerd. De gemeenschappelijke regeling dient o.a. om die reden in 2011 te worden gewijzigd. Besluitvorming m.b.t. de formele en juridische overdracht zal in 2011 plaatsvinden.

In verband met financiële risico's op het gebied van investeringen in de uitbreiding van het Geestmerambacht, heeft de bestuurscommissie Uitbreiding Geestmerambacht besloten de verdere ontwikkeling van het uitbreidingsgebied te versoberen. Met als doel dat de gemeentelijke bijdrage niet zal moeten worden verhoogd.

7. Gemeenschappelijke regeling Heerhugowaard en het Hoogheemraadschap

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

De gemeenschappelijke regeling Heerhugowaard en het Hoogheemraadschap is de lichtste vorm van samenwerkingsverband op basis van de 'Wet Gemeenschappelijke Regelingen' tussen de gemeente en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. De regeling is op 19 juli 2005 van kracht geworden. Gemaakte kosten worden over en weer verrekend.

Ontwikkelingen in 2010

Deze gemeenschappelijke regeling is in het leven geroepen om ongezuiverde lozingen van huishoudelijk afvalwater in het buitengebied te saneren.

In 2010 hebben geen activiteiten in dit kader plaatsgevonden. Als gevolg van de realisatie van De Draai zullen de afvalwaterlozingen in het gebied langs de Westdijk gesaneerd moeten worden. Hetzelfde geldt voor Broekhorn.

De gemeenschappelijke regeling blijft bestaan voor het geval de noodzaak in de ontwikkelingsgebieden zich voordoet.

8. Kaderregeling HAL-samenwerking

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

De gemeenschappelijke regeling Heerhugowaard, Alkmaar en Langedijk en is de lichtste vorm van samenwerkingsverband op basis van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen. De regeling is in 1991 van kracht geworden.

Ontwikkelingen in 2010

Per 1 januari 2005 is het projectbureau HAL opgeheven. De kaderregeling is na die datum 'werkloos' blijven bestaan. Er hebben in 2010 geen ontwikkelingen plaatsgevonden binnen de kaderregeling.

9. NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

De gemeente Heerhugowaard is aandeelhouder van de bank NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).

De gemeente heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op de BNG aandelen van de gemeente. 50% van de aandelen is in bezit van gemeenten en provincies. De andere 50% heeft het Rijk in bezit.

Heerhugowaard heeft 9.789 aandelen met een nominale waarde van € 2,50.

Dividend

In 2010 is over het boekjaar 2009 dividend uitgekeerd ter grootte van € 24.375.

10. NV Houdstermaatschappij Gasbedrijf Kop Noord Holland (GKNH)

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

De gemeente Heerhugowaard is samen met 27 andere gemeenten aandeelhouder van de NV Houdstermaatschappij GKNH.

Het totaal aantal aandelen bedraagt 4.646. Heerhugowaard heeft 327 aandelen.

Dividend

De houdstermaatschappij was in bezit van een aandelenpakket van 3,03% van het totaal aantal aandelen van NUON.

Op 3 juni 2009 heeft de algemene vergadering van aandeelhouders (ava) van de houdstermaatschappij in meerderheid besloten in te stemmen met de verkoop van dit aandelenpakket. Vervolgens is door de ava van NUON in juni 2009 besloten over te gaan tot verkoop van het aandelenpakket NUON aan het Zweedse Vattenfall.

De verkoopopbrengst bedroeg voor Heerhugowaard in totaal ruim € 18 miljoen. Van deze opbrengst is in juni 2009 49% uitgekeerd. De overige 51% wordt in 2011, 2013 en 2015 overgedragen en uitgekeerd.

In 2010 is over de nog niet overgedragen aandelen dividend uitgekeerd ter grootte van € 239.850.

De houdstermaatschappij is nog wel aandeelhouder van het netwerkbedrijf van NUON, Alliander. Van de houdstermaatschappij is in 2010 dividend ontvangen ter grootte van € 129.150.

In 2010 is daarnaast de eerste helft van de 'Escrow' (bankgarantie) tot uitkering gekomen ter hoogte van € 407.365. Deze bedragen zijn in de begroting 2010 geraamd.

11. Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord NV

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

De gemeente Heerhugowaard is samen met de provincie Noord-Holland, de Kamer van Koophandel en de gemeenten in Noord-Holland Noord aandeelhouder van Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord NV. Het ontwikkelingsbedrijf is in 2006 opgericht en 1 januari 2007 van start gegaan.

Heerhugowaard bezit 1.000 aandelen met een nominale waarde van € 1,00. Daarnaast betaalt de gemeente een jaarlijkse bijdrage.

Ontwikkelingen in 2010

In 2010 heeft een evaluatie plaatsgevonden door Berenschot van het Ontwikkelingsbedrijf. Belangrijkste aanbevelingen zijn het aanbrengen van meer focus en het vergroten van transparantie voor en communicatie met de aandeelhouders. Dit heeft o.a. geresulteerd in de verplichting om jaarlijks een inhoudelijk jaarverslag op te stellen.

Met de keuze voor scenario 2, dat onderdeel is van het raadsvoorstel vaststellen raadsbegroting 2011, is ingestemd met het staken van de jaarlijkse bijdrage aan het Ontwikkelingsbedrijf met ingang van 2014.

Regionaal wordt voorgesteld aan het Ontwikkelingsbedrijf om de jaarlijkse bijdrage voor 2012 te verlagen met 7,5% en voor 2013 met 10%.

12. Stichting Papier Recycling Nederland (PRN)

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

De stichting is de uitvoeringsorganisatie van het papiervezelconvenant. Dit convenant is afgesloten tussen het ministerie van VROM, stichting HeDra (hergebruik drankkartons) en de VNG. Heerhugowaard is in 2005 getreden.

Ontwikkelingen in 2010

In 2010 hebben de VNG en PRN de afspraken verlengd. De looptijd van het vierde papiervezelconvenant is van 1 januari 2011 tot en met 31 december

2014. Met dit convenant is gegarandeerd dat zodra de opbrengst voor oud papier en karton zakt onder de verwerkingskosten tot een vergoeding door de stichting wordt overgegaan.

Over 2009 werd in Nederland 82% van de geconsumeerde hoeveelheid papier en karton ingezameld voor recycling.

13. Stichting Kennis en Adviescentrum Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Noord-Holland Noord

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

De raad heeft op 19 februari 2008 besloten deel te nemen in de Stichting Kennis en Adviescentrum Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Noord-Holland Noord (RPA). De stichting wordt aangestuurd door een stuurgroep met vertegenwoordigers uit de gemeenten Alkmaar en Heerhugowaard, het CWI, het UWV, de Kamer van Koophandel en het beroepsonderwijs.

Ontwikkelingen in 2010

Het RPA richt zich op een drietal speerpunten, namelijk 'activerend arbeidsmarktbeleid', 'sector vraaggerichte werkgeversbenadering' en 'aansluiting arbeidsmarkt – onderwijs'. De activiteiten om deze speerpunten te bereiken worden gekoppeld aan thema's. Afhankelijk van de situatie op de arbeidsmarkt worden de thema's aangepast. In 2010 heeft het RPA een aantal overleggen over de kredietcrisis gefaciliteerd waarin de cijfers en ontwikkelingen in de regio Alkmaar aan de orde zijn gekomen, trends zijn besproken en naar gezamenlijke oplossingen is gezocht.

Ook is het leerwerkloket gecontinueerd per 1 januari 2010. Het Kennis- en Adviescentrum heeft samen met de betrokken partners een businessplan geschreven en ingediend bij het ministerie. De beoordeling daarvan is goedgekeurd.

Op 21 juni 2010 werd een Regiowerktop georganiseerd in het kader van positionering van de regio om hoger opgeleiden hier te behouden of aan te trekken. Op initiatief van het RPA is in 2010 tevens een werkgeversvereniging in de zorg opgezet.

Tijdens de Algemene Vergadering van het RPA-NHN in mei 2010 is een discussienota voorgelegd om de speerpunten en thema's voor te bereiden voor de periode 2011 tot en met 2014. De aanwezigen hebben aangegeven dat de speerpunten gehandhaafd blijven met andere thema's.

De gemeenten in Noord-Kennemerland zijn schriftelijk benaderd voor financiering van het RPA 2011 - 2014.

14. Vereniging Noord West8 (NW8)

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

De gemeente is lid van de vereniging NW8. Andere leden zijn de overige gemeenten in Noord-Holland Noord, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, de Kamer van Koophandel, Natuurbeheerdersoverleg Noord-Holland, Westelijke Land en Tuinbouworganisatie (WLTO) en Overleg Woon- en Zorginstellingen.

Ontwikkelingen in 2010

Eind 2009 heeft de vereniging de conclusie getrokken dat het geen bestaansrecht meer heeft. In het voorjaar van 2010 is aan de algemene ledenvergadering voorgelegd om de vereniging om te vormen en voort te zetten in een stichting gericht op lobbyactiviteiten voor het gebied Noord-Holland Noord. In oktober 2010 is tijdens de algemene ledenvergadering besloten om met ingang van 1 januari 2011 de vereniging NW8 op te heffen. Het voorstel van de vereniging was om het batig saldo (€ 78.500) van de vereniging aan te wenden om gebiedslobby vorm te geven. Het college heeft op 22 februari 2011 besloten om het restant van de gemeentelijke bijdrage (€ 7.596) terug te laten storten in de gemeentekas en dit geld te reserveren voor een nieuw op te zetten lobbyorganisatie.

Paragraaf G. Grondbeleid

Algemeen

In de raadsvergadering van 24 juni 2008 is de nota '*Grondbeleid 2008: Grond onder de voeten*' vastgesteld. Deze nota grondbeleid is de basis voor een transparante werkwijze voor de uitvoering van de werkzaamheden in het kader van het grondbeleid en het daarbij behorende financiële kader.

De nota '*Grondbeleid 2008*' is eveneens de basis voor deze verplichte paragraaf G. '*Grondbeleid*'. Hierin wordt beknopt het gemeentelijk grond-beleid weergegeven.

De paragraaf G, de verslaglegging in de grondbedrijf complexen en de bij deze paragraaf gevoegde tabellen I en II bieden inzicht in:

- De gemeentelijke doelstellingen van het ingekaderde gemeentelijk grondbeleid en de werkwijze hierin.
- De ontwikkelingen in ruimtelijke en financiële zin in de grondexploitaties.

Grondbeleid

Grondbeleid is een sturingsmiddel voor de gemeente. Het gaat bij dat beleid om het stimuleren of uiteindelijk afdwingen van gewenst gebruik van grond door de inzet van de instrumenten die de gemeente hiervoor beschikbaar heeft.

Het gewenst gebruik van grond wordt ontleend aan de doelen die zijn opgenomen in de raadsprogramma's en in de daaraan ten grondslag liggende beleidsnotities op het gebied van wonen, economie, maatschappelijke ontwikkeling, verkeer en vervoer, et cetera. De werking van het grondbeleid

heeft voornamelijk effect op de doelstellingen die zijn opgenomen in het programma 3 '*Uitbouw stedelijke voorzieningen*'.

Het gemeentelijk beleid is een actief grondbeleid, indien een actief grondbeleid niet mogelijk is wordt passief (faciliterend) grondbeleid voorgestaan. Aan de basis van het grondbeleid liggen de kaderstellende beleidsnota's '*Structuurbeeld 2005 - 2015 en de bouwstenen Hoofdwegenstructuur Heerhugowaard*' en de woningbehoefte ten grondslag.

Grondprijnsbeleid

Omdat grond een schaars onroerend goed is en dus een behoorlijke waarde kan vertegenwoordigen, moet afgewogen worden wat we met die grond willen en hoe we een gewenst optimaal gebruik in ruimtelijke en financiële zin kunnen realiseren.

Om dit optimale gebruik, in financiële zin, te kunnen realiseren loopt synchroon aan het vastgestelde grondbeleid het grondprijnsbeleid. Het grondprijnsbeleid is een uitgewerkt onderdeel van het grondbeleid en wordt evenals het grondbeleid vastgesteld door de gemeenteraad.

In de raadsvergadering van 26 mei 2009 is de nota '*Grondprijnsbeleid 2009: Prijsvorming op gegronde basis*' vastgesteld. In deze nota grondprijnsbeleid worden de methodes om te komen tot de grondprijzen, de grondprijzen voor de belangrijkste ruimtelijke functies en de wijze van aanpassing hierin in de gemeente Heerhugowaard beschreven.

Uitgangspunt voor de bepaling van de grondprijzen is dat de uitgifte van gronden tegen marktconforme (grond)prijzen plaats vindt, waarbij het netto

resultaat ten gunste komt van de grondexploitaties, producten of reserves, tenzij hierover expliciet anders wordt besloten.

Verwerving

Vanuit een actief gemeentelijk grondbeleid wordt voor de verwerving van gronden gebruik gemaakt van de volgende instrumenten:

- Minnelijke verwerving;
- Bouwclaimmodel;
- Wet Voorkeursrecht Gemeente (WVG);
- Onteigening.

Hierdoor kunnen gronden worden verworven die het mogelijk maken om onze doelstellingen te realiseren.

Strategische verwerving is eveneens onderdeel van een actief grondbeleid.

Dergelijke verwervingen vinden plaats in gebieden waarvoor nog geen enkel planologisch kader of een visie voor handen is. De gemeente wil in die gebieden een grondpositie hebben en verwerft gronden en gebouwen met het oog op de te verwachten mogelijkheden voor ontwikkeling en herontwikkeling van deze gebieden, of als ruilobject.

In de nota Grondbeleid 2008 '*Grond onder de voeten*' is hiervoor voor het eerst een budget beschikbaar gesteld van € 2,5 mln. met een daarbij behorend kader. In 2010 hebben geen transacties in dit kader plaats gevonden.

De boekwaarde per 31 december 2010 bedraagt € 725.000.

Risico's die worden gelopen bij strategische verwervingen, zoals bijvoorbeeld ten aanzien van waardering, ontwikkeling, planning, programmering en afzet, worden gemonitord en betrokken bij Paragraaf B '*Weerstandsvermogen*'.

Gronduitgifte

De laatste stap in de vastgoedkolom is de uitgifte van grond. De functiegerelateerde uitgifte- of verkoopprijs bepaalt voor het overgrote gedeelte het totaal aan opbrengsten en daarmee ook voor een groot gedeelte het resultaat van de vastgestelde grondexploitaties.

Vooraf bij de in exploitatie zijnde gebieden is het van groot belang goede prijsonderhandelingen te voeren. De resultaten daarvan zijn van belang voor het uiteindelijke resultaat van de opbrengstbudgetten en de voorgestane kwaliteit in de verschillende functies. Onderhandelingen over de gronduitgifte worden gevoerd op basis van de prijzen en kaders die onderdeel zijn van de nota Grondprijnsbeleid 2009 '*Prijsvorming op gegronde basis*' d.d. 26 mei 2009.

Gronduitgifte voor de verschillende functies kan op de volgende wijzen plaats vinden:

- verkoop van kavels;
- optieverlening;
- selectie van grondafnemers bij projectmatige bouw;
- erfpacht;
- interne overdracht (tussen gemeentelijke diensten); en
- verhuur.

Uitgangspunt is dat alle vormen van gronduitgifte in principe worden opengehouden.

Kostenverhaal

Bij actief grondbeleid ontstaat de mogelijkheid om naast de kosten voor het bouwrijpmaken van de uit te geven kavels ook de kosten voor de aanleg en inrichting van de openbare buitenruimte en de afdracht voor bovenwijkse voorzieningen bij de verkoopopbrengsten van bouwgrond te betrekken.

Er zijn situaties denkbaar waarin de gemeente geen actief grondbeleid kan voeren. De desbetreffende eigenaren worden dan als zelfstandig realisator aangemerkt en er is geen vrijwillige verwerving of onteigening mogelijk. De gemeente zal dan toch proberen de door haar gemaakte kosten zo optimaal mogelijk te verhalen.

Het verhalen van kosten voor de aanleg van openbare voorzieningen kan op de volgende manieren plaats vinden:

- gronduitgifte;
- exploitatieovereenkomst (privaatrechtelijke overeenkomst);
- samenwerking (publiek/private samenwerking);
- grondexploitatiewet via exploitatieplan (publiekrechtelijk).

Financieel management

Het is van een steeds groter wordend belang om in een vroeg stadium, namelijk de fase van het strategisch beleidsniveau, inzicht te krijgen in de financiële gevolgen van voorgestane ruimtelijke ontwikkelingen en het ruimtelijk beleid hierin. Dit inzicht wordt verkregen door het doen van aannames en gebruik te maken van kengetallen.

Hoe dichter de ruimtelijke ontwikkelingen en het ruimtelijk beleid bij de daadwerkelijke uitvoering komen, des te reëler en nauwkeuriger worden de becijferingen. Deze becijferingen vormen het financieel kader op hoofdlijnen. Dit kader wordt bestuurlijk (college en gemeenteraad) vastgesteld. Daarmee

wordt voorkomen dat er met afwijkende (financiële) ambities wordt gewerkt bij de nadere uitvoering van die ruimtelijke ontwikkelingen.

Voor de uitgangspunten over de reserves voor grondexploitaties in relatie tot de risico's wordt verwezen naar Paragraaf B. 'Weerstandsvermogen' in deze jaarrekening.

De verantwoording over en het jaarlijks inzicht in het gevoerde grondbeleid en de daarvoor beschikbare grondexploitaties worden ook jaarlijks bij de Voorjaarsnota aan de raad voorgelegd.

Verantwoording grondbedrijfcomplexen

Om ervoor te zorgen dat er op de grondbedrijfcomplexen uitgebreider kan worden gerapporteerd is in 2010 de 'Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG)' opgesteld. Om een goed inzicht te krijgen in de actuele stand van zaken zijn alle grondbedrijfcomplexen geïnventariseerd. Ook over de niet in exploitatie genomen bouwgronden wordt nu gerapporteerd in de MPG.

Tijdens de inventarisatie van alle complexen is gebleken dat er een aantal correcties en acties verricht moesten worden met financiële gevolgen voor de gemeente. In de commissie Stadsontwikkeling van 5 april jl. bent u hierover geïnformeerd.

Deze correcties en acties zijn onder te verdelen in de volgende categorieën:

- A. het afboeken van niet-verhaalbare voorbereidingskosten op een aantal complexen;
- B. het actualiseren van de waardering van het complex G.730 Gebouwen en gronden buiten grondexploitatie;
- C. het afsluiten van afgeronde en zogenaamde slapende complexen.

A. Het afboeken van niet verhaalbare voorbereidingskosten op een aantal complexen

Op de complexen G.785 Olmenlaan, G.786 Tamarixplantsoen/ter Kimme, G.787 Poort Halfweg, G.792 Acacialaan en G.790 Heraut zijn in het verleden voorbereidingskosten en rentekosten gemaakt die geen betrekking hebben op de huidige ontwikkelingen en daardoor op geen enkele wijze verhaalbaar zijn bij ontwikkelaars. Deze kosten zijn, conform de regelgeving van BBV, ten laste gebracht van het rekeningresultaat 2010.

Conform de bepalingen opgenomen in het BBV (zie ook paragraaf 7.1.4 Winst- en verliesneming van de 'Nota grondbeleid 2008'), dienen verwachte verliezen namelijk direct ten laste te worden gebracht van het resultaat.

Het totale bedrag van deze verliesneming bedraagt circa € 400.000.

B. Actualisering waardering complex G.730 Gebouwen en gronden buiten grondexploitaties.

Voor de grondbedrijfcomplexen zijn in het kader van het gemeentelijke actieve grondbeleid percelen grond aangekocht met opstallen. Het gaat vaak om een gecombineerde aankoop: gronden binnen de exploitatiegrens en opstallen daarbuiten. De opstallen met een relatief beperkte hoeveelheid grond zijn binnen het complex G.730 Gebouwen en gronden buiten grondexploitaties geadmistreerd, daar deze als te handhaven elementen geen onderdeel vormen van de betreffende grondexploitaties. In het verleden hebben hier verkooptransacties plaatsgevonden. De opbrengsten waren veelal hoger dan de oorspronkelijke aankoopprijs. Deze positieve verschillen zijn in het verleden echter nog niet als resultaat genomen, waardoor de boekwaarde is vervuild. Hierdoor is de waardering van de nog resterende gronden met opstallen binnen complex G.730 onjuist en te laag ten opzichte van de verkrijgingsprijs dan wel de thans geldende marktwaarde. De waarde-

ring van deze gronden wordt conform BBV regelgeving gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs dan wel indien lager de thans geldende marktwaarde.

Het totaalbedrag van deze 'uitgestelde' resultaatneming bedraagt circa € 1,4 mln.

C. Afsluiting afgeronde en zogenaamde slapende complexen.

Na inventarisatie is gebleken dat er nogal wat slapende complexen in de administratie aanwezig zijn: dit zijn nog bestaande complexen waar geen ontwikkelingen meer plaatsvinden. Deze complexen kunnen daarom worden afgesloten. In totaal gaat het hierbij om 21 complexen (o.a. van Duivenvoorderstraat, revitalisering Berckheideplein, Bevelandseweg/Zuidtangent, Oostertocht, Industrieterrein Zandhorst II). Het saldo van de boekwaarden van deze complexen bedraagt circa € 62.000 (negatief). Deze verliesneming is ten laste van het rekeningresultaat 2010 gebracht.

Per saldo is het financieel effect van wat hiervoor beschreven is onder A t/m C ca. € 943.000 wat ten gunste van het rekeningresultaat 2010 is gekomen.

Verloop van de complexen in exploitatie

In deze paragraaf is per complex een korte toelichting op hoofdlijnen gegeven. Tevens is een tabel opgenomen, die financieel inzicht verschaft in het verloop van de complexen in exploitatie. Voor een uitgebreide toelichting per complex wordt verwezen naar de Meerjaren Prognose Grondexploitaties 2011 die dit jaar voor het eerst, gelijktijdig met de jaarstukken en voorjaarsnota zal worden aangeboden.

De MPG geeft voor de grondbedrijfcomplexen met name inzicht in:

- de huidige financiële situatie per complex en getotaliseerd,
- de inhoudelijke programma's;

- de verwachte resultaten per complex en getotaliseerd,
- de risico's en
- winst- en verliesnemingen.

Actief Grondbeleid

G.734 Zuidwijk/Huygenhoek

Doordat de geraamde investering voor geluidsvoorzieningen binnen dit complex is komen te vervallen, kan er op dit complex een winstneming van € 81.000 worden gedaan.

G738 Structuurwerken

Het positieve resultaat wat op dit complex rust, zal op korte termijn worden betrokken bij de herziening van de 'NBK deel I (Hoofdinfrastructuur)'.

G749 Zandhorst III

Er wordt voorgesteld om voor het verschil tussen de positieve boekwaarde en de nog te maken kosten ad € 142.000 tussentijds winst te nemen. Dit is mogelijk omdat de nog te maken kosten lager zijn dan de nog te realiseren opbrengsten.

G763 de Horst

Bij de jaarrekening van 2009 is een voorziening getroffen voor het verwachte verlies ter hoogte van € 225.000.

G771 de Vork

Op verzoek van het college is dit project in herontwikkeling. Stedenbouwkundig heeft deze herontwikkeling reeds plaatsgevonden. Het bijbehorende rekenwerk en finetuning vindt in het eerste kwartaal van 2011 plaats. De eerste uitkomsten vertonen voorsnog een positief resultaat. De in tabel 1 opgenomen cijfers zijn gebaseerd op de eerste vastgestelde grondexploitatie.

G780 de Draai

Op 18 januari 2011 is de tweede herziening van de grondexploitatie vastgesteld; het hieruit ontstane tekort wordt afgedekt door het treffen van een voorziening van € 8,6 mln in de jaarstukken 2010. De in tabel 1 opgenomen cijfers zijn conform de tweede herziening.

G800 Heerhugowaard-Zuid

Hoewel de vijfde herziene grondexploitatie, die binnenkort separaat zal worden aangeboden ter formele vaststelling, een positief resultaat laat zien, mag er vanuit het voorzichtigheidsbeginsel geen winst worden genomen; er is namelijk sprake van een negatieve boekwaarde per 1 januari 2011.

G801 PV-project Heerhugowaard-zuid

De laatste deelprojecten in met name plandeel 3 en 4 worden alleen uitgevoerd indien er subsidie van de Provincie wordt ontvangen. Er ligt inmiddels een voorlopige beschikking van deze subsidie.

G842 Stadshart

De ontwikkeling van de 'stand alone' woningbouwlocaties loopt vertraging op als gevolg van de economische crisis. De ontwikkeling van Middenwaard vordert gestaag.

G850 Beveland

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2009 is reeds een winst genomen van € 791.000. In 2010 is op basis van het verschil tussen de positieve boekwaarde en de nog te maken kosten € 635.000 winst genomen. Dit is mogelijk omdat de nog te maken kosten lager zijn dan de nog te realiseren opbrengsten.

Passief grondbeleid

G765 Noordereiland

Bij de ontwikkelaar zijn kosten gedeclareerd die niet op dit codenummer zijn geboekt. Deze 'winst' kan pas worden genomen na afloop van het project.

G785 Olmenlaan

Er wordt een negatief resultaat verwacht van circa € 235.000. Omdat alle verkopen al hebben plaatsgevonden rest als enige mogelijkheid bezuiniging op de kosten. Ten aanzien van de grootste kostenpost, de geplande pleininrichting van circa € 340.000, is al een versobering doorgevoerd. Er wordt nog gekeken naar andere besparingsmogelijkheden. De oplossing wordt gezocht in een vergroening van het plein op zodanige wijze dat omwonenden zich er in kunnen vinden. Er is namelijk een toezegging gedaan dat de pleininrichting met bewonersparticipatie tot stand dient te komen en de bereikbaarheid van calamiteitenverkeer niet belemmerd wordt. De plaatsing van een 'jongerenontmoetingsplek (JOP)' is niet meegenomen in het verwachte resultaat.

G786 Tamarixplantsoen

Een verwacht positief resultaat van plm. € 98.000. De positieve boekwaarde bestaat voornamelijk uit vooruit ontvangen subsidies.

G787 Poort Halfweg

Een verwacht negatief resultaat van ca. € 100.000. Er is een getekende exploitatieovereenkomst aanwezig. De grondverkoop heeft reeds plaatsgevonden. Kanttekening bij het verwachte resultaat is de mogelijkheid van een tekortsubsidie ter waarde van maximaal € 163.000. Dit tekort dient aantoonbaar te zijn waarna het resultaat mogelijk op € 0 zal uitkomen. Omdat hier nog geen duidelijkheid over bestaat moet een voorziening van € 100.000 worden getroffen (voorzichtigheidsbeginsel).

G792 Acacialaan

Er is door een externe partij een bestemmingsplanwijziging ingediend. Daarom wordt op dit moment gewerkt aan een exploitatieovereenkomst.

G793 Stationsweg-ter Braaklaan

Eventuele kosten zijn te verhalen via de exploitatie overeenkomst.

(Tussentijdse) winst- en verliesneming resterende complexen in exploitatie

Bij winstnemingen worden onder andere de bepalingen uit het BBV als leidraad gebruikt. Deze bepalingen zijn, mede op advies van de commissie BBV, nader uitgewerkt naar een lokale afweging tussen het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel. In de praktijk betekent dit dat onder de volgende voorwaarden tussentijds winst kan worden genomen; er is sprake van een positieve boekwaarde (gerealiseerde opbrengsten zijn hoger dan gerealiseerde kosten).

De nog te maken kosten kunnen ruimschoots worden afgedekt door deze positieve boekwaarde.

Het verschil tussen de positieve boekwaarde en nog te maken kosten wordt als tussentijdse winst aangeduid.

Bij toepassing van vermelde voorwaarden kunnen de volgende winstnemingen worden gedaan;

• G.734 Zuidwijk/Huygenhoek	€	81.000
• G.749 Zandhorst III	€	142.000
• G.850 Beveland	€	635.000

De totale winstneming bedraagt € 858.000 en is ten gunste gebracht van het rekeningresultaat 2010.

Voor een aantal complexen geldt dat er een voorziening (voor een verwacht verlies) dient te worden getroffen. Voor deze complexen geldt dat er bij de huidige uitgangspunten een tekort is ontstaan in de exploitatie van deze complexen.

Conform de bepalingen opgenomen in het BBV, zie paragraaf 7.1.4 Winst- en verliesneming van de 'Nota grondbeleid 2008', moeten verwachte verliezen direct ten laste van het resultaat gebracht.

Het is echter mogelijk dat er in de toekomst aanpassingen worden gedaan binnen de plannen (zoals wijzigingen in het programma, bezuinigingen binnen het plan, enz.) waardoor het voorziene verlies zal slinken of zelfs zal verdwijnen. Jaarlijks zal worden bekeken of de getroffen voorzieningen nog toereikend zijn.

Vanuit de grondexploitaties is gebleken dat voor de volgende complexen **voorzieningen** dienen te worden getroffen:

• G.780 De Draai	€ 8.600.000
• G.785 Olmenlaan	€ 235.000
• G.787 Poort Halfweg	€ 100.000
Totaal	€ 8.935.000

Per saldo is het financiële effect op het rekeningresultaat 2010 van wat in deze paragraaf is opgenomen:

• Effect opstellen MPG	€ 943.000
• Tussentijdse winstneming	€ 858.000
• Verliesvoorzieningen	-/-€ 8.935.000
Totaal	-/-€ 7.135.000

Tabel 1. In exploitatie genomen gronden

Bedragen x € 1.000

Complex	Boekwaarde 31-12-2010	Resultaat volgens jaarstukken 2009	Prognose resultaat jaarstukken 2010	Resultaat op eindwaarde ¹⁾	Verwachte einddatum exploitatie	Nog te realiseren opbrengsten gecumuleerd en geïndexeerd excl. renteopbrengst	Nog te maken kosten gecumuleerd en geïndexeerd excl. rentekosten	Rentesaldo	Tussentijdse verlies- of winstneming ²⁾
Actief grondbeleid									
G.734 Zuidwijk/ Huygenhoek	138	558	81	81	01-06-11	0	-138	0	81
G.738 Structuurwerken HWW	4.852	607	472	491	31-12-11	0	-4.327	-34	0
G.749 Zandhorst III	587	378	823	822	31-12-11	676	-589	6	142
G.763 De Horst e.o.	-1.757	-225	-225	-242	01-01-11	3.416	-2.014	113	0
G.769 Recreatiegebied HHW-Zuid	1.271	300	10	12	31-12-11	0	-1.262	3	0
G.771 De Vork	-20.446	7.515	1.652	7.516	31-12-36	137.147	-86.852	-22.333	0
G.780 De Draai	-44.215	0	-8.600	-15.241	01-01-24	177.331	-117.032	-31.325	0
G.800 HHW-Zuid (Stedelijk gebied)	-9.341	6.630	5.838	7.276	31-12-15	43.446	-26.214	-615	0
G.801 HHW-Zuid (PV- project)	-121	0	0	1	31-12-11	1.333	-1.211	0	0
G.842 Stadshart	-3.203	98	147	186	01-01-15	11.876	-7.026	-1.461	0
G.850 Beveland	366	1.397	1.584	1.657	31-12-11	960	-366	62	635
Subtotaal	-71.869	17.258	1.782	2.559		376.185	-247.031	-55.584	858

¹⁾ Voor een toelichting op het begrip resultaat op eindwaarde zie pagina 71 van de MPH

²⁾ De tussentijdse winsnemingen- en de verliesvoorziening zijn reeds verwerkt in de jaarstukken 2010

Tabel 1. In exploitatie genomen gronden

Bedragen x € 1.000

Complex	Boekwaarde 31-12-2010	Resultaat volgens jaarstukken 2009	Prognose resultaat jaarstukken 2010	Resultaat op eindwaarde ¹⁾	Verwachte einddatum exploitatie	Nog te realiseren opbrengsten gecumuleerd en geïndexeerd excl. renteopbrengst	Nog te maken kosten gecumuleerd en geïndexeerd excl. rentekosten	Rentesaldo	Tussentijdse verlies- of winstneming ²⁾
Passief grondbeleid									
G.765 Project Noordereiland	71		70	71		255	-255	0	0
G.781 Hugo Oord	-27		nbn	nbn	nbn	nbn	nbn	nbn	0
G.785 Olmenlaan	114		-236	-266		52	-417	-15	-236
G.786 Tamarixplantsoen/Ter Kimme	646		98	124		748	-1.359	89	0
G.787 Poort Halfweg	123		-100	-113		140	-335	-41	-100
G.792 Acacialaan	-8		nbn	nbn	nbn	nbn	nbn	nbn	0
G.793 Stationsweg-Ter Braaklaan	-18		nbn	nbn	nbn	nbn	nbn	nbn	0
Subtotaal	901	0	-168	-184		1.195	-2.366	33	-336
Totaal	-70.968	17.258	1.614	2.375		377.380	-249.397	-55.551	522

Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG)

Naast de actieve en passieve grondbedrijfcomplexen heeft de gemeente een aantal niet in exploitatie genomen gronden. De meeste van deze gronden zijn grondaankopen met het doel deze in de (nabije) toekomst te gaan ontwikkelen.

Hieronder een overzicht van de mutaties van de boekwaarden van de complexen binnen 'Niet in exploitatie genomen gronden'.

<i>Niet in exploitatie genomen gronden</i>		<i>Bedragen x € 1.000</i>	
Complex	Boekwaarde 31-12-2009	Boekwaarde 31-12-2010	Mutatie 2010
G.732 Onroerend goed buiten grex	225	-1.526	-1.751
G.731 Strategische grondaankopen	-685	-725	-40
G.743 Stationsgebied	-349	240	589
G.753 Broekhorn	-9.590	-10.779	-1.189
G.766 Bickerstraat	-383	-444	-61
G.790 Nieuwe ontwikkeling Berckheideplein	-5	0	5
G.851 Westpoort	-1.855	-2.020	-165
Totaal NIEGG	-12.642	-15.254	-2.608

Jaarrekening

Programmarekening

Overzicht baten en lasten

In het onderstaand overzicht van baten en lasten over het jaar 2010 zijn ter vergelijking ook de cijfers over 2009 (jaarrekening) de primair vastgestelde begroting en actuele begroting (inclusief de reeds gemelde effecten bij de tweede bestuursrapportage) weergegeven.

Bedragen x € 1000

Overzicht baten en lasten	Jaarrekening 2009	Primair vastgestelde begroting 2010	Actuele begroting 2010	Realisatie 2010	Vershil actuele begroting vs realisatie
Lasten					
1. Meer veiligheid	2.911	3.046	3.431	3.319	112
2. Versterken beheer	20.469	20.908	21.668	22.282	-614
3. Uitbouw stedelijke voorzieningen	36.144	47.703	48.410	62.303	-13.893
4. Vergroten sociale samenhang	53.199	50.838	54.524	53.859	665
5. Meer duurzame leefomgeving	2.228	2.084	2.141	1.932	209
6. Uitbouw gemeentelijke dienstverlening	2.182	2.362	2.431	2.494	-63
7. Bestuurlijke ontwikkeling, communicatie	4.224	4.488	4.457	4.495	-38
8. Bedrijfsvoering en financiën	4.663	3.588	4.566	4.358	208
Totaal Lasten	126.020	135.017	141.628	155.042	-13.414

Bedragen x €1.000

Overzicht baten en lasten	Jaarrekening 2009	Primair vastgestelde begroting 2010	Actuele begroting 2010	Realisatie 2010	Verschil actuele begroting vs realisatie
Transport totaal lasten	126.020	135.017	141.628	155.042	-13.414
Baten					
1. Meer veiligheid	43	38	72	68	-4
2. Versterken beheer	9.453	9.424	9.806	10.177	371
3. Uitbouw stedelijke voorzieningen	26.670	45.290	44.430	51.089	6.659
4. Vergroten sociale samenhang	21.371	19.194	22.106	22.025	-81
5. Meer duurzame leefomgeving	-1	2	128	39	-89
6. Uitbouw gemeentelijke dienstverlening	200	200	206	210	4
7. Bestuurlijke ontwikkeling, communicatie	26	0	11	367	356
8. Bedrijfsvoering en financiën	1.474	126	1.505	3.328	1.823
Totaal Baten	59.236	74.274	78.264	87.303	9.039
Resultaat					
Totaal programma's	-66.784	-60.743	-63.364	-67.739	-4.375
Algemene dekkingsmiddelen	67.660	58.016	59.445	60.202	757
Onvoorzien	0	-64	-64	0	64
Resultaat voor bestemming	876	-2.791	-3.983	-7.537	-3.554
Mutatie reserves	10.853	3.199	3.908	3.847	-61
Resultaat na bestemming	11.729	408	-75¹⁾	-3.690	-3.615

Toelichting bij Overzicht van baten en lasten:

- 1) In de raadsvergadering van 16 december 2010 (Rb2010-139) is besloten tot het actualiseren van de budgetten op basis van de tweede bestuursrapportage. In het aan dit raadsbesluit ten grondslag liggende voorstel wordt uitgegaan van een verwachte overschrijding van de budgetten met € 115.000:

Begrotingsresultaat tweede bestuursrapportage	€ 400.000
Saldo gemelde afwijkingen tweede bestuursrapportage	- € 115.000
Prognose rekeningresultaat tweede bestuursrapportage	€ 285.000

Na de tweede bestuursrapportage zijn er nog twee begrotingswijzigingen verwerkt die van invloed zijn op het verwachte rekeningresultaat 2010:

Prognose rekeningresultaat tweede bestuursrapportage	€ 285.000
Extra subsidie Cool (RB2010129)	- € 415.000
Erfpacht 3 windturbines (RB2010126)	+ € 55.000
Prognose rekeningresultaat tweede bestuursrapportage	€ 75.000

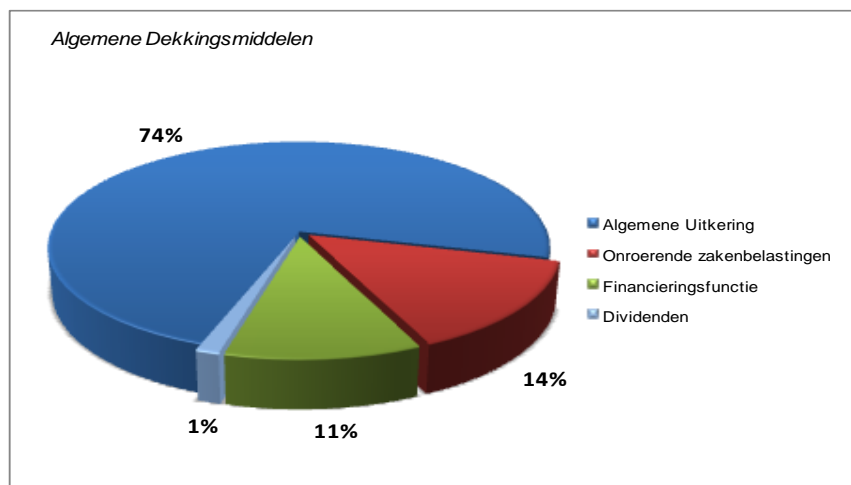

Algemene dekkingsmiddelen en bedrag voor onvoorziene uitgaven

Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x € 1.000

Overzicht van baten en lasten	Jaarrekening 2009	Primair vastgestelde begroting 2010	Actuele begroting 2010	Realisatie 2010	Vershil actuele begroting vs realisatie
Algemene Uitkering	43.843	43.827	43.530	44.155	625
Dividenden	13.998	350	800	803	3
Financieringsfunctie	1.479	5.241	6.535	6.651	116
Hondenbelasting	22	0	0	0	0
Onroerende zakenbelastingen	8.319	8.597	8.580	8.593	13
Totaal algemene dekkingsmiddelen	67.661	58.015	59.445	60.202	757

Bedrag voor onvoorziene uitgaven

In de primaire begroting 2010 is een bedrag opgenomen van € 64.000 voor de post Onvoorziene uitgaven. In 2010 is er geen beroep gedaan op het budget onvoorziene uitgaven.

Toelichting op de programmarekening

In dit onderdeel wordt het rekeningresultaat 2010 nader toegelicht. Achtereenvolgens wordt ingegaan op:

- het verloop van het rekeningresultaat sinds 2006;
- de belangrijkste verschillen per raadsprogramma tussen begroting en realisatie 2010;
- de verschillen tussen begroting en realisatie 2010 voor wat betreft de algemene dekkingsmiddelen;
- de verschillen tussen begroting en realisatie 2010 voor wat betreft de reserves.

Waar gesproken wordt over 'de begroting' wordt in dit verband bedoeld op de actuele begroting inclusief de effecten op de begroting 2010 van de bij de tweede bestuursrapportage 2010 gemelde afwijkingen. Deze effecten zijn door de raad op 16 december 2010 geaccordeerd.

Per programma wordt gegeven:

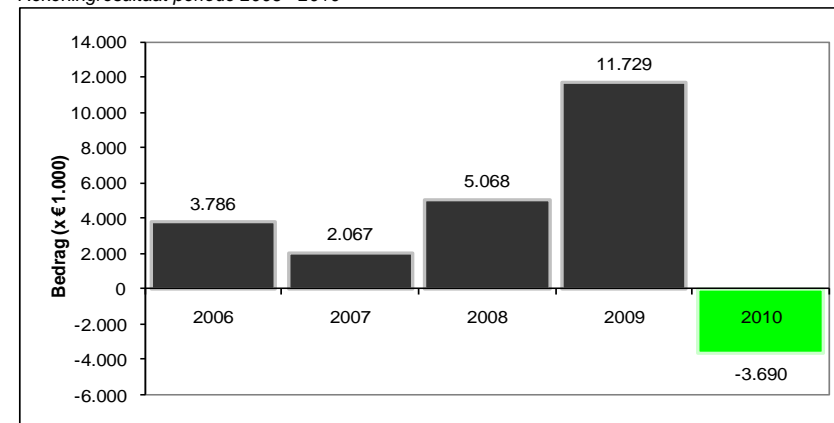
- een overzicht van het totale verschil tussen begroting en realisatie, gesplitst in lasten en baten; en
- een analyse van de belangrijkste afwijkingen in het betreffende programma. Ook voor de algemene dekkingsmiddelen en de reserves wordt een soortgelijk inzicht gegeven.

Ten aanzien van de verklaarde verschillen wordt aangegeven in hoeverre het verschil een incidenteel (alleen van invloed op het resultaat 2010) dan wel een structureel (tevens van invloed op het meerjarenperspectief) karakter heeft. Dit wordt aangeduid met de letters **I** (= incidenteel) en

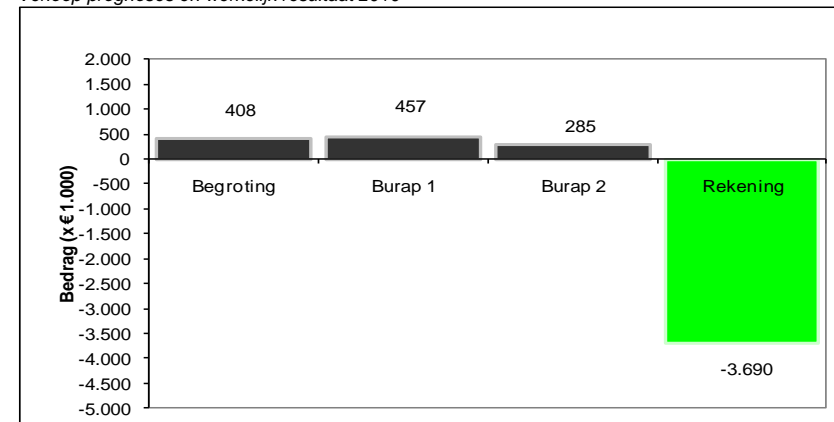
S (= structureel).

Verloop rekeningresultaat 2006 - 2010

Rekeningresultaat periode 2006 - 2010

Verloop prognoses en werkelijk resultaat 2010

Toelichting programma 1: Meer veiligheid

<i>Bedragen x € 1.000</i>			
Programma 1:	Begroting 2010	Realisatie 2010	Verschil
Lasten	3.431	3.319	112 V
Baten	72	68	4 N

<i>Bedragen x € 1.000</i>			
Toelichting verschillen	I/S	Lasten	Baten
Brandbestrijding			
<u>Lasten</u>	I	90 V	
In 2010 is de 'consignatieregeling' van kracht geworden. De beschikbare middelen zijn in dit opstartjaar nog niet volledig benut. De verwachting is dat dit in 2011 wel het geval is.			

Toelichting programma 2: Versterken beheer

<i>Bedragen x € 1.000</i>			
Programma 2:	Begroting 2010	Realisatie 2010	Verschil
Lasten	21.668	22.282	614 N
Baten	9.806	10.177	371 V

<i>Bedragen x € 1.000</i>				
Toelichting verschillen	I/S	Lasten	Baten	
Uren sector Stadsbeheer				
<u>Product</u>		Meer uren	Minder uren	I
Gladheidsbestrijding		3.220		
Afvalinzameling		1.910		
Straatreiniging		1.540		
Openbare verlichting			399	
Onderhoud bermen			482	
Wegen, straten, pleinen			555	
Openbaar groen			7.135	
In totaal heeft het nacalculeren een voordelig effect op dit programma van € 39.000. In de tweede bestuursrapportage werd echter op de uren een nadeel gemeld van € 178.000 waardoor een voordeel ten opzichte van deze rapportage is ontstaan van € 218.000.				

Bedragen x € 1.000			
Toelichting verschillen	I/S	Lasten	Baten
Verkeerszaken			
De hogere baten worden verklaard door ontvangen subsidies van de Provincie Noord-Holland voor de aanpassing van de infrastructuur van de kruising Vondellaan/ Basiusstraat (€ 32.000) en subsidie voor overige projecten zoals 'Streetwise', 'Road Trip' en 'verkeersdebat jongeren' (€ 13.000). De projecten zijn in 2010 tot uitvoering gekomen en veroorzaken aan de lastenkant een overschrijding van € 27.000.	I	27 N	45 V
Wegen, straten en pleinen (derden)			
<u>Lasten</u> Er zijn uiteindelijk meer bedrijfsaansluitingen aangelegd dan verwacht .	I	50 N	
<u>Baten</u> Het nadeel op de baten wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat er verhoudingsgewijs meer 'onvoordelige' huisaansluitingen zijn gerealiseerd	I		55 N
Openbaar groen			
In totaal zijn er 7.135 uur minder ingezet op dit product dan begroot. Deze uren zijn vooral ingezet op straatreiniging en gladheidsbestrijding. Om het onderhoud toch op het gewenste niveau te houden is gebruikt gemaakt van onderaannemers. De inhuur van deze onderaannemers heeft geleid tot een overschrijding van € 230.000. Daarnaast is een gedeelte van de kosten verwijderen zwerfafval verantwoord binnen dit product terwijl hier op begrotingsbasis geen rekening mee is gehouden (namelijk, bij straatreiniging).	I	300 N	

Bedragen x € 1.000			
Toelichting verschillen	I/S	Lasten	Baten
Inzameling huishoudelijk afval			
Dit product kent in principe geen resultaat. Voor- en nadelen worden afgerekend naar de voorziening. Omdat de uren separaat worden verklaard komt de overschrijding hiervan (€ 80.000 aan de lastenkant) hier niet tot uiting. Het resultaat kan als volgt worden toegelicht:	I	223 N	303 V
<i>Bedragen x € 1.000</i>			
Omschrijving		Lasten	Baten
Hogere baten ¹⁾			303 V
Lagere verwerkingskosten		65 V	
Hogere inzet uren		80 N	
Saldo (naar voorziening)		288 V	
<i>¹⁾ De baten vallen hoger uit als gevolg van hogere opbrengstprijzen, grotere hoeveelheden en het feit dat er materialen worden afgevoerd waar voorheen geen inkomsten tegenover stonden.</i>			
De hier gemelde overschrijding op de lasten kan derhalve als volgt worden gespecificeerd:			
<i>Bedragen x € 1.000</i>			
Omschrijving		Lasten	
Lagere verwerkingskosten		65 V	
Hogere dotatie voorziening		288 N	
Overschrijding lasten		223 N	

Bedragen x € 1.000

Toelichting verschillen	I/S	Lasten	Baten
Riolering			
Dit product kent in principe geen resultaat. Voor- en nadelen worden afgerekend naar de voorziening. Omdat de uren separaat worden verklaard komt de overschrijding hiervan (€ 89.000 aan de lastenkant) hier niet tot uiting. Het resultaat kan als volgt worden toegelicht:	I	159 N	70 V
<i>Bedragen x € 1.000</i>			
Omschrijving		Lasten	Baten
De baten vallen hoger uit door een ontvangen schadevergoeding voor de persleiding Westtangent.			70 V
Herstel schade persleiding Westtangent		70 N	
Lagere energiekosten ¹⁾		36 V	
Minder vervangingen huisaansluitingen ²⁾		50 V	
Vertraging realisatie grondwatermeetpunten		34 V	
Minder uitgaven beheerplannen ³⁾		36 V	
Minder inzet uren dan begroot		89 V	
Saldo (naar voorziening)		245 V	
¹⁾ Bij de begroting 2012 zal deze post structureel worden verlaagd op basis van afrekeningen van voorgaande jaren en het afstoten van gemalen aan HHNK. ²⁾ Bij de herinrichting van de Edelstenenwijk bleek de vervanging van geplande huisaansluitingen niet nodig te zijn. ³⁾ Deze post is te hoog geraamd en is in de begroting 2011 aangepast.			

Bedragen x € 1.000

Toelichting verschillen	I/S	Lasten	Baten
De hier gemelde overschrijding op de lasten kan derhalve als volgt worden gespecificeerd:			
Omschrijving		Lasten	
Herstel schade persleiding Westtangent		70 N	
Lagere energiekosten ¹⁾		36 V	
Minder vervangingen huisaansluitingen ²⁾		50 V	
Vertraging realisatie grondwatermeetpunten		34 V	
Minder uitgaven beheerplannen ³⁾		36 V	
Hogere dotatie voorziening		245 N	
Overschrijding lasten		159 N	

Toelichting programma 3: Uitbouw stedelijke voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Programma 3:	Begroting 2010	Realisatie 2010	Verschil
Lasten	48.410	62.303	13.893 N
Baten	44.430	51.089	6.659 V

Bedragen x € 1.000

Toelichting verschillen	I/S	Lasten	Baten
Uren sector Stadsontwikkeling			
Ten aanzien van de verantwoorde uren door de sector SO zijn 3 factoren die van invloed zijn op de exploitatie:	I	143 N	
<ul style="list-style-type: none"> Een onderschrijding op de afdelingskosten, met name veroorzaakt door het niet aanwenden van het een gedeelte van het beschikbare loonkostenbudget als het gevolg van vacatures en een lagere overhead OO, leidt tot lagere uurtarieven en dus een voordeel voor de exploitatie (€ 147.000). In 2010 zijn er op dit programma meer uren in de exploitatie verantwoord dan begroot. Voor de Grex/ Investerings geldt het tegengestelde, hier zijn minder uren verantwoord dan begroot. Doordat er meer uren zijn geschreven in de exploitatie leidt dit tot een nadeel van € 221.000. Vooraf op het product 'Vastgoedbeheer' gemeentelijke eigendommen zijn er meer uren verantwoord dan begroot door extra activiteiten verhuur en verkoop openbaar groen. Dit leidt binnen dit programma tot een nadeel van € 69.000. 			

Bedragen x € 1.000

Toelichting verschillen	I/S	Lasten	Baten
Monumenten			
In de tweede bestuursrapportage werd een voordeel gemeld van € 30.000, omdat werd verwacht dat er geen aanvragen meer zouden worden gedaan op basis van de 'Monumentenverordening'. Dit blijkt ook het geval te zijn. Echter door verplichtingen op afgegeven beschikkingen van voor 2010 is alsnog een nadeel ontstaan van € 35.000.	I	35 N	
Evenementen			
Voor het project 'Hartje Winter' geldt dat de gemeente € 50.000 voor eigen rekening neemt. Extra kosten dienen te worden gedekt door sponsorinkomsten. Gezien het feit dat de extra inkomsten de bovenmatige lasten dekken kan worden geconcludeerd dat dit is gelukt.	I	37 N	39 V
Stedelijke vernieuwing			
<u>Lasten</u>	I	1.640 N	
Uitgaven in het kader van de NBK-1 (met name de aanleg tunnel Kamerlingh Onnesweg en Tempo+-regeling) worden verantwoord in de exploitatie. De overschrijding die hierdoor wordt veroorzaakt wordt gedekt door een onttrekking aan de reserve welke separaat worden verantwoord (zie toelichting op afwijking in reserves).	I		265 V
<u>Baten</u>			
Van de gemeente Alkmaar zijn BWS-gelden ontvangen welke niet in de begroting zijn opgenomen waardoor zij leiden tot een positief resultaat in de exploitatie. De éénmalige uitbetaling van het restantsaldo BWS door de gemeente Alkmaar is verantwoord in programma 8 'Bedrijfsvoering en Financiën'.			
Vergunningverlening			
In de tweede bestuursrapportage is gemeld dat de inkomsten als gevolg van de economische crisis € 319.000 lager zouden uitvallen. De werkelijke inkomstenderving bedraagt uiteindelijk € 263.000 waardoor ten opzichte van de tweede bestuursrapportage een voordeel is ontstaan van € 56.000.	I		56 V

Bedragen x € 1.000

Toelichting verschillen	I/S	Lasten	Baten
Grondexploitaties			
In 2010 is gewerkt aan het inventariseren, analyseren en opschonen van de openstaande Grondcomplexen. In paragraaf G 'Grondbeleid' is hier nader op ingegaan. De financiële resultaten hiervan zijn:	I	12.024 N	6.145 V
<i>Bedragen x € 1.000</i>			
Omschrijving		Lasten	Baten
Verliesvoorziening grondexploitatie (vooral De Draai)		8.936 N	
Niet verhaalbare voorplanse kosten		399.N	
Winstneming Titaniaalaan/ Gildelaan tgv Stationsgebied (cf RB 2009-094)		747 N	747 V
Afsluiten diverse complexen		1.942 N	1.884 V
Actualisering gronden buiten exploitatie			1.406 V
Tussentijdse winstneming (m.n. Beveland)			858 V
Afdracht vanuit GREX De Horst ¹⁾			1.250 V
Totaal		12.024 N	6.145 V

¹⁾ De afdracht vanuit GREX De Horst wordt via resultaatbestemming gestort in de reserve 'Brede school' De Horst

Bedragen x € 1.000

Toelichting verschillen	I/S	Lasten	Baten
Woonwagens			
<u>Lasten</u> Nagekomen kosten herinrichting woonwagenlocatie Van Veenweg veroorzaken een overschrijding in de exploitatie van € 28.000. Deze overschrijding wordt gedekt door een onttrekking aan de 'Algemene Reserve' (RB2006-055).	I	28 N	I
<u>Baten</u> In het najaar 2010 zijn 2 percelen verkocht (Kopermolen en Van Veenweg). Dit heeft tot extra inkomsten geleid binnen de exploitatie voor een bedrag van € 82.000.	I		82 V

Toelichting programma 4: Vergroten sociale samenhang

<i>Bedragen x € 1.000</i>			
Programma 4:	Begroting 2010	Realisatie 2010	Vershil
Lasten	54.524	53.859	665 V
Baten	22.106	22.025	81 N

<i>Bedragen x € 1.000</i>			
Toelichting verschillen	I/S	Lasten	Baten
Uren sector Stadsbeheer			
Ten aanzien van de verantwoorde uren door de sector SB zijn de volgende factoren die van invloed zijn op de exploitatie:	I	105 N	
<ul style="list-style-type: none"> De begrote uren van de afdeling WOC op investeringen zijn niet gemaakt en zijn nu ten laste van de exploitatie gekomen. Dit is het gevolg van een aantal arbeidsintensieve dossiers. Een nadeel van € 53.000 is het gevolg. Daarnaast zijn de afdelingskosten overschreden doordat de gepleegde inhuur derden (onder andere ten bate van 'Hugohopper') niet kon worden gedekt uit de loonruimte als gevolg van vacatures. Dit leidt tot een nadeel van € 27.000. Door de afdeling Wijkbeheer zijn 340 uren verantwoord die niet waren begroot i.v.m. het opstellen van de ASV . Dit leidt tot een nadeel van € 25.000 			

<i>Bedragen x € 1.000</i>			
Toelichting verschillen	I/S	Lasten	Baten
Uren sector Publiek			
Het resultaat op de in de exploitatie verantwoorde uren wordt veroorzaakt door de volgende 2 aspecten:	I	111 V	
<ul style="list-style-type: none"> Een voordelig verschil op de afdelingskosten van € 173.000, Het voordeel wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat de loonkosten bij de afdeling Sociale Zaken niet volledig zijn aangewend (voordeel € 133.000) als gevolg van vacatures, daarnaast valt de doorbelaste overhead OO € 39.000 lager uit dan begroot. Een nadelig verschil door het verschuiven van uren tussen programma's leidt tot een nadeel van € 62.000. 			
Openbaar basisonderwijs			
De lasten voor het scholencomplex Zuidwijk/ Huijgenhoek worden verwerkt in de gemeentelijke administratie om vervolgens te worden doorbelast naar de gebruikers. Abusievelijk zijn de baten als gevolg van de doorbelasting aan de lastenkant geboekt waardoor aan de lasten- en batenkant afwijkingen ontstaan die tegen elkaar wegvallen.	I	92 V	87 N
Onderwijsruimte openbaar onderwijs			
Van het Rijk is in totaal € 77.000 ontvangen voor regeling binnenklimaat. Dit bedrag is naar de balans geboekt als vooruitontvangen uitkering in afwachting van besteding in 2011.	I	77 N	77 V
Vandalisme schoolgebouwen			
Als gevolg het afsluiten van een verzekering voor vandalismeschades is het hiervoor beschikbare budget (€ 200.000) dit jaar niet volledig aangewend. Dit leidt tot een voordeel van € 95.000.	S	50 V	
	I	45 V	

Bedragen x € 1.000

Toelichting verschillen	I/S	Lasten	Baten
Sportaccommodaties			
Meer inkomsten dan begroot door in rekening gebrachte nutskosten 2009 en onderhoudskosten 2009 en 2010 aan verschillende sportverenigingen.	I		37 V
Recreatieve voorzieningen			
In de exploitatie is een overschrijding ontstaan van € 38.000 door uitgaven binnen de NBK 2-projecten 'Kader recreatiebeleid' en 'Voorbereiding Waarderhout'. Deze overschrijding wordt gedekt door bij resultaat-bestemming een onttrekking te doen aan de reserve 'NBK 2'.	I	38 N	
Bibliotheekwerk			
De (lagere) vaststelling van de definitieve subsidie over het jaar 2009 heeft geleid tot een voordeel van € 62.000.	I	62 V	
Accommodaties kunst en cultuur			
Conform RB2010-129 is de subsidie aan Cool voor onderhoud en vervanging gebouw en inventaris verhoogd met € 91.000. De overschrijding in de exploitatie die hiervan het gevolg is wordt overigens gedekt door een onttrekking aan de reserve 'Beheer en sociale structuur'.	I	91 N	
Maatschappelijk werk			
De niet begrote kosten voor het haalbaarheidsonderzoek 'MFA Schilderswijk' bedragen in totaal € 39.000. Hiervan was reeds € 20.000 gemeld in de tweede bestuursrapportage waardoor nu nog een tekort resteert van € 19.000. Daarnaast is een aantal projecten in het kader van de WMO niet uitgevoerd. Dit leidt in 2010 tot een voordeel van € 151.000.	I	131 V	

Bedragen x € 1.000

Toelichting verschillen	I/S	Lasten	Baten
Sociaal cultureel werk			
<u>Lasten</u> Het voordeel op de lasten wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door:	I	95 V	
<ul style="list-style-type: none"> Lagere vaststelling subsidies (voordeel € 32.000) Lagere energiekosten welzijnsgebouwen (voordeel € 17.000) 			
Er is meer BTW doorgeschoven door het recreatieschap dan begroot waardoor een voordeel is ontstaan van € 40.000.	I		893 V
<u>Baten</u> Van de Provincie is voor wijkcentrum De Horst een subsidie ontvangen van € 500.000. Conform de Reservekeeper is dit bedrag gestort in de reserve 'Brede school De Horst'. Daarnaast is de voorziening Dagarrangementen en combinatiefuncties vrijgevallen op basis van de definitieve vaststelling van de ESF-subsidie door het ministerie van OCW. Dit leidt tot een voordeel van € 393.000.			
Volksgezondheid			
Het voordeel op dit product kan op hoofdlijnen als volgt worden verklaard:	I	62 V	
<ul style="list-style-type: none"> Op de bijdrage voor huiselijk geweld is door de gemeente Alkmaar geen beroep gedaan (voordeel € 26.000). Het budget voor depressiepreventie is met € 13.000 overschreden doordat deze kosten niet meer door de AWBZ worden gedekt. Het beschikbare budget voor de combinatiefuncties is in 2010 nog niet aangewend (voordeel € 42.000). 			

Bedragen x € 1.000

Toelichting verschillen	I/S	Lasten	Baten
Jeugdgezondheidszorg			
In principe kan op dit product geen resultaat worden behaald aangezien voor- en nadelen worden verrekend via de voorziening. De extra gerealiseerde baten van € 96.000 zijn dan ook gestort in de voorziening.	I	96 N	96 V
Ondanks het hierboven beschreven principe is in de rekening een nadeel ontstaan van € 47.000. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat in de tweede bestuursrapportage een voordeel op de lasten is gerapporteerd waarbij verzuimd is om tegelijkertijd te melden dat dit bedrag in de voorziening zou worden gestort.	I	47 N	
Wet Buig			
<u>Lasten</u>	I	501 N	
Het nadeel op de lasten van 'Wet BUIG' wordt voornamelijk veroorzaakt door: Een extra dotatie aan de voorziening debiteuren op basis van een uitgebreide analyse op de verwachte inbaarheid van het debiteurensaldo (€ 667.000). De uitkeringen in het kader van de BBZ (groep startende ondernemers) zijn € 33.000 hoger dan begroot. Tot 2010 werden deze lasten onder het product BBZ verantwoord. Op de lasten van de WWB uitkeringen is ook een voordeel te melden van € 173.000. Dit voordeel is ontstaan door een lager gemiddelde uitkering per klant.			
<u>Baten</u>	I		574 N
Het nadeel op de baten wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat het ministerie van SZW de budgetten BUIG met € 590.000 naar beneden heeft bijgesteld als gevolg van bezuinigingen.			

Bedragen x € 1.000

Toelichting verschillen	I/S	Lasten	Baten
Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen			
<u>Lasten</u>	I	411 V	
In de tweede bestuursrapportage werd verwacht dat een tekort zou ontstaan van € 520.000 op de uitvoering BBZ. Dit was gebaseerd op de afrekeningen van het eerste en tweede kwartaal van de gemeente Alkmaar. Op jaarbasis blijken evenwel dat de lasten veel lager zijn uitgevallen. De lasten voor de BBZ-regeling zijn € 33.000 lager dan bij de tweede bestuursrapportage. Dit is veroorzaakt door een verschuiving in de jaaropgave van de BBZ-kredieten naar 'startende ondernemers' (zie ook 'Wet BUIG'). Van de toename van het debiteurensaldo ultimo 2010 (opgave gemeente Alkmaar) wordt, conform de gekozen methodiek, 75% als voorziening debiteuren opgenomen. Het saldo wordt als voordeel op dit product verantwoord (€ 81.000).			
<u>Baten</u>	I		243 N
De lagere lasten leiden tot lagere inkomsten, omdat het Rijk 75% van de verstrekkingen vergoedt.			

Bedragen x € 1.000

Toelichting verschillen	I/S	Lasten	Baten
WMO			
Het aantal uren voor de hulp bij het huishouden is toegenomen als gevolg van : <ul style="list-style-type: none"> • toename van het aantal klanten met 4% • toename van het aantal uren hulp bij het huishouden per klant (meer hulp noodzakelijk). Naast de kostenstijging zijn in 2010 ook nog diverse facturen betaald die betrekking hebben op 2009 door achterstanden bij de zorgverstrekkers. In totaal gaat dat om € 93.000.	S	261 N	122 V
Participatiebudget			
<u>Lasten</u> De omschakeling van re-integratieprojecten met loonkostensubsidie naar trajecten met behoud van uitkering heeft een voordeel opgeleverd van € 236.000. Ten opzichte van de tweede bestuursrapportage 2010 zijn de begeleidingskosten minder gestegen dan verwacht (€ 107.000). De kosten van inburgeringstrajecten worden verdeeld over 3 jaren (= termijn van inburgeren) In 2010 is € 200.000 minder uitgegeven dan begroot. Met de verplichting van deze trajecten wordt rekening gehouden bij het opstellen van de begroting van het participatiebudget voor 2011 en verder.	I	528 V	
<u>Baten</u> Het voordeel op de lasten van het 'Participatiebudget' leidt tot een lagere onttrekking aan de voorziening.	I		339 N

Bedragen x € 1.000

Toelichting verschillen	I/S	Lasten	Baten
WMO Individuele voorzieningen			
In de periode na de tweede bestuursrapportage hebben er nog een aantal grote woningaanpassingen plaatsgevonden. Dit leidt tot een nadeel van € 70.000. Er is ook een aantal voordelen te melden: <ul style="list-style-type: none"> • De advieskosten zijn lager uitgevallen omdat consultants zelf indicaties hebben uitgevoerd (€ 40.000) • Lagere huurprijzen voor individuele vervoersvoorzieningen en kosten rolstoelen doordat er een nieuwe leverancier is (voordeel: € 80.000 bij scootmobielen en € 30.000 bij de rolstoelen). 	I	82 V	
Integratie en inburgering			
De trajectkosten van de inburgeringstrajecten uit het cohort 2007 - 2009 zijn € 114.000 lager uitgevallen dan geraamd. Dit betekent dat ook de begrote onttrekking aan de voorziening niet heeft plaatsgevonden (nadeel € 114.000) Het afwikkelen van deze trajecten loopt overigens nog door in 2011. Deze bedragen zullen uit de daarvoor bestemde voorziening worden gedekt. De afwikkeling van de ROA is lager uitgevallen dan geraamd bij de tweede bestuursrapportage. Samen met een aantal kleine posten zorgt dit voor een voordeel van € 21.000.	I	142 V	114 N

Toelichting programma 5: Meer duurzame leefomgeving

<i>Bedragen x € 1000</i>			
Programma 5:	Begroting 2010	Realisatie 2010	Vershil
Lasten	2.141	1.932	209 V
Baten	128	39	89 N

<i>Bedragen x € 1.000</i>			
Toelichting verschillen	I/S	Lasten	Baten
<p>Uren sector Stadsontwikkeling</p> <p>Ten aanzien van de verantwoorde uren door de sector SO zijn 2 factoren die van invloed zijn op de exploitatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> Een onderschrijding op de afdelingskosten (met name veroorzaakt door het niet aanwenden van het volledige loonkostenbudget als gevolg van vacatures en een lagere overhead OO) leidt tot lagere uurtarieven en dus een voordeel voor de exploitatie (€ 86.000) Binnen het product 'Handhaving' zijn aanzienlijk minder uren geschreven dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door langdurig ziekteverzuim. De keuze is gemaakt om het project 'Garages' door te schuiven naar 2011. Dit leidt tot binnen dit programma tot een voordeel van € 102.000. 	I	188 V	
<p>Milieubeleid</p> <p>Een ontvangen waarborgsom van € 103.000 van Windpark Luna BV is in de tweede bestuursrapportage ten onrechte gemeld als voordeel in de exploitatie. In de beantwoording van de technische vragen na aanleiding van dit document bent u daarover al geïnformeerd. In de jaarrekening 2010 is dit bedrag als waarborgsom op de balans opgenomen.</p>	I		103 N

Toelichting programma 6: Uitbouw gemeentelijke dienstverlening

<i>Bedragen x € 1000</i>			
Programma 6:	Begroting 2010	Realisatie 2010	Vershil
Lasten	2.431	2.494	63 N
Baten	206	210	4 V

<i>Bedragen x € 1.000</i>			
Toelichting verschillen	I/S	Lasten	Baten
<p>Heffing belastingen</p> <p><u>Lasten</u> Het nadeel op de lastenkant wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een verhoging van het nacalculatorisch tarief als gevolg van een overschrijding van loonkostenbudgetten (€ 42.000) en vorming- en opleidingsbudgetten (€ 12.000) op de afdelingskosten van Belastingen. De overschrijding op de loonkosten wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat in de periode voordat een eigen taxateur werd aangenomen gebruik moest worden gemaakt van een extern ingehuurde taxateur.</p>	I	50 N	
<p><u>Baten</u> Het voordeel aan de batenkant is gerealiseerd doordat door een strakker invorderingsbeleid hogere invorderingskosten in rekening zijn gebracht.</p>	I		41 V
<p>Overige burgerzaken</p> <p>Mede als gevolg van het achterblijven van het aantal verstrekte reisdocumenten en rijbewijzen is ook minder gebruik gemaakt van de fotocabine.</p>	I		32 N

Toelichting programma 7: Bestuurlijke ontwikkeling

<i>Bedragen x € 1.000</i>			
Programma 7:	Begroting 2010	Realisatie 2010	Vershil
Lasten	4.457	4.495	38 N
Baten	11	367	356 V

<i>Bedragen x € 1.000</i>			
Toelichting verschillen	I/S	Lasten	Baten
Burgemeester en wethouders			
Gebleden is dat de stand van de 'Pensioenvoorziening voor politieke ambtsdragers' per 31 december 2010 hoger was dan op basis van actuariële berekeningen benodigd. Het bovenmatige gedeelte is vrijgevallen ten gunste van de exploitatie.	I		346 V
Bestuursondersteuning			
De overschrijding wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door juridische advieskosten in het kader van het geschil over meerwerk en vertragingsschade GEMBI-park.	I	56 N	

Toelichting programma 8: Bedrijfsvoering en financiën

<i>Bedragen x € 1.000</i>			
Programma 8:	Begroting 2010	Realisatie 2010	Vershil
Lasten	4.566	4.358	208 V
Baten	1.505	3.328	1.823 V

<i>Bedragen x € 1.000</i>			
Toelichting verschillen	I/S	Lasten	Baten
Algemene Baten en Lasten			
Het voordeel op de lastenkant is het resultaat van een uitgebreide beoordeling van de balans waarbij reeds lang opgenomen verplichtingen zijn geanalyseerd. Gebleden is dat er een aantal van deze verplichtingen kon vrijvallen ten gunste van de exploitatie. Het voordeel op de batenkant van dit product wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door:	I	105 V	1.869 V
<ul style="list-style-type: none"> Een uitbetaling van het restantsaldo BWS door de gemeente Alkmaar (€ 1.798.000). Het vrijvallen van een aantal voorzieningen omdat onder deze voorzieningen geen bestedingsplan meer ligt en deze dus kunnen vrijvallen in het resultaat 2010 (€ 38.000). 			
Stelposten			
Het verschil op deze stelpost betreft hoofdzakelijk ingerekende kapitaallasten van investeringen welke als gevolg van vertragingen pas met ingang van 2011 zullen worden ingezet.	I	263 V	

Bedragen x € 1.000

Toelichting verschillen	I/S	Lasten	Baten
Saldo kostenplaatsen			
Het resultaat (zowel op de baten als de lasten) wordt gedeeltelijk veroorzaakt door het afronden op hele Euro's van de nagecalculeerde uurtarieven	I	72 N	12 V
Naar aanleiding van de tweede bestuursrapportage werd een voordeel gemeld op de afdelingskosten van € 162.000 (blz. 30 van dat document). Via een begrotingswijziging is dit voordeel overgebracht naar dit product. Het werkelijke voordeel komt door nacalculatie van de tarieven op reguliere producten binnen de exploitatie tot uiting en is dus verdisconteerd binnen de producten op de programma's.	I	92 N	70 N

Toelichting algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x € 1.000

Algemene dekkingsmiddelen	Begroting 2010	Realisatie 2010	Vershil
Saldo van baten en lasten	59.445	60.202	757 V

Bedragen x € 1.000

Toelichting verschillen	I/S	Lasten	Baten
Financieringsfunctie	I	116 V	
In de tweede bestuursrapportage is al een voordeel gemeld van € 1.639.000 wat hoofdzakelijk is gebaseerd op voordelig renteresultaat en het niet hoeven aanwenden van de beschikbare financieringsmiddelen uit de 'Rente-egaliseringsreserve'. In de tweede bestuursrapportage was sprake van een prognose met een mate van onzekerheid die wordt veroorzaakt door rente- en volumeontwikkelingen. Door deze ontwikkelingen is in het laatste kwartaal nog een voordeel ontstaan van € 116.000.			
Algemene Uitkering	I		625 V
In 2010 is de AU over het uitkeringsjaar 2008 definitief vastgesteld. De verwachting was dat er over 2008 een bedrag van € 145.000 terugbetaald moest worden. Er is echter bij de definitieve vaststelling € 195.000 extra ontvangen. Een afwijking van per saldo € 340.000 voordelig derhalve. Dit verschil wordt veroorzaakt door een lagere vaststelling van de WOZ-waarden (een aftrekpost in de AU) met een voordelig effect op de AU van € 225.000 en daarnaast een hoger aantal huishoudens met laag inkomen met een voordelig effect van € 115.000. De AU 2010 valt € 285.000 hoger uit dan bij de tweede bestuursrapportage geraamd. Oorzaken zijn een na de tweede bestuursrapportage toegekende integratie uitkering 'knelpunten inburgering' van € 82.000 en een voordelig effect van € 203.000 als gevolg van het bijstellen van diverse verdeelmaatstaven.			

Toelichting op afwijking mutaties in reserves

<i>Bedragen x € 1.000</i>			
Reserves	Begroting 2010	Realisatie 2010	Verschil
Saldo van baten en lasten	3.908	3.847	61 N

<i>Bedragen x € 1.000</i>			
	Toelichting verschillen	I/S	Saldo
'Brede School' De Horst			
De ontvangen provinciale subsidie voor wijkcentrum De Horst is in de exploitatie verantwoord als baat en wordt via dit product gedoteerd aan de reserve 'Brede school De Horst.' Vanuit de grondexploitatie is een afdracht gedaan welke is bestemd voor reserve 'Brede school De Horst'. Conform de BBV is dit bedrag eerst als baat verantwoord in de exploitatie om vervolgens via resultaatbestemming te worden gedoteerd aan de reserve.		I	500 N
		I	1.250 N
Beheer & sociale structuur			
Dekking extra budget onderhoud Cool uit reserve 'Beheer en Sociale Structuur' conform raadsbesluit.		I	91 V
Actieplan jeugdwerkloosheid			
Onttrekking Reserve 'Actieplan jeugdwerkloosheid' ter dekking van loonkosten die in dit kader zijn gemaakt.		I	37 V
Van Teijlingenlaan			
Vrijval Reserve 'Van Teijlingenlaan' in verband met onderuitputting (besluitvorming reservekeeper 2010).		I	10 V
Beeldende Kunst			
Dekking kosten 'Community Art Planetenwijk' uit reserve 'Beeldende Kunst'.		I	17 V

<i>Bedragen x € 1.000</i>			
	Toelichting verschillen	I/S	Saldo
NBK 2			
Dekking kosten Kader recreatiebeleid en voorbereiding Waarderhout uit de reserve 'NBK 2'.		I	38 V
WMO			
Lagere onttrekking WMO-budget 2010 uit reserve 'WMO'. Het bedrag dat in 2010 minder is onttrokken aan de reserve is opgenomen in het uitvoeringsplan WMO 2011.		I	110 N
NBK 1			
Onttrekking aan de reserve 'NBK1' voor de in de exploitatie verantwoorde lasten van de aanleg tunnel Kamerlingh Onnesweg en Tempo+-regeling.		I	1.593 V
BWS en overwinstregeling			
Onttrekking aan Reserve 'BWS' ter dekking van de in de exploitatie verantwoorde lasten Praalgraf Veenhuizen.		I	50 V
Algemene Reserve.			
Onttrekking aan 'Algemene Reserve' ter dekking nagekomen kosten herinrichting woonwagenlocatie Van Veenweg.		I	28 V
Impulsregeling combinatiefuncties.			
Het niet aangewende deel van het budget voor de combinatiefuncties is gestort in de reserve 'Impulsregeling combinatiefuncties'.		I	23 N

Balans

Grondslagen consolidatie, waardering en resultaatbepaling

Grondslagen voor consolidatie

Door de sectoren / bedrijfsonderdelen worden geen verplichte aparte jaarverslagen opgesteld. De in de concernrekening opgenomen cijfers en toelichtingen worden vanuit de sectoren en overige bedrijfsonderdelen centraal aangeleverd en daarna geconsolideerd. In de consolidatie zijn alle gemeentelijke onderdelen opgenomen waaronder ook het grondbedrijf en de brandweer.

Derde rechtspersonen zijn in de consolidatie betrokken voor de nominale waarde van de deelnemingen.

Grondslagen voor waardering

BBV

De jaarrekening is opgemaakt aan de hand van de regels die gelden in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Activa

De activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met van derden ontvangen bijdragen, voorzover deze een directe relatie hebben met het actief, en opbrengsten wegens verkopen en afschrijvingen.

Voor de materiële vaste activa is in december 2009 een nota door de raad vastgesteld welke als toetsingskader wordt gebruikt.

Deelnemingen

De waardering van de deelnemingen vindt plaats tegen nominale waarde van het gestorte aandelenkapitaal.

Voorraden

De magazijnvoorraden worden gewaardeerd tegen aanschaffings- of vervaardigingsprijs.

Niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn opgenomen tegen de historische kostprijs verhoogd met exploitatiekosten en interest. In exploitatie genomen gronden zijn gewaardeerd tegen de historische aanschafprijs, vermeerderd met de bestede kosten en de bijgeschreven rente en verminderd met de opbrengsten, of tegen lagere marktwaarde.

Vorderingen, liquide middelen, voorzieningen en schulden

De vorderingen, liquide middelen, voorzieningen en schulden zijn opgenomen tegen nominale waarde met een correctie voor oninbare posten. In de vorderingen zijn eventuele aanmanings-, en dwangbevelkosten opgenomen.

De 'Pensioenvoorziening voor politieke ambtsdragers (APPA) wordt gewaardeerd tegen contante waarde.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Stelsel van baten en lasten

In de rekening wordt het stelsel van baten en lasten gehanteerd.

Dit houdt in dat uitgaven en inkomsten worden verantwoord in het jaar waarin de prestatie plaats heeft gevonden.

Grondexploitaties

Indien de opbrengsten hoger zijn dan de nog te verwachten kosten wordt dit deel als gerealiseerde winst in de jaarrekening opgenomen.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op de immateriële en materiële vaste activa die ten laste van de producten worden gebracht worden, conform de 'Activanota' RB2009-102 d.d. 15-12-2009, berekend op basis van de verkrijgingsprijs, verminderd met eventuele investeringsbijdragen. Bij het bepalen van de afschrijvingskosten wordt geen rekening gehouden met een restwaarde. De economische levensduur is per groep van activa vastgesteld in de activanota materiële vaste activa.

De berekening van de afschrijvingen vindt plaats volgens de lineaire of de annuïtaire methode.

De gemiddelde afschrijvingstermijnen van de belangrijkste vaste activa zijn de volgende:

Activa	Methode	Termijn
Immateriële activa	Lineair	Geen
Gronden en terreinen	Geen	Geen
Woonruimten	Lineair	50
Gebouwen	Lineair	40
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	Lineair	18
Vervoermiddelen	Annuïtair	10
Computers	Lineair	4
Machines en apparaten	Annuïtair	10

Saldo kostenplaatsen

Het toerekenen van indirecte kosten naar producten vindt plaats via de kostenverdeelstaat op basis van nagecalculeerde tarieven. Verschillen tussen begrote en werkelijke kosten en opbrengsten worden zichtbaar op de kostenplaatsen. Voor alle sectoren zijn de tarieven nagecalculeerd waardoor indirecte kosten op de juiste kostendrager (product) zijn verantwoord. Het saldo op het product 'saldi kostenplaatsen' wordt hierdoor beperkt gehouden.

Ramingen

De ramingen geven het begrotingsbedrag inclusief begrotingswijzigingen weer.

Boekjaar

Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Balans

Bedragen x €1.000

Balans	31-12-2010	31-12-2009		31-12-2010	31-12-2009
Vaste activa			Passiva		
Immateriële vaste activa	33	43	Reserves	99.836	91.952
Materiële vast activa	140.432	136.497	Exploitatieresultaat	-3.690	11.729
Financiële vaste activa	4.628	7.871	Voorzieningen	15.113	14.102
			Schulden op lange termijn	97.394	62.906
			Waarborgsommen	297	347
Totaal vaste activa	145.093	144.411	Totaal vaste passiva	208.950	181.036
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Voorraden	76.508	49.182	Schulden op korte termijn	6.561	6.477
Vorderingen op korte termijn	13.955	13.070	Overlopende passiva	5.689	12.182
Liquide middelen	138	120	Kasgeldleningen	11.250	5.000
			Liquide middelen	3.244	2.088
Totaal vlottende activa	90.601	62.372	Totaal vlottende passiva	26.744	25.747
TOTAAL ACTIVA	235.694	206.783	TOTAAL PASSIVA	235.694	206.783

Toelichting Activa

Immateriële vaste activa

<i>Bedragen x € 1000</i>	
Immateriële vaste activa	Onderzoek en Ontwikkeling
Boekwaarde 1 januari 2010	43
Investering	23
Herrubricering van overige vorderingen ¹⁾	-33
Afschrijvingen	0
Boekwaarde 31 december 2010	33

¹⁾ Het voorbereidingskrediet nieuwbouw COOL is overgeheveld naar het materiële vaste actief voor de nieuwbouw COOL

Nadere specificatie

<i>Bedragen x € 1000</i>	
	Onderzoek en Ontwikkeling
Risico-inventarisatie 2010	23
Totaal immateriële vaste activa	23

Materiële vaste activa

<i>Bedragen x €1.000</i>							
Materiële vaste activa	Gronden en Terreinen ¹⁾	Woon- en bedrijfs- ruimten	Bouwwerken	Vervoer	Computers en machines	Overige	Totaal
Boekwaarde 1 januari 2010	7.265	93.965	16.871	1.287	13.246	3.863	136.497
Investerings	1.596	2.194	2.232	976	702	3.194	10.894
Desinvestering/Vermindering		-1	-990		2	-89	-1.078
Afschrijvingen	-55	-3.015	-821	-132	-1.473	-385	-5.881
Boekwaarde 31 december 2010	8.806	93.143	17.292	2.131	12.477	6.583	140.432

¹⁾ Onder gronden en terreinen is de grond van het windmolenpark Stad van de Zon, € 133.000, in erfpacht uitgegeven.

Op de balans dienen volgens artikel 35 van de BBV afzonderlijk de investeringen met economisch nut en de investeringen met maatschappelijk nut te worden opgenomen. Investerings met economisch nut moeten worden geactiveerd en investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut kunnen worden geactiveerd. In de Activanota van 15 december 2010 is vastgelegd dat investeringen in de openbare ruimte met een meerjarig maatschappelijk nut niet worden geactiveerd. Bij raadsbesluit kan, indien voldoende onderbouwd, hiervan worden afgeweken. Daarbij is het uitgangspunt om die investeringen in een zo kort mogelijke tijd af te schrijven.

Onderverdeling activa in economisch en maatschappelijk nut:

<i>Bedragen x €1.000</i>	
Materiële vaste activa	Materiële vaste activa
Materiële vaste activa met economisch nut	130.532
Materiële vaste activa met maatschappelijk nut	9.900
Totaal materiële vaste activa	140.432

Specificatie investeringen:

<i>Bedragen x €1000</i>		
Investering materiële vaste activa	Investerings- bedrag 2010	Nadere Specificatie
Gronden en terreinen:	1.596	
Scholen		1.463
Windturbines		133
Woon- en bedrijfsruimten:	2.194	
Scholen		1.820
Gemeentelijke gebouwen		374
Bouwwerken:	2.232	
Herinrichting wijken		395
Straten en wegen		1.263
Rioleringswerkzaamheden		405
Overige investeringen		169
Vervoer:	976	
Huisvuilwagens		741
Ongevallenwagens		112
Overige investeringen		123

<i>Bedragen x €1000</i>		
Investering materiële vaste activa	Investerings- bedrag 2010	Nadere Specificatie
Computers (Hard- en Software):	498	
Hardware		270
Software		228
Machines:	204	
Installaties		70
Machines		134
Overige vaste materiële activa:	3.194	
Afvalcontainers		1.649
Kunstgrasvelden		458
Gebouwen		422
Overige investeringen		665
Totaal	10.894	

Financiële vaste activa

Het verloop in 2010 van de Financiële vaste activa is als volgt:

<i>Bedragen x €1000</i>						
Financiële vaste activa	Besluit woning gebonden subsidies ¹⁾	Leningen aan Woningbouw Coöperaties	Overige langlopende leningen	Effecten	Bijdrage activa in eigendom van derden	Totaal
Boekwaarde 1 januari 2010	3.013	2.474	214	173	1.997	7.871
Investeringen						0
Desinvesteringen						0
Aflossingen	-3.013	-31	-135		-64	-3.243
Boekwaarde 31 december 2010	0	2.443	79	173	1.933	4.628

¹⁾ Omdat het rijk de besluit woninggebonden subsidies in 2009 heeft afgekocht is de vordering op het rijk komen te vervallen. De administratie van deze regeling wordt gedaan door de gemeente Alkmaar. Hierdoor is de uitbetaling van het rijk gedaan aan Alkmaar. De gemeente Alkmaar heeft op haar beurt in december 2010 de subsidiebetalingen aan woningbouwverenigingen en particulieren afgekocht. Hierdoor is het Financiële vaste actief komen te vervallen.

Voorraden

Voorraden	Bedragen x € 1.000	
	31-12-2010	31-12-2009
Niet in exploitatie genomen bouw gronden	15.254	12.642
Onderhanden werk inzake grondexploitaties	70.377	36.194
Overige grondexploitatie ¹⁾	0	551
Af: verliesvoorziening grondexploitaties ²⁾	-9.160	-225
subtotaal grondexploitaties	76.471	49.162
Overige voorraden	37	20
Totaal balanswaarde	76.508	49.182

¹⁾ In het collegebesluit BW11-0132 d.d.15 februari 2011, dat is behandeld in de commissie SO d.d. 5 april 2011, is besloten om een diverse inactieve complexen af te sluiten.

²⁾ In hetzelfde collegebesluit is besloten om een verliesvoorziening te vormen voor de complexen, De Draai (€ 8.600.000), Olmenlaan (€ 235.000) en Poort Halfweg (€ 100.000).

Voor een nadere onderbouwing van de balanspost wordt u verwezen naar de paragraaf G 'Grondbeleid' van dit document en de MPG.

Het verloop van de voorraden bouwgronden is als volgt:

Verloop voorraden	Bedragen x € 1.000		
	Niet in exploitatie genomen bouwgrond	Onderhanden werk grond-exploitaties	Overige grond-exploitaties
Boekwaarde 1 januari 2010	12.642	36.194	551
Investeringen / vermeerderingen	5.516	37.808	3.287
Opbrengsten / verminderingen	-2.904	-3.625	-3.838
Boekwaarde 31 december 2010	15.254	70.377	0

Het verloop van de verliesvoorziening grondexploitaties is als volgt:

Verliesvoorziening grondexploitaties	Bedragen x € 1.000			
	31-12-2010	Onttrekking:	Toevoeging:	31-12-2009
De Horst	225			225
De Draai	8.600		8.600	0
Olmenlaan	235		235	0
Poort Halfweg	100		100	0
Totaal balanswaarde	9.160	0	8.935	225

Niet in exploitatie genomen bouwgronden

Bedragen x € 1000

Niet in exploitatie genomen bouwgronden	Strategische Grondaankopen	Onroerende zaken buiten grond-exploitatie	Stations-gebied	Broekhorn	Bickerstraat	Westpoort	Overige	Totaal
Boekwaarde 1 januari 2010	685	0	349	9.590	383	1.855	-220	12.642
Investing/vermeerderingen								
- Grondaankopen	12	1.526		65				1.603
- Afdracht opslagen				1				1
- Kosten bouw rijpmaken				871	17	2		890
- Ontwikkelingskosten			140	122	15	75		352
- Rente + overige	32		18	473	34	88	2.025	2.670
Opbrengsten								
- Verkopen	-4			-6				-10
- Bijdragen derden								0
- Bijdragen Provincie / Rijk				-323				-323
- Rente + overige			-747	-14	-5		-1.805	-2.571
Boekwaarde 31 december 2010	725	1.526	-240	10.779	444	2.020	0	15.254

Onderhanden werk inzake grondexploitaties

	<i>Bedragen x € 1.000</i>							
Onderhande werken inzake grondexploitaties	Zuidwijk/ Huygenhoek	Structuur- werken HHW	Zandhorst III	De Horst	Recreatieve voorzie- ningen HHW Zuid	De Vork	De Draai	HHW Zuid
Boekwaarde 1 januari 2010	-374	-5.863	-707	173	-1.225	10.223	28.043	5.584
Investing/vermeerderingen								
- Grondaankopen						8.998	12.035	117
- Afdracht opslagen				1.250				650
- Kosten bouw rijpmaken			2	42	1	26	1.652	34
- Ontwikkelingskosten	36	212	49	148	115	391	1.376	754
- Rente + overige	212	1.370	147	327	221	818	2.048	2.373
Opbrengsten								
- Verkopen			-54		-134		-2	365
- Bijdragen derden					-13			-46
- Bijdragen Provincie / Rijk		-376		-175	-193	-9	-768	-455
- Rente + overige	-12	-195	-24	-8	-43	-1	-169	-35
Boekwaarde 31 december 2010	-138	-4.852	-587	1.757	-1.271	20.446	44.215	9.341

Bedragen x € 1000

Onderhande werken inzake grondexploitaties	PV-project HHW Zuid	Stadshart	Beveland	Noorder-eiland	Hugo Oord	Olmenlaan	Tamarix-plantsoen/ Ter Kimme	Poort Halfweg
Boekwaarde 1 januari 2010	203	1.978	-1.018	-71	0	-150	-538	-118
Investing/vermeerderingen								
- Grondaankopen		6						
- Afdracht opslagen								
- Kosten bouw rijpmaken		1						67
- Ontw ikkelingskosten	402	365	44	2	27	58	13	65
- Rente + overige	63	548	640			65	2	1
Opbrengsten								
- Verkopen	-650	-78					52	
- Bijdragen derden		-260						
- Bijdragen Provincie / Rijk	117	645					-639	
- Rente + overige	-14	-2	-32	-2		-90	-123	-138
Boekwaarde 31 december 2010	121	3.203	-366	-71	27	-117	-1.233	-123

<i>Bedragen x € 1000</i>			
Gronden nog niet in exploitatie	Middenweg/ Beukenlaan/ Taxuslaan	Stationsweg/ Ter Braaklaan	Totaal
Boekwaarde 1 januari 2010	51	3	36.194
<i>Investing/vermeerderingen</i>			
- Grondaankopen			21.156
- Afdracht opslagen			1.900
- Kosten bouw rijpmaken			1.825
- Ontw ikkelingskosten	18	12	4.087
- Rente + overige	3	2	8.840
<i>Opbrengsten</i>			
- Verkopen			-501
- Bijdragen derden			-319
- Bijdragen Provincie / Rijk			-1.853
- Rente + overige	-64		-952
Boekwaarde 31 december 2010	8	17	70.377

Vorderingen op korte termijn

De vorderingen op korte termijn bestaan uit:

	<i>Bedragen x € 1000</i>	
Vorderingen korte termijn	31-12-2010	31-12-2009
Particuliere vorderingen	1.481	1.682
Belastingvorderingen	845	646
Overige vorderingen	10.622	9.157
Af: Voorziening voor dubieuze debiteuren	-151	-159
Subtotaal A	12.797	11.326
Debiteuren Sociale Zaken	3.286	3.008
Voorzieningen debiteuren Sociale Zaken -/-	-2.128	-1.264
Subtotaal B	1.158	1.744
Totaal balanswaarde (A + B)	13.955	13.070

Medio maart 2011 stond van de particuliere vorderingen nog een bedrag open van € 481.000.

Overige vorderingen

De overige vorderingen bestaan uit:

	<i>Bedragen x € 1000</i>		
Overige vorderingen	31-12-2010	31-12-2009	Saldo medio maart 2011
Uitkering inzake brand schakel	0	1.299	0
Restant Saldo BWS	1.643	0	1.643
Gemeentelijke belastingen	248	214	204
Nog op te leggen facturen	238	323	190
Nog te ontvangen bijdragen	126	541	51
Nog te ontvangen rijksleges	510	120	163
Nog te ontvangen subsidie	730	542	730
Nog te ontvangen uitkeringen	2	52	2
Vooruitbetaalde facturen	562	384	89
Overig	179	72	34
Omzetbelasting/BTW compensatiefonds	6.384	5.610	6.364
Totaal balanswaarde	10.622	9.157	9.470

Liquide Middelen.

	<i>Bedragen x € 1000</i>	
Liquide middelen	31-12-2010	31-12-2009
ABN-AMRO:		
ABN-AMRO 58.97.20.740	13	28
ABN-AMRO 58.93.60.787	50	58
ABN-AMRO 58.97.20.775	0	0
ING:		
ING 71274	65	30
Kas	10	4
Totaal balanswaarde	138	120

Toelichting Passiva

Reserves

Het verloop van de reserves is als volgt:

Reserves	31-12-2010	Onttrekking:	Storting:		31-12-2009
			Rente	Overig	
Vrij besteedbaar	22.331	4.283	0	12.913	13.701
Bestemming	77.505	22.656	2.580	19.329	78.252
Totaal balanswaarde	99.836	26.939	2.580	32.242	91.953

Bedragen x € 1000

Bestemmingsreserves

Hieronder is het verloop van de verschillende bestemmingsreserves weergegeven:

	31-12-2010	Onttrekking:	Storting:		31-12-2009
			Rente	Overig	
Bovenw ijkse voorzieningen hoofdinfrastructuur	-127	1.570	62	0	1.381
Bovenw ijkse voorzieningen gebouw en	9.673	11.204	899	0	19.978
Reserve beheer & sociale structuur	18.981	419	0	14.767	4.633
Beeldende Kunst	7	17	0	3	21
Kinderopvang	289	1	0	8	282
Egalisatiereserve rente bedrijfsvoering	2.000	0	0	0	2.000
Grote projecten	32.323	5.530	1.379	1.140	35.334
Decentralisatie huisvesting onderw ijs	416	49	0	0	465

Bedragen x € 1000

Bedragen x € 1000

	31-12-2010	Onttrekking:	Storting:		2009
			Rente	Overig	
BWS en overw instregeling	1.759	739	108	0	2.390
Monumentenreserve	175	0	0	0	175
Egalisatie bedrijfsmiddelen	649	0	0	0	649
Beheersfonds Uitbreiding Geestmerambacht	3.345	0	0	473	2.872
Nieuw bouw tafeltennis center DOV	645	0	28	0	617
Brede School De Horst	2.550	0	31	1.827	692
Kunstgrasvelden & Accommodaties	1.131	86	0	182	1.035
Voorzieningencentrum De Mediaan	0	1.704	73	0	1.631
Reserve Schoolwoningen	2.512	395	0	0	2.907
Frisse Scholen	27	0	0	0	27
Gebouw van Teijlingenlaan	0	122	0	0	122
Actief Burgerschap	0	30	0	0	30
Mantelzorg	0	50	0	0	50
WMO	300	200	0	0	500
Dicht bij huis gezond leven	0	22	0	0	22
Groot onderhoud speeloppervlakten	0	250	0	0	250
Actieplan jeugdwerkloosheid	53	47	0	0	100
Antidiscriminatie	19	0	0	0	19
Black Spots 2010	0	52	0	0	52
Noodhulp Haïti	0	50	0	50	0
Impulsregeling combinatiefuncties	263	0	0	263	0
IZA gelden	449	101	0	550	0
Regeling generaal pardon	65	0	0	65	0
Overige reserves	1	18	0	1	18
Totaal balanswaarde	77.505	22.656	2.580	19.329	78.252

Specificatie mutatie reserves.

Bedragen x € 1.000

Reserve	Mutatie	Toelichting
Algemene Reserve	8.630 V	Bestemming rekeningresultaat 2009 (€ 10.917.000 V). Overhevelen naar reserve 'Beheer & Sociale structuur', conform reservekeeper 2010 (€ 3.600.000 N). Opheffen verschillende reserves en voorzieningen, conform reservekeeper 2010 (€ 1.995.000 V). Toevoegen rente aan reserve 'Beheerfonds uitbreiding Geestmerambacht', conform reservekeeper 2010 (€ 473.000 N). Overhevelen naar reserve 'Kunstgrasvelden en Accomodaties' in verband met de realisatie van een kunstgrasveld voor Apollo/MHC, conform reservekeeper (€ 182.000 N). Onttrekking in verband met sloop en herinrichting van de woonwagenlocatie Van Veenweg (€ 28.000 N) RB2006-055.
Bovenwijkse voorzieningen - hoofdinfrastructuur	1.508 N	Toevoeging rente (€ 62.000 V). Onttrekking ter dekking uitgaven in het kader van NBK-1 (€ 1.570.000 N).
Bovenwijkse voorzieningen - gebouwen	10.305 N	Toevoeging rente (€ 899.000 V). Overhevelen naar reserve 'Beheer & Sociale structuur' conform raadsbesluit RB2010-120 d.d. 11 november 2010 (€ 11.167.000 N) Onttrekking ter dekking uitgaven in het kader van NBK-2 (€ 37.000 N)

Bedragen x € 1.000

Reserve	Mutatie	Toelichting
Reserve beheer & sociale structuur	14.348 V	Overhevelen van de 'Algemene reserve', conform reservekeeper 2010 (€ 3.600.000 V). Overhevelen van de reserve 'Bovenwijkse voorzieningen gebouwen', conform raadsbesluit RB2010-120 d.d. 11-11-2010 (€ 11.167.000 V). Onttrekking ter dekking van de gemaakte kosten 'Hugo Hopper', conform VJN 2009 4.4 III (€ 153.000 N) Onttrekking ter dekking van de verhoging budget groot onderhoud wijken, conform VJN 2009 4.4 III (€ 175.000 N) Onttrekking ter dekking van de kosten groot onderhoud Cool, conform raadsbesluit RB2010-120 d.d. 11 november 2010 (€ 91.000 N)
Beeldende Kunst	14 N	Onttrekkingen ter dekking uitgaven in het kader beeldende kunst (€ 17.000 N). Storting restant budget beheer beeldende kunst en aankoop kunst (€ 3.000 V)
Kinderopvang	7 V	Toevoeging van reserve 'Brede Scholen', conform reservekeeper 2010 (€ 7.000 V).
Grote projecten	3.011 N	Toevoeging rente (€ 1.379.000 V). Jaarlijks oplopende dotatie, conform innovatieve methode (€ 1.140.000 V) Onttrekking ter dekking van de kapitaallasten (€ 5.530.000 N)

Bedragen x € 1.000

Reserve	Mutatie	Toelichting
Decentralisatie huisvesting onderwijs	49 N	Onttrekking ter dekking van kapitaallasten brandemeldinstallaties (€ 49.000 N),
Investerings stedelijke vernieuwingen	631 N	Toevoeging rente (€ 108.000 V). Onttrekkingen ter dekking van uitgaven in het kader van ISV (€ 176.000 N) Onttrekking ter dekking uitgaven 'Blue Print' woningen, conform raadsbesluit RB2010-026 d.d. 23-03-2010 (€ 500.000 N) Onttrekking ter dekking uitgaven voor verbetering leefbaarheid en sociale veiligheid spooronderdoorgang 'van Noortwijklaan', conform raadsbesluit Rb2010-026 d.d. 23-03-2010 (€ 63.000 N)
Beheerfonds uitbreiding Geestmerambacht	473 V	Toevoegen rente vanuit de 'Algemene reserve' conform reservekeeper 2010 (€ 473.000 V).
Nieuwbouw tafeltennis center DOV	28 V	Toevoeging rente (€ 28.000 V).
Brede School De Horst	1.858 V	Toevoeging rente (€ 31.000 V). Bijdrage grondexploitatie 'De Horst' (€ 1.250.000 V) Bijdrage provincie (€ 500.000 V) Jaarlijkse storting ter dekking van de huurlasten wijkcentrum 'De Horst' (€ 77.000 V)
Kunstgrasvelden & Accommodaties	96 V	Toevoeging van de 'Algemene reserve' in verband met de realisatie van een kunstgrasveld voor Apollo/MHC, conform reservekeeper 2010 (€ 182.000 V). Onttrekking ter dekking kapitaallasten Kunstgrasvelden Reigerboys en SVW (€ 86.000 N)
Sport en spel Rivierenwijk	10 N	Overhevelen naar 'Algemene reserve' conform reservekeeper 2010 (€ 10.000 N).

Bedragen x € 1.000

Reserve	Mutatie	Toelichting
Voorzieningscentrum 'De Mediaan'	1.631 N	Toevoeging rente (€ 73.000 V). Onttrekking rente (€ 73.000 N) Overhevelen naar 'Algemene reserve' conform reservekeeper 2010 (€ 1.631.000 N).
Reserve Schoolwoningen	395 N	Dekking rentelasten schoolwoningen (€ 395.000 N).
Brede Scholen	7 N	Overheveling naar reserve 'Kinderopvang', conform reservekeeper 2010 (€ 7.000 N).
Gebouw 'van Teijlingenlaan'	122 N	Overhevelen naar 'Algemene reserve' conform reservekeeper 2010 (€ 122.000 N).
Actief Burgerschap	30 N	Onttrekking in het kader van gemaakte kosten voor het project 'Zo kan het ook' (€ 20.000 N) Onttrekking in het kader van de uitreiking van een prijs van het WMO innovatiefonds (€ 10.000 N)
Mantelzorg	50 N	Overhevelen naar 'Algemene reserve' conform reservekeeper 2010 (€ 50.000 N).
WMO	200 N	Onttrekking in het kader van het 'Uitvoeringsplan WMO 2010' (€ 200.000 N)
Dicht bij huis gezond leven	22 N	Overhevelen naar 'Algemene reserve' conform reservekeeper 2010 (€ 22.000 N).
Groot onderhoud speeloppervlakten	250 N	Overheveling naar voorziening 'Groot onderhoud speeloppervlakten buitensportaccommodaties', conform reservekeeper 2010 (€ 250.000 N).
Actieplan jeugdwerkloosheid	47 N	Onttrekking ter dekking van gemaakte kosten inzake het traineebudget (€ 47.000 N)

Bedragen x € 1.000

Reserve	Mutatie	Toelichting
'Black Spots'	52 N	Onttrekking voor de inrichting van het kruispunt Vondellaan/Erasmuslaan/Bassiusstraat, conform reservekeeper (€ 52.000 N).
Noodhulp Haïti	0	Bestemming rekeningresultaat 2009 (€ 50.000 V). Onttrekking ter dekking van de betaling aan Noodhulpfonds Haïti van de VNG (€ 50.000 N).
Impulsregeling combinatiefuncties	263 V	Bestemming rekeningresultaat 2009 (€ 148.000 V). Dotatie vanuit de doeluitkering Dagarrangementen & Combinatiefuncties, conform raadsbesluit RB2010-097, d.d. 17-10-2010 (€ 20.000 V) Toevoeging rijksbijdrage (95.000 V)
IZA gelden	449 V	Bestemming rekeningresultaat 2009 (€ 550.000 V). Onttrekking ter dekking kosten 'Heerhugowaardaccademie', conform collegebesluit BW09-0866 d.d. 17-11-2009 (€ 11.000 N) Onttrekking in het kader van SPP/bedrijfsvoering, conform collegebesluit BW09-0778 d.d. 20-10-2009 (€ 90.000 N)
Regeling generaal pardon	65 V	Bestemming rekeningresultaat 2009 (€ 65.000 V).

Voorzieningen:

De hoogte van de voorzieningen is bepaald door de per 31 december 2010 bekende verplichtingen en risico's.

Voorziening	Bedragen x € 1.000			
	31-12-2010	Onttrekking:	Toevoeging:	31-12-2009
Inburgering nieuw komers	41	37	-28	106
Groot onderhoud gemeentelijke gebouw en	400	366	336	430
Pensioenvoorziening politieke ambtsdragers	723	346	70	999
Groot onderhoud Wegen/Kunstwerken	9.291	2.690	2.776	9.205
Groot Onderhoud Openbare Verlichting	1.122	107	304	925
Voorziening egalisatie riolering	1.175	176	766	585
Arbeidsvoorwaardenbeleid	162	14	0	176
Voorziening ISV	518	122	0	640
Grootschalige basiskaart Noord-Holland	0	134	0	134
Groot onderhoud speeloppervlakten buitensport	925	54	473	506
Egalisatie afvalstoffenheffing	651	38	492	197
Verhaal gedifferentieerde premie WGA werknemers	48	0	32	16
Voorziening OAB 2006-2010	21	53	36	38
Voorziening parkeerexploitatie	0	95	0	95
Milleniumgemeente	36	14	0	50
Totaal balanswaarde	15.113	4.246	5.257	14.102

Specificatie mutatie voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Voorziening	Mutatie	Toelichting
Groot onderhoud wegen, kunstwerken, waterhuishouding	86 V	Toevoeging aan voorziening is in overeenstemming met Reservekeeper en afrekening van werkelijke lasten 2010 groot onderhoud.
Groot onderhoud openbare verlichting	197 V	Toevoeging aan voorziening is in overeenstemming met Reservekeeper en afrekening van werkelijke lasten 2010 groot onderhoud.
Voorziening egalisatie riolerig	590 V	Onttrekking aan voorziening is in overeenstemming met Reservekeeper en afrekening werkelijke lasten 2010 groot onderhoud.
Grootschalige basiskaart	134 N	Vrijval conform reservekeeper 2010.
Egalisatie afvalstoffenheffing	454 V	Toevoeging aan voorziening van het voordelige saldo van afvalstoffen-inzameling en - heffing.
Voorziening parkeerexploitatie	95 N	Dekking van het exploitatieresultaat.
Voorziening ISV	122 N	Dotatie van provinciale ISV gelden, onttrekkingen van uitgaven ten laste van ISV gelden.
Inburgering nieuwkomers	65 N	Onttrekking van de werkelijke uitgaven.
Groot onderhoud speeloppervlakten buitensport	419 V	Toevoeging aan voorziening is in overeenstemming met Reservekeeper, onttrekking voor groot onderhoud aan sportaccomodaties in 2010.
Voorziening OAB 2006 - 2010	17 N	Onttrekking van de werkelijke uitgaven.
Milleniumgemeente	14 N	Toevoeging is in overeenstemming met Reservekeeper, onttrekking van werkelijke uitgaven.

Bedragen x € 1.000

Voorziening	Mutatie	Toelichting
Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	30 N	Toevoeging is in overeenstemming met Reservekeeper, onttrekking van werkelijke uitgaven.
Pensioenvoorziening politieke ambtsdragers	276 N	Jaarlijkse toevoeging conform Reservekeeper, toevoeging uitkering kortleven risicoverzekering en onttrekking van pensioenuitkeringen aan voormalige politieke ambtsdragers. In 2010 heeft een vrijval plaatsgevonden op basis van in 2010 uitgevoerde actuariële berekeningen.
Arbeidsvoorwaardenbeleid	14 N	In 2008 zijn de gespaarde uren aan de voorziening toegevoegd. Na afloop van de spaarperiode vindt uitkering van gespaarde uren plaats.
Verhaal gedifferentieerde premie WGA werknemers	32 V	Conform B&W-besluit BW2006-0988 wordt de WGA-premie, die bij de werknemers is ingehouden, gereserveerd ten behoeve van re-integratie inspanningen.

Schulden op lange termijn

Het verloop van de schulden op lange termijn is als volgt:

<i>Bedragen x €1.000</i>				
Schulden lange termijn	31-12-2010	Af: Aflossing	Bij: Opname Geldlening	31-12-2009
Onderhandse leningen	97.394	2.681	40.000	60.075
Besluit Woninggebonden Subsidies	0	2.831		2.831
Totaal balanswaarde	97.394	5.512	40.000	62.906

*In paragraaf D 'Financiering' is een specificatie opgenomen van de onderhandse geldleningen.
Over de onderhandse geldlening is in 2011 € 3.203.000 aan rente verschuldigd.*

Waarborgsommen

Waarborgsommen	Bedragen x € 1.000	
	31-12-2010	31-12-2009
Borgstellingen w oningbouw verenigingen ¹⁾	0	75
Grondexploitatie	219	250
Gehandicaptenregeling voor 1994 ¹⁾	0	16
Evenementen e.d.	4	6
Arbitragezaken ²⁾	-30	0
Windpark Heerhugow aard-Zuid ³⁾	104	0
Totaal balanswaarde	297	347

¹⁾ Opschonen van oude waarborgsommen.

²⁾ Voor de behandeling van de arbitragezaak inzake de afwikkeling van de verschillende bouwclaims moest een waarborgsom betaald worden.

³⁾ Windpark van Luna B.V. heeft reeds de laatste drie pachttermijnen als waarborgsom vooruit betaald.

Schulden op korte termijn

Schulden op korte termijn	Bedragen x € 1.000	
	31-12-2010	31-12-2009
Crediteuren		
Rijksoverheid	0	0
Publiekrechtelijke lichamen	120	390
Particulieren	6.441	6.087
Totaal balanswaarde	6.561	6.477

De crediteuren particulieren bestaan hoofdzakelijk uit:

Crediteuren	Bedragen x € 1.000	
	31-12-2010	Saldo medio maart 2011
Crediteuren Particulieren		
Exploitatie ¹⁾	2.282	-415
Salarissen	396	0
Te betalen loonheffing	1.201	0
Investeringen	1.223	24
Grondexploitatie	638	-3
BTW in facturen	675	116
Overige uitgaven	17	1
Totaal balanswaarde ²⁾	6.432	-277

¹⁾ Het negatieve saldo medio maart wordt bij de exploitatie voornamelijk veroorzaakt door een zestal creditfacturen van de Stichting Pluswerk.

²⁾ In het saldo 31-12-2010 bij de exploitatie zitten in totaal € 750.000 aan creditfacturen.

Overlopend passiva

De overlopende passiva zijn als volgt te specificeren:

<i>Bedragen x € 1000</i>			
Overlopende passiva	31-12-2010	31-12-2009	Saldo medio maart 2011
Nog te betalen facturen	923	6.208	219
Nog te betalen subsidie	295	113	135
Nog te betalen uitkeringen	623	1.557	170
Rente	1.450	830	0
Te betalen belastingen	250	325	0
Terug te betalen rijksuitkeringen	0	145	0
Vooruitontvangen huur	70	0	0
Doeluitkeringen	1.972	2.922	1.972
Overige	106	82	2
Totaal balanswaarde	5.689	12.182	2.498

De doeluitkeringen zijn als volgt te specificeren:

<i>Bedragen x € 1000</i>				
Doeluitkeringen	2010	Onttrekking:	Toevoeging:	2009
GOA plan 2	43	0	0	43
Voorziening OAB 2006-2010 rijksdeel	483	188	301	370
Spaarsaldo BWS	0	181	0	181
Wet inburgering	320	170	0	490
Voorziening D&C project Schrijverswijk	0	119	0	119
Voorziening D&C project Stad van de Zon	0	135	0	135
Voorziening D&C project Molen/Rivierenwijk	0	140	0	140
Wet Inschakeling Werkzoekenden (WW)	382	419	0	801
Duurzame ontwikkeling	61	240	271	30
Opvoedingsondersteuning	83	0	36	47
Corr. Tijdenbeleid	51	0	23	28
All. vrouwen 2008	31	0	0	31
Brededoeluitkering Centrum voor Jeugd en Gezin	348	0	74	274
Project Naar een nuchter Noord-Kennemerland	57	44	9	92
Mantelzorgondersteuning	0	46	0	45
Extra middelen schuldhulpverlening	0	49	0	49
ISV -3	35	0	35	0
Regeling verbetering binnenklimaat PO 2009	78	0	78	0
Overige doeluitkeringen	0	47	0	47
Totaal balanswaarde 31 december	1.972	1.778	827	2.922

Kasgeldleningen

De volgende kasgeldleningen zijn op de balans opgenomen.

Geldgever	Rente	Datum		Bedrag
	Percentage	Opname	Aflossing	
Stg. VUT Glazenwassers- en Schoonmaakbedrijven	0,85%	4-10-2010	4-01-2011	3.000
Interpolis Geldmarktfonds	0,85%	4-10-2010	4-01-2011	4.250
Achmea Hypotheekbank N.V.	0,78%	9-12-2010	9-02-2011	4.000
Totaal				11.250

Bedragen x € 1.000

Liquide middelen

De liquide middelen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Liquide middelen	31-12-2010	31-12-2009
	B.N.G. :	
B.N.G. 28.50.03.577	3.248	2.092
B.N.G. 28.50.45.113	1	1
B.N.G. 28.50.64.681	-5	-5
Totaal balans waarde	3.244	2.088

Bedragen x € 1.000

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Onderstaand overzicht toont het totaalbedrag waartoe de gemeente aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garanties heeft verstrekt.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen	Hoofdsom	Schuld 31-12-2009	Nieuwe garanties 2010	Aflossing 2010	Schuld 31-12-2010	Bedragen x € 1.000
						Garantstelling 31-12-2010
Sportverenigingen SWS gew aarborgd	1.492	767	0	41	726	363
Sportverenigingen niet SWS gew aarborgd	1.168	758	0	61	697	697
Culturele- en Zorginstellingen	16.965	12.040	1.300	2.832	10.508	10.508
Geldleningen w erknemers	1.530	1.530	0	0	1.530	1.530
Totaal Sportverenigingen, culturele- en zorginstellingen	21.155	15.095	1.300	2.934	13.461	13.098
Stichting Woonw aard Noord-Kennemerland	290.389	241.077	33.000	43.616	230.461	115.231
Woonstichting Goed Wonen Koedijk Sint-Pancras	27.500	20.000	7.500	0	27.500	13.750
Woonzorg Nederland	2.592	2.329	0	126	2.203	1.102
Totaal achtervang door WSW	320.481	263.406	40.500	43.742	260.164	130.082
Totaal gegarandeerde geldleningen	341.636	278.501	41.800	46.676	273.625	143.180

Accountantsverklaring

De accountantsverklaring over het boekjaar 2010 zal separaat worden toegezonden.

Bijlage

Bijlage 1. Classificatie begrotingsafwijkingen

Met ingang van de jaarrekening over het jaar 2004 moet op grond van het Besluit accountantscontrole Provincies en Gemeenten de begrotingsrechtmatigheid specifiek in de accountantscontrole worden betrokken. Daarbij moet de accountant tenminste aangeven of de uitgaven die tot de begrotingsoverschrijdingen hebben geleid binnen het door de Gemeenteraad uitgezette beleid passen dan wel dat er sprake is van strijdigheid met een wettelijke bepaling c.q. met een door de Gemeenteraad genomen beslissing.

Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen tenminste de volgende 'soorten' begrotingsafwijkingen worden onderkend:		Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel	Onrechtmatig, maar telt mee voor het oordeel
A	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend. Bijvoorbeeld de doelgroep c.q. de activiteiten zijn in de praktijk aantoonbaar ruimer geïnterpreteerd dan in regelgeving (subsidieregeling, verordening) was gedefinieerd.		X
B	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd. Bijvoorbeeld: de verwachte kostenoverschrijding op jaarbasis was via tussentijdse informatie al wel bekend, maar men heeft geen voorstel tot begrotingsaanpassing ingediend en dit is in strijd met de budgetregels zoals afgesproken met de raad.		X
C	Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendeckende omzet.	X	

Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen tenminste de volgende 'soorten' begrotingsafwijkingen worden onderkend:		Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel	Onrechtmatig, maar telt mee voor het oordeel
D	Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)-regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerde) overschrijding.	X	
E	Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluit genomen.		X
F	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing). Het zal hier in de praktijk vaak gaan om interpretatieverschillen bij de uitleg van wet- en regelgeving die na het verantwoordingsjaar aan het licht komen. Er zijn dan geen rechtmatigheidsgevolgen voor dat verantwoordingsjaar. Wel zal de gemeente er voor moeten zorgen dat de overschrijdingen getrouw in de jaarrekening worden weergegeven. Ook kunnen er gevolgen zijn voor het lopende jaar.: <ul style="list-style-type: none"> • geconstateerd tijdens verantwoordingsjaar • geconstateerd na verantwoordingsjaar 	X	X
G	Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren. <ul style="list-style-type: none"> • jaar van investeren- • afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren 	X	X

Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen tenminste de volgende 'soorten' begrotingsafwijkingen worden onderkend:	Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel	Onrechtmatig, maar telt mee voor het oordeel
H Kostenoverschrijding binnen bestaand beleid waarvan kan worden vastgesteld dat deze niet eerder kenbaar was dan bij het opstellen van de jaarrekening.	X	

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de baten en lasten per programma en het verschil tussen prognose bij de tweede bestuursrapportage en de realisatie van 2010.

Bedragen x € 1.000

Overzicht baten en lasten	Actuele begroting 2010	Realisatie 2010	Vershil actuele begroting vs realisatie
Lasten			
1. Meer veiligheid	3.431	3.319	112
2. Versterken beheer	21.668	22.282	-614
3. Uitbouw stedelijke voorzieningen	48.410	62.303	-13.893
4. Vergroten sociale samenhang	54.524	53.859	665
5. Meer duurzame leefomgeving	2.141	1.932	209
6. Uitbouw gemeentelijke dienstverlening	2.431	2.494	-63
7. Bestuurlijke ontwikkeling, communicatie	4.457	4.495	-38
8. Bedrijfsvoering en financiën	4.566	4.358	208
Totaal Lasten	141.628	155.042	-13.414
Baten			
1. Meer veiligheid	72	68	-4
2. Versterken beheer	9.806	10.177	371
3. Uitbouw stedelijke voorzieningen	44.430	51.089	6.659
4. Vergroten sociale samenhang	22.106	22.025	-81
5. Meer duurzame leefomgeving	128	39	-89
6. Uitbouw gemeentelijke dienstverlening	206	210	4
7. Bestuurlijke ontwikkeling, communicatie	11	367	356
8. Bedrijfsvoering en financiën	1.505	3.328	1.823
Totaal Baten	78.264	87.303	9.039

Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de door de raad geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's. In de begroting en in vervolg hierop in de tweede bestuursrapportage zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de geautoriseerde begroting. Op grond van bovenstaande tabel kan worden geconcludeerd dat de uitgaven voor de programma's 1, 4, 5 en 8 binnen de geautoriseerde begroting hebben plaatsgevonden. De overige programma's laten een overschrijding van de lasten zien ten opzichte van de geautoriseerde begroting. Voor deze afwijkingen heeft een toetsing plaatsgevonden van de afwijkingen in overeenstemming met de aan het begin van deze paragraaf opgenomen tabel met toetsingsvoorwaarden.

De uitkomst van deze toetsing is dat geen sprake is van onrechtmatige uitgaven.

Bijlage 2. Verklaring m.b.t. topinkomens

Sinds 1 maart 2006 is de *'Wet Openbaarmaking uit Publieke middelen gefinancierde Topinkomens (Wopt)'* van kracht. Deze wet regelt dat o.a. de instellingen die overwegend uit publieke middelen worden gefinancierd, zoals de gemeenten, jaarlijks de beloning per individuele functionaris met wie een arbeidsrelatie bestaat op functienaam publiceren, indien deze beloning uitstijgt boven het vastgestelde ministersalaris. Dit grensbedrag is voor 2010 vastgesteld op € 193.000.

De gemeente Heerhugowaard heeft geen arbeidsrelatie met functionarissen met een beloning boven dit grensbedrag.

Bijlage 3. SISA verantwoordingsinformatie

De SISA-verantwoording 2010 over het boekjaar 2010 zal separaat worden toegezonden.

